

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos Seimui

IŠVADA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS 2009 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ FINANSINIŲ RODIKLIŲ PATVIRTINIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

2008 m. lapkričio 13 d. Nr. VA-24
Vilnius

Su Išvada dėl Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto galima susipažinti Valstybės kontrolės interneto puslapyje adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

APIBENDRINTOS IŠVADOS IR SIŪLYMAI	3
1. Apibendrintos išvados	3
2. Siūlymai	6
REZULTATAI	8
1. Biudžeto projekto atitiktis teisės aktų reikalavimams	8
2. Valstybės biudžeto pajamų, asignavimų ir kitų rodiklių tendencijos	10
3. Valstybės biudžeto pajamų prognozavimo vertinimas	12
3.1. Valstybės biudžeto pajamų tendencijos ir struktūra	12
3.2. Mokestinių pajamų prognozavimo vertinimas	13
3.2.1. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos	14
3.2.2. Akcizų pajamos	16
3.2.3. Pelno mokesčio pajamos	19
3.2.4. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos	21
4. 2009 m. skolinimosi poreikis	24
5. Asignavimų skolos valdymo išlaidoms prognozavimo vertinimas	25
6. Asignavimų valstybės investicijoms planavimo vertinimas	27
6.1. Valstybės investicijoms planuojami asignavimai ir tendencijos	28
6.2. Investicijų kaštų – naudos analizė	29
6.3. Ilgalaikio turto įsigijimas	30
6.4. Pastatų statyba, rekonstrukcija ir remontas	31
6.5. Nauji investiciniai projektai	32
6.6. Tęstiniai projektai, kurių neplanuojama vykdyti 2009 metais	33
6.7. Informacinės visuomenės plėtros projektai	33
6.8. Asignavimai daugiabučių namų modernizavimui	35
6.9. Investicijų projektų atitiktis metodikos reikalavimams	35
7. Asignavimų planavimo vertinimas	37
7.1. Asignavimų planavimas audituotose institucijose	37
8. Kitų valstybės biudžeto planavimo procesų vertinimas	41
8.1. Asignavimų valdytojų ir programų skaičius	41
8.2. Strateginio planavimo vertinimas	44
PRIEDAI	46

APIBENDRINTOS IŠVADOS IR SIŪLYMAI

1. Apibendrintos išvados

Dėl atitikties biudžeto sudarymą reglamentuojantiems teisės aktams ir Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatymui (plačiau – 1 dalyje):

1. Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas (toliau – Biudžeto projektas) iš esmės atitinka Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 18 ir 19 str. nuostatas.

2. Nesilaikoma fiskalinės drausmės taisyklės¹ – tvarkyti valdžios sektoriaus finansus taip, kad vidutiniu laikotarpiu valdžios sektorius būtų artimas subalansuotam; Europos Sąjungos Ministrų Tarybos rekomendacijos dėl 2007 m. Lietuvos konvergencijos programos yra įgyvendintos iš dalies – 2009 m. išlaidų augimas apribotas nepakankamai.

3. Yra rizika, kad nepasitvirtinus dabartinėms makroekonominių rodiklių ir pajamų surinkimo prognozėms bei ryžtingai nesumažinus valstybės biudžeto asignavimų, valdžios sektoriaus deficitas gali būti gerokai didesnis negu planuojamas.

Dėl valstybės pajamų planavimo (plačiau – 3 dalyje):

4. 2009 m. į valstybės biudžetą planuojama gauti 20 259,1 mln. Lt pajamų (be ES finansinės paramos lėšų), t. y. 199,1 mln. Lt mažiau negu numatoma gauti 2008 m. Pajamų iš 4 pagrindinių mokesčių (pridėtinės vertės, akcizų, pelno ir gyventojų pajamų), sudarančių apie 90 proc. valstybės biudžeto (be ES finansinės paramos lėšų), prognozės yra optimistinės.

5. Pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) prognozuojama gauti 9 298,1 mln. Lt, arba 866 mln. Lt mažiau nei 2008 m. užduotis ir 57,7 mln. Lt daugiau negu prognozuojama faktiškai gauti. Neigiamos įtakos šių pajamų surinkimui gali turėti spartesnis nei prognozuojamas galutinio vartojimo lėtėjimas (galutinio vartojimo išlaidų mažėjimas vienu procentiniu punktu pajamas iš PVM sumažintų apie 100 mln. Lt), sparčiau nei prognozuota didėjanti PVM permoka (2008 m. spalio 1 d. PVM permoka sudarė 1 017,1 mln. Lt ir 2009 m. gali viršyti Finansų ministerijos prognozuojamą 800 mln. Lt sumą).

6. Pajamų iš akcizų prognozuojama gauti 3 581,8 mln. Lt, arba 213,4 mln. Lt daugiau nei 2008 m. užduotis. Prognozuojamos papildomos pajamos, padidinus akcizo tarifus apdoroto tabako

¹ Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatymas, 2007-11-08 Nr. X-1316, 3 str. 1 d.

Išvada dėl 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto gaminiams (220 mln. Lt), gali nekompensuoti pajamų sumažėjimo dėl mažėjančių energetinių produktų ir alkoholinių gėrimų realizacijos apimčių.

7. Gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) į nacionalinį biudžetą prognozė – 6 048,8 mln. Lt, arba 645,6 mln. Lt daugiau nei 2008 m. užduotis. 2008 metais į nacionalinį biudžetą greičiausiai nebus gauta apie 200 mln. Lt pajamų. Manome, kad prognozuojant 2009 m. pajamas iš šio mokesčio, nepakankamai įvertintas dirbančiųjų skaičiaus mažėjimas, lėtėjantis darbo užmokesčio augimas, didėjanti gyventojams grąžinama GPM dalis dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme numatytų lengvatų.

8. Pelno mokesčio prognozuojama gauti 3 381,2 mln. Lt, arba 670,1 mln. Lt daugiau nei 2008 m. Pagrindinė rizika, dėl kurios gali nepasitvirtinti šio mokesčio prognozė, yra mažėjantis įmonių pelningumas.

Dėl skolinimosi poreikio ir skolos valdymo išlaidų (plačiau – 4 ir 5 dalyse):

9. Asignavimai valstybės skolos valdymo programai (910,4 mln. Lt) prognozuojami nepakankamai atsargiai. Mūsų nuomone, turėtų būti papildomai įvertinta nuolat besikeičianti situacija finansų rinkose ir palūkanų normų svyravimo rizika.

10. 2009 m. skolinimosi poreikis (5 800 mln. Lt) turėtų būti peržiūrėtas, įvertinus tokius rizikos veiksnius, kaip galimas didesnis lėšų poreikis programoms, finansuojamoms iš ES paramos lėšų.

Dėl asignavimų planavimo valstybės investicijoms (plačiau – 6 dalyje):

11. Valstybės biudžeto asignavimai valstybės investicijoms (5 059,9 mln. Lt), lyginant su patvirtintais asignavimais 2008 metams, didėja 216,6 mln. Lt (4,3 proc.). Iš ES lėšų valstybės investicijoms 2009 m., palyginti su 2008 metais, planuojama skirti 32,8 mln. Lt daugiau.

12. Seimas pasiūlė Vyriausybei, planuojant valstybės investicijas, prioritetą skirti projektams, kur atlikta investicijų naudos ir sąnaudų analizė². 17-kos valstybės investicijų projektų sąnaudų ir rezultatų analizė nebuvo atlikta arba ji atlikta iš dalies. Tokiems projektams Valstybės investicijų programoje planuojama skirti 42 mln. Lt.

13. 11-oje audituotų įstaigų valstybės investicijų projektai parengti ne pagal Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikos³ reikalavimus, tokiems projektams planuojama skirti 71 mln. Lt.

² Lietuvos Respublikos Seimo 2008-10-14 nutarimas Nr. X-1752 „Dėl valstybės investicijų programos“. Pastaba – siūlymas pateiktas po to, kai Finansų ministerija pateikė Vyriausybei Biudžeto projektą.

³ Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-07-04 įsakymu Nr. 201 „Dėl valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikos patvirtinimo“.

14. 2009 metais planuojama pradėti 345 valstybės investicijų projektus⁴, kuriems iš valstybės biudžeto 2009 m. planuojama skirti 1 117,5 mln. Lt (iš valstybės biudžeto lėšų 866,2 mln. Lt). Pažymėtina, kad kai kurios įstaigos ir institucijos, planuodamos lėšas investicijų projektams įgyvendinti, nesilaiko Investicijų įstatyme nustatyto trejų metų principo: investicijų projektus planuoja pradėti vykdyti 2009 metais, nors jie nebuvo įtraukti į Valstybės investicijų 2007–2009 ir 2008–2010 metų programas 2009 metams.

15. Daug lėšų skiriama ne ilgalaikėms investicijoms, sukuriančioms ekonominę gražą, duodančioms tiesioginį socialinį rezultatą visuomenei (valstybės remiamai veiklai vystyti)⁵, o einamiesiems įstaigų poreikiams ir socialinėms darbuotojų sąlygoms gerinti. Pavyzdžiui, valstybės valdžios institucijų pastatų rekonstrukcijai ir modernizavimui 2009 metams iš viso planuojama skirti 109,7 mln. Lt. Ilgalaikiam turtui įsigyti iš valstybės biudžeto planuojama skirti 949,3 mln. Lt⁶. Kai kurių institucijų investicijų projektuose nepaaiškinta, koks materialusis ir nematerialusis turtas bus įsigytas.

16. Nėra atsakingos institucijos, kuri atliktų išsamią analizę, ar investicijų projektai atitinka valstybės investicijų prioritetus.

17. Atkreipiame dėmesį, kad dalis tęstinių projektų (bendra projektų vertė 206,6 mln. Lt) yra sustabdyta, nors jiems iki 2008 m. pradžios panaudota 45,7 mln. Lt, o 2008 m. skirta 36,7 mln. Lt. Kai kuriuose šiuose projektuose atlikti tik projektavimo darbai, todėl yra rizika, kad lėšos bus panaudotos neefektyviai.

Dėl asignavimų planavimo savivaldybėse ir apskrityse (plačiau – 7 dalyje):

18. Kai kuriose savivaldybėse lėšų poreikis valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti nepagrįstas skaičiavimais (19,4 mln. Lt) ir kai kuriais atvejais lėšų poreikis apskaičiuotas nesivadovaujant reglamentuojančiais teisės aktais ir patvirtintomis metodikomis (3,6 mln. Lt).

19. Apskričių viršininkų administracijos socialinės globos įstaigų vykdomoms programoms asignavimų poreikį apskaičiuavo 14,7 mln. Lt didesni, nes neatsižvelgė į iš savivaldybių gaunamas lėšas už socialinių paslaugų teikimą.

⁴ Iš jų 23 nurodyti kaip nauji, tačiau tai yra tęstinių projektų kitas etapas, jiems planuojama skirti 847,1 mln. Lt.

⁵ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymo 2 str. 9 d. nustatyta, kad Valstybės investicijų programa – valstybės investavimo strategiją nustatantis dokumentas, kuriame numatomos lėšos, reikalingos valstybės remiamų programų investiciniams projektams įgyvendinti, finansavimo šaltiniai ir šių investicinių projektų įgyvendinimo terminai.

⁶ Iš jų: 420,4 mln. Lt ES finansinės paramos lėšų ir 57,5 mln. Lt valstybės institucijų, mokslo įstaigų gautų pajamų už paslaugas.

Dėl strateginio planavimo ir biudžetinių įstaigų sąmatų sudarymo (plačiau – 8 dalyje):

20. Pažymėdami pažangą, pasiektą mažinant vykdomų programų skaičių, atkreipiame dėmesį, kad ne visos ministerijos siekia optimizuoti programų skaičių.

21. Daugelyje ministerijų programos tikslams suformuluoti rezultato vertinimo kriterijai tik iš dalies leidžia įvertinti programos įgyvendinimo rezultata. Vertinimo kriterijų rodiklių duomenų patikimumas gana mažas ir jį ne visada galima patikrinti. Ministerijose daugeliu atvejų nėra nustatytos ir patvirtintos vertinimo kriterijų apskaičiavimo metodikos, formulės, kontrolės sistemos.

22. Nustatyta atvejų, kai biudžetinės įstaigos asignavimų poreikį apskaičiavo nesivadovaudamos tai reglamentuojančiais teisės aktais arba nepilnai pagrindė išsamiais skaičiavimais.

2. Siūlymai

Siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei tobulinti Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą:

1. Išvelgdami didelę riziką, kad nepasitvirtinus pernelyg optimistinėms makroekonominėms ir nacionalinio biudžeto pajamų prognozėms, valdžios sektoriaus deficitas gali viršyti Stabilumo ir augimo pakte nustatytus kriterijus, griežtinti fiskalinės drausmės taisyklės vidutinės trukmės laikotarpiu ir įvertinti galimybę mažinti valstybės biudžeto išlaidas.

2. Įvertinus makroekonominių rodiklių tendencijas, faktinį nacionalinio biudžeto pajamų iš pagrindinių mokesčių surinkimą 2008 metų antrajame pusmetyje ir prognozuojamą mokestinių lengvatų įtaką 2009 metais, tikslinti pridėtinės vertės, gyventojų pajamų, pelno mokesčių ir akcizų pajamų prognozes ir spręsti dėl dalies mokestinių lengvatų atsisakymo.

3. Apsvarstyti ir įvertinti lėšų skyrimo tikslingumą valstybės investicijų projektams, ypatingą dėmesį skiriant pradedamiems 2009 metais, vykdomiems ne iš ES paramos lėšų bei nesusijusiems su įstatymų nuostatų įgyvendinimu:

3.1. kuriems neatlikta investicijų sąnaudų ir rezultatų analizė ar kiti investicijų vertinimo būdai ir siektinas socialinis rezultatas nėra konkretus (Išvados 4 priedas);

3.2. kuriais numatomas ilgalaikio turto įsigijimas (Išvados 5 priedas);

3.3. kuriais numatoma administracinių patalpų rekonstrukcija / remontas (Išvados 6 priedas);

3.4. neįtrauktiems į Valstybės investicijų 2007–2009 ir 2008–2010 metų programas 2009 metams (Išvados 8 priedas);

3.5. neatitinkantiems Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikos reikalavimų (Išvados 10 priedas).

4. Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme įtvirtinti nuostata, kad sutaupyti asignavimai išlaidoms negali būti naudojami turtui įsigyti.

5. Peržiūrėti planuojamus asignavimus specialiosioms programoms (išskyrus finansuojamas iš ES paramos lėšų) finansuoti ir, atsižvelgiant į nepanaudotus šių programų lėšų likučius, nustatyti programoms paliekamą nepanaudotų lėšų dalį, kitą – naudoti bendroms valstybės biudžeto reikmėms.

6. Įvertinus brangstančius energetinius išteklius, siekiant skatinti racionalų šių išteklių naudojimą ir mažinti biudžeto išlaidas šildymo išlaidoms kompensuoti, ieškoti galimybių skirti papildomų lėšų gyvenamiesiems namams modernizuoti;

7. Atsižvelgiant į susiklosčiusią įtemptą padėtį pasaulio finansų rinkose ir į brangstančius skolinimosi kaštus, peržiūrėti ir, esant poreikiui, tikslinti asignavimus skolos valdymo išlaidoms ir skolinimosi poreikį, atsisakant jo dalies kitiems skolinimosi tikslams, kurie nėra numatyti Biudžeto projekte;

8. Apskričių viršininkų administracijoms pavaldžių socialinės globos įstaigų 2009 metų vykdomoms programoms mažinti asignavimų poreikį planuojama iš savivaldybių gaunamų už socialinių paslaugų teikimą pajamų suma.

9. 2009 m. atsisakyti valstybės biudžeto lėšų, skiriamų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, naudojimo būdo, kai pagal pirminę tikslinę paskirtį nepanaudotos lėšos gali būti perskirstomos bendroms savivaldybių biudžetų reikmėms finansuoti.

10. Įvertinti, ar valstybės institucijos / įstaigos, kuruojančios valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas, ėmėsi reikiamų priemonių dėl Valstybės kontrolės auditų metu nustatytų klaidų ir neatitikimų ištaisymo, kad Finansų ministerijai būtų pateikti patikslinti duomenys apie 2009 metų valstybės biudžeto asignavimų poreikį valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti.

11. Nustatyti pajamų prognozavimo ir veiksmų, turinčių reikšmingos įtakos pajamų vykdymui, atskleidimo, sudarant biudžeto projektą, tvarką*.

12. Pavesti institucijoms ir įstaigoms tinkamai reglamentuoti strateginio veiklos plano vykdymo stebėsenos ir rezultatų vertinimo procesus, siekiant optimizuoti programų skaičių, tobulinti programos tikslus ir jų vertinimo kriterijus.

* Šis siūlymas buvo pateiktas Valstybės kontrolės Išvadoje dėl 2007 metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos ir teikiamas pakartotinai.

REZULTATAI

1. Biudžeto projekto atitiktis teisės aktų reikalavimams

Biudžeto projektą sudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybė, rengia Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Vyriausybė⁷ 2008 m. spalio 14 d. Biudžeto projektą pateikė Lietuvos Respublikos Seimui, kurio kanceliarija 2009 m. Biudžeto projektą pateikė Valstybės kontrolei vertinimui. Išvados dėl Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto (toliau – Išvada) rengimo tikslai, tyrimo apimtis, apribojimai, informacijos šaltiniai pateikti 1 priede.

1. Dėl atitikties Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo reikalavimams.

Biudžeto projektas iš esmės atitinka Biudžeto sandaros įstatymo nuostatas – pateikti Biudžeto sandaros įstatymo 18 str. nustatyti rodikliai ir 19 str. numatyti dokumentai.

2. Dėl Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatymo reikalavimų laikymosi.

- Sudarant Biudžeto projektą buvo laikomasi Fiskalinės drausmės įstatymo 3 str. 2 dalies reikalavimo⁸. Taikant šios dalies nuostatas, Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu tvirtinamų valstybės biudžeto asignavimų (be Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų) metinis prieaugis 2009 m. negali viršyti 7,05 proc.⁹. Asignavimų 2009 metams metinis prieaugis, taikant fiskalinės drausmės taisyklės, negali būti didesnis nei 1 873,4 mln. Lt; faktiškai Biudžeto projekte numatytų asignavimų (be ES finansinės paramos lėšų) prieaugis 1 599,5 mln. Lt.
- Fiskalinės drausmės įstatymas įpareigoja valdžios sektoriaus finansus tvarkyti taip, kad vidutiniu laikotarpiu¹⁰ valdžios sektorius būtų perteklinis arba artimas subalansuotam. Skaičiuojant valdžios sektoriaus deficitą, turi įtaką ne tik valstybės biudžeto deficitas (2009 m. planuojamas 2,6 mlrd. Lt), bet ir vietos valdžios bei socialinės apsaugos

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-10-17 nutarimas Nr. 1015 „Dėl Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“.

⁸ Atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu tvirtinamų arba keičiamų valstybės biudžeto asignavimų (be Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų) metinis prieaugis procentais negali viršyti 1/2 paskutinių penkerių pasibaigusiu biudžetinių metų valstybės biudžeto pajamų (be Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų) vidutinio metinio prieaugio procentais.

⁹ Skaičiuojant naudojami atitinkamų metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenys apie valstybės biudžeto pajamas ir asignavimus.

¹⁰ Vidutinis laikotarpis – penkerių kalendorinių metų laikotarpis, apimantis einamuosius, prieš tai buvusius kalendorinius metus ir trejus būsimus kalendorinius metus, einančius iš karto vienas po kito.

fondų subsektoriai¹¹. Faktinis 2007 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarė 1 209,9 mln. Lt, 2008 m. laukiamas¹² 2 687,7 mln. Lt valdžios sektoriaus deficitas. Atsižvelgiant į tai, kad 2007 m. faktinis vietos valdžios sektoriaus deficitas sudarė 322,8 mln. Lt (2008 m. planuojamas 287 mln. Lt), o socialinės apsaugos fondų subsektoriaus – 53,4 mln. Lt (2008 m. planuojamas 1 111,7 mln. Lt)¹³, yra didelė rizika, kad valdžios sektoriaus deficitas 2009 m. gali viršyti 3 proc. BVP, t. y. Stabilumo ir augimo pakte nustatytą neviršytiną valdžios sektoriaus deficito ribą¹⁴. Pagal 2008 m. lapkričio mėn. paskelbtas Europos Komisijos rudens ekonomines prognozes, Lietuvoje 2008 m. numatomas 2,7 proc., o 2009 m. – 3,6 proc. valdžios sektoriaus deficito santykis su BVP. Lietuvai už Europos Sąjungos fiskalinės drausmės apribojimų nesilaikymą gali būti taikomos sankcijos, o tai dar labiau atitolintų galimybę įsivesti eurą.

Rizikos veiksniai, turintys įtakos valdžios sektoriaus deficitui:

- Pernelyg optimistinės makroekonominės prognozės dėl BVP prieaugio 2009 m. (Finansų ministerija planuoja 1,5 proc. BVP prieaugį¹⁵, o Europos Komisija augimo neprognozuoja¹⁶). Nepasitvirtinus BVP augimo prognozėms, didės ir valdžios sektoriaus deficito santykis su BVP.
- Optimistinės pajamų surinkimo prognozės.
- Vyriausybė, vadovaudamasi Fiskalinės drausmės įstatymo 3 str. 4 d. 2 p. nuostatomis, kartu su Biudžeto projektu Seimui pateikė išvadas dėl finansinių rodiklių atitikties paskutinėms galiojančioms Europos Sąjungos Ministrų Tarybos (toliau – Taryba) rekomendacijoms ir nuomonei dėl Lietuvos vidutinio laikotarpio ekonominės programos ir galimų papildomų priemonių, būtinų atsižvelgti į Tarybos rekomendacijas ir nuomonę¹⁷ (2 priedas).

Tarybos rekomendacijos dėl 2007 m. konvergencijos programos yra įgyvendintos iš dalies:

- Daugelio ekspertų nuomonė yra ta, kad nors per pastaruosius kelerius metus priimti du antiinfliaciniai planai, tačiau realių veiksmų infliacijai pažaboti nebuvo imtasi, o

¹¹ Pagal ESS 95 metodologiją.

¹² Šaltinis: 2008-10-01 ataskaita apie valdžios sektoriaus deficito ir skolos lygius, Statistikos departamentas.

¹³ Šaltinis: 2008-10-01 ataskaita apie valdžios sektoriaus deficito ir skolos lygius, Statistikos departamentas.

¹⁴ Valdžios sektoriaus deficitas neturi viršyti 3 proc. BVP, o skola turi būti ne didesnė kaip 60 procentų BVP arba ji turi sparčiai ir nuosekliai mažėti.

¹⁵ 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekcijų apžvalga.

¹⁶ Europos Komisijos rudens ekonominės prognozės.

¹⁷ Europos Sąjungos Ministrų Tarybos nuomonė dėl atnaujintos 2007-2010 m. Lietuvos konvergencijos programos (2008/C74/05), 2008-03-04.

tokie sprendimai, kaip minimalių atlyginimų ir socialinių išmokų indeksavimas, skatina infliaciją.

- 2009 m. asignavimų prieaugis apribotas Fiskalinės drausmės įstatymu (7,05 proc. augimas, lyginant su 2008 m. asignavimais), tačiau nesimta priemonių apribojant išlaidas vidutinės trukmės laikotarpiu. Biudžeto projekte nurodyta, kad 5 proc. mažinami asignavimai kai kurioms prekėms ir paslaugoms ir atsisakoma netęstinių programų, todėl valstybės biudžeto asignavimai sumažinti per 600 mln. Lt. Tačiau asignavimų išlaidoms sumažinimas 75,9 mln. Lt (5 proc. nuo asignavimų kai kurioms prekių ir paslaugų išlaidoms) sudaro tik 0,3 proc. prognozuojamų 2009 m. asignavimų. Mūsų nuomone, toks asignavimų sumažinimas neturi didesnės įtakos asignavimų apribojimui. Valstybės institucijų ir įstaigų asignavimai sumažinami neatsisakant netęstinių programų arba priemonių, jos baigiamos vykdyti 2008 metais arba kai kurioms asignavimai yra planuojami.

Pavyzdžiai

Finansų ministerijos „Valstybės priskirtų funkcijų ir programų įgyvendinimo savivaldybėse“ programos priemonei įgyvendinti asignavimai, numatyti piliečių nuosavybės teisėms į išlikusius gyvenamuosius namus, jų dalis, butus atkurti ir kompensacijoms už išperkamą nekilnojamąjį turtą religinėms bendrijoms išmokėti, lyginant su 2008 metais sumažėjo 185 mln. litų, nes įstatymu nustatyta, kad iki 2009-01-01 baigiamos vykdyti valstybės garantijos nuomininkams, gyvenantiems savininkams grąžintuose gyvenamuosiuose, jų dalyse, butuose, ir sumažėjo lėšų poreikis kompensacijoms savininkams išmokėti.

Nacionalinės žemės tarnybos vykdytai programai 2008 m. buvo skirti 175,3 mln. Lt asignavimų kompensacijoms už valstybės išperkamą žemę, miškus ir vandens telkinius išmokėti. Įstatymu nustatyta, kad šios kompensacijos iki 2009-01-01 baigiamos mokėti. 2009 metams asignavimų šiai programai vykdyti nenumatyta.

2. Valstybės biudžeto pajamų, asignavimų ir kitų rodiklių tendencijos

Pateikiame informaciją apie valstybės biudžeto pajamų, asignavimų ir svarbiausių makroekonominių rodiklių dydžius ir tendencijas, kurie pateikti 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų apžvalgoje ir skelbiami institucijų (Finansų ministerijos, Lietuvos ir komercinių bankų, Tarptautinio valiutos fondo, Europos Komisijos) oficialiuose tinklalapiuose. Pažymėtina, kad 2008 m. rudenį daugelis institucijų iš esmės peržiūrėjo anksčiau skelbtas 2008–2011 m. makroekonominės prognozes (1 lentelė).

1 lentelė. Valstybės biudžeto pajamų, asignavimų išlaidoms ir svarbiausių makroekonominių rodiklių dydžiai, 2008–2011 m. tendencijos

Rodiklis	Vertė	Pastabos
Valstybės biudžeto pajamos su ES finansine parama	25 532,8 mln. Lt	39,1 mln. Lt, arba 0,2 proc. mažiau, nei prognozuota 2008 m.
Valstybės biudžeto asignavimai	28 172,2 mln. Lt	1 599,5 mln. Lt, arba 6,0 proc. daugiau, nei numatyta 2008 m.
Valstybės biudžeto deficitas	2 639,4 mln. Lt	2008 m. planinis valstybės biudžeto deficitas – 1 001 mln. Lt; palyginti su 2008 m., jis padidėjo 1 638,4 mln. Lt, arba 1,6 karto.
ES finansinė parama	5 273,7 mln. Lt	2008 m. numatyta 5112,8 mln. Lt, planuojama gauti parama 2009 m., palyginti su 2008 m., didėja 3,1 proc.
Įmokos į ES biudžetą	1 259 mln. Lt	2008 m. – 1 050 mln. Lt, planuojamos įmokos 2009 m. 20 proc. didesnės, palyginti su 2008 m. Lt
Gyventojų pajamų mokesčio dalis, tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo pajamų į nacionalinį biudžetą	65,94 proc.	2008 m. – 65,98 proc., t. y. 2009 m. 0,04 proc. mažiau nei 2008 m.
Vyriausybės grynojo skolinimosi limitas	2 900 mln. Lt	2008 m. – 1 630 mln. Lt, 2009 m., palyginti su 2008 m., didėja 78 proc.
Planuojamas skolinimosi poreikis	5 814 mln. Lt	Vidaus skolai grąžinti – 2 512 mln. Lt Valstybės deficitui dengti – 2 639 mln. Lt Užsienio skolai grąžinti – 29 mln. Lt Kitiems tikslams – iki 608 mln. Lt
Planuojama valstybės skola	20 mlrd. Lt	Palyginimui: 2007 m. – 16,7 mlrd. Lt
Realaus BVP augimas: 2008 m. 2009 m.	5,3 proc. 1,5 proc.	Palyginimui: BVP augimas prognozuotas 2009 m. Lietuvos Banko – 1,2 proc. (2008 spalio); SEB Vilniaus banko – 4,0 proc. (2008 rugsėjis) Swedbanko – 5,5 proc. (2008 liepa) Tarptautinio valiutos fondo – 0,7 proc. (2008 spalio) Europos Komisijos – 0,0 proc. (2008 lapkritis)
Nominalaus BVP augimas: 2008 m. 2009 m. 2010 m. 2011 m.	17,4 proc. -0,4 proc. 0,4 proc. 4,3 proc.	2009 m. planuojamas BVP to meto kainomis sumažėjimas 0,4 proc., palyginti su 2008 m. (nuo 115 225 mln. Lt iki 114 758 mln. Lt)
Vidutinio darbo užmokesčio augimas: 2008 m. 2009 m. 2010 m. 2011 m.	20,0 proc. 9,8 proc. 2,4 proc. 3,2 proc.	Prognozuojamas darbo užmokesčio augimo tempų lėtėjimas.
Nedarbo lygis: 2008 m. 2009 m. 2010 m. 2011 m.	4,9 proc. 6,0 proc. 6,2 proc. 6,1 proc.	Prognozuojamas nedarbo lygio didėjimas.
Vartotojų kainų indekso (VKI) pokytis (vidutinis metinis): 2008 m. 2009 m. 2010 m. 2011 m.	11,4 proc. 5,4 proc. 3,6 proc. -0,1 proc.	Lietuvos konvergencijos 2007 metų programoje numatyta, kad infliacija 2009 m. sudarys ne daugiau kaip 3 proc.
Nominalių galutinio vartojimo išlaidų augimas:		Galutinio vartojimo išlaidų augimo tempai, Finansų ministerijos duomenimis, gerokai lėtėja.

2008 m.	15,7 proc.	
2009 m.	-2,1 proc.	
2010 m.	4,6 proc.	
2011 m.	4,5 proc.	
Asignavimų valdytojų skaičius:		Palyginti su 2008 m., sumažėjo 8 asignavimų valdytojais (sumažėjo 9-iais, o įkurtas 1)
2008 m.	250	
2009 m.	242	
Programų skaičius ¹⁸ :		Palyginti su 2008 m., sumažėjo 74 programomis, arba 10,9 proc. (sumažėjo 86 vnt., padidėjo 12 vnt.)
2008 m.	680	
2009 m.	606	

Šaltinis – lentelėje nurodytų institucijų oficiali informacija

3. Valstybės biudžeto pajamų prognozavimo vertinimas

3.1. Valstybės biudžeto pajamų tendencijos ir struktūra

2009 m. į valstybės biudžetą planuojama gauti 20 259,1 mln. Lt pajamų (be ES finansinės paramos lėšų), t. y. 199,1 mln. Lt mažiau negu numatyta gauti 2008 m. Prognozuojama, kad pajamos iš mokesčių sudarys 93,3 proc. valstybės biudžeto pajamų, t. y. 1,3 proc. daugiau nei buvo numatyta 2008 m. Numatoma, kad pajamų iš mokesčių į valstybės biudžetą 2009 m. turėtų įplaukti 68,2 mln. Lt (0,36 proc.) daugiau, o kitų pajamų (įskaitant pajamas iš sandorių su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu ir prisiimtų finansinių įsipareigojimų) 268,1 mln. Lt (16,4 proc.) mažiau (2 lentelė).

Atsižvelgdami į tai, kad pajamos iš 4 pagrindinių mokesčių: GPM, PVM, pelno mokesčio ir akcizų sudaro apie 90 proc. valstybės biudžeto pajamų (be ES finansinės paramos lėšų) (2 lentelė), audito metu vertinome pajamų iš šių mokesčių prognozavimą tokiomis aplinkybėmis:

- makroekonominiai rodikliai ir jų tendencijos, kuriais remiantis apskaičiuojamos 2009 m. prognozuojamos valstybės biudžeto pajamos iš pagrindinių mokesčių;
- pastarųjų metų faktinės pajamų iš pagrindinių mokesčių surinkimo tendencijos;
- mokestinių lengvatų poveikis valstybės biudžeto pajamoms;
- kiti veiksniai, galintys turėti įtakos iš mokesčių prognozuojamų pajamų dydžiams.

¹⁸ Iš viso 67 teismai, skaičiuojant programas įtrauktos 2 programos.

2 lentelė. 2008–2009 metų valstybės biudžeto pajamų struktūra

Pajamos	2008 m. prognozė (mln. Lt)	2009 m. prognozė (mln. Lt)	2009/2008 pokytis		Valstybės biudžeto pajamų dalis (proc.)	
			(+/-) mln. Lt	proc.	2008 m.	2009 m.
MOKESČIAI	18 826,2	18 894,4	68,20	0,36	92,02	93,26
Gyventojų pajamų mokestis	1 819,3	2 060,2	240,9	13,2	8,89	10,17
Pelno mokestis	2 711,1	3 381,2	670,1	24,7	13,25	16,69
Socialinis mokestis	44,6	****	****	****	0,22	****
Prekių ir paslaugų mokesčiai						
Pridėtinės vertės mokestis	10 164,1	9 298,1	-866,0	-8,5	49,68	45,90
Atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą	19,0	19,0	0,0	0,0	0,09	0,09
Akcizai	3 520,2	3 581,8	61,6	1,7	17,21	17,68
Cukraus sektoriaus mokesčiai	66,1	4,0	-62,1	-94,0	0,32	0,02
Loterijų ir azartinių lošimų mokestis	30,5	31,6	1,1	3,6	0,15	0,16
Transporto priemonių mokesčiai	120,0	139,3	19,3	16,1	0,59	0,69
Mokesčiai už aplinkos teršimą	22,3	37,3	15,0	67,3	0,11	0,18
Rinkliavos	78,0	78,0	0,0	0,0	0,38	0,38
Tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčiai	231,0	264,0	33,0	14,3	1,13	1,30
KITOS PAJAMOS	1 642,6	1 372,7	-269,9	-16,4	8,03	6,78
Turto pajamos	299,5	247,9	-51,6	-17,2	1,46	1,22
Pajamos už prekes ir paslaugas	619,6	716,6	97,0	15,7	3,03	3,54
Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	76,6	76,6	0,0	0,0	0,37	0,38
Kitos neišvardytos pajamos	450,6	96,9	-353,7	-78,5	2,20	0,48
Sandoriai su materialiuoju ir nematerialiuoju turtu bei finansinių įsipareigojimų prisiėmimas	186,5	226,7	40,2	21,6	0,91	1,12
Iš viso	20 459,0	20 259,1	-199,9	-1,0	100,00	100,00
Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos	5 088,4	5 273,7	185,3	3,6		
Dotacijos iš užsienio šalių	24,8					
IŠ VISO	25 572,2	25 532,8	-39,4	-0,2		

Šaltinis – Finansų ministerijos duomenys

3.2. Mokestinių pajamų prognozavimo vertinimas

Finansų ministerija mokestinių pajamų prognozavimui naudoja PHARE ekspertų parengtus GPM, pelno mokesčio imitacinius modelius, akcizų, PVM kalibravimo modelius, makroekonominių rodiklių imitacinius modelius, tačiau taikomi prognozavimo metodai ir

procedūros neaprašytos ir nepatvirtintos, nenustatytos duomenų, naudojamų prognozavimo metu, pateikimo procedūros, atsakomybė už teisingų duomenų pateikimą, nenumatytos vidaus kontrolės procedūros.

Pažymėtina, kad Seimas 2007-12-04 nutarimu Nr. X-1347¹⁹ Vyriausybei siūlė nustatyti pajamų prognozavimo ir veiksmų, turinčių reikšmingos įtakos pajamų vykdymui, atskleidimo sudarant biudžeto projektą tvarką.

Kaip pažangą galime pažymėti tai, kad valstybės biudžeto finansinių rodiklių projekto apžvalgoje nurodyti rizikos veiksniai, galintys turėti įtakos 2009 m. pajamų surinkimui.

3.2.1. Pridėtinės vertės mokesčio pajamos

2009 m. prognozuojama gauti 9 298,1 mln. Lt pajamų iš PVM, tai 8,5 proc. (866 mln. Lt) mažiau, nei numatyta 2008 m. Numatomos gauti 2009 m. PVM pajamos sudaro 45,9 proc. valstybės biudžeto pajamų ir apie 37 proc. nacionalinio biudžeto pajamų (be ES finansinės paramos). Per šiuo metų 10 mėnesių į valstybės biudžetą gauta 7 737,2 mln. Lt PVM, metų prognozė įvykdyta 76,1 proc.

Prognozuojant 2009 m. PVM pajamas buvo atsižvelgiama į 2008 m. numatomas gauti šio mokesčio pajamas, galutinio vartojimo išlaidų ir PVM mokestinės bazės santykio dinamiką, PVM permokos pokyčius, lengvatų poveikį valstybės biudžeto pajamoms (3 lentelė).

3 lentelė. Veiksniai, kuriuos vertino Finansų ministerija, sudarydama PVM pajamų prognozes

Eil. Nr.	Veiksniai	Informacija																														
1.	Nominalių galutinio vartojimo išlaidų augimo tempai	Sudarant prognozes buvo naudojami šie galutinio vartojimo išlaidų augimo tempų duomenys: 2007 m. – 17,2 proc., 2008 m. – 15,7 proc., 2009 m. numatomas vartojimo išlaidų mažėjimas 2,1 proc. Galutinio vartojimo išlaidų mažėjimas vienu procentiniu punktu mažina pajamas iš PVM apie 100 mln. Lt. Manome, kad galimas ir didesnis galutinio vartojimo išlaidų tempų lėtėjimas, nei prognozuoja Finansų ministerija. Pakilus šildymo kainoms, augant paskolų palūkanų normoms, gyventojai vis didesnę dalį gautų pajamų turės skirti prisiimtiems išpareigojimams padengti, todėl mažės vartojimas. Pažymėtina, kad mažėjanti infliacija taip pat turės įtakos galutinio vartojimo išlaidų augimo lėtėjimui.																														
2.	PVM pajamų surinkimo dinamika 2006–2008 m.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Laikotarpis</th> <th>Užduotis (mln. Lt)</th> <th>Faktiškai gauta (mln. Lt)</th> <th>Vykdymas (proc.)</th> <th>Faktiškai gautų pajamų pokytis, lyginant su praėjusiu laikotarpiu (proc.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2006 m.</td> <td>5 941,1</td> <td>6 152,2</td> <td>103,55</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2007 m.</td> <td>7 120,4</td> <td>7 824,2</td> <td>109,88</td> <td>27,18</td> </tr> <tr> <td>2007 m. 10 mėn.</td> <td>-</td> <td>6 670</td> <td>93,7*</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2008 m. 10 mėn.</td> <td>-</td> <td>7 737,2</td> <td>76,12*</td> <td>16,00</td> </tr> <tr> <td>2008 m.</td> <td>10 164,1</td> <td>9 240,4</td> <td>90,91</td> <td>18,10</td> </tr> </tbody> </table>	Laikotarpis	Užduotis (mln. Lt)	Faktiškai gauta (mln. Lt)	Vykdymas (proc.)	Faktiškai gautų pajamų pokytis, lyginant su praėjusiu laikotarpiu (proc.)	2006 m.	5 941,1	6 152,2	103,55		2007 m.	7 120,4	7 824,2	109,88	27,18	2007 m. 10 mėn.	-	6 670	93,7*		2008 m. 10 mėn.	-	7 737,2	76,12*	16,00	2008 m.	10 164,1	9 240,4	90,91	18,10
Laikotarpis	Užduotis (mln. Lt)	Faktiškai gauta (mln. Lt)	Vykdymas (proc.)	Faktiškai gautų pajamų pokytis, lyginant su praėjusiu laikotarpiu (proc.)																												
2006 m.	5 941,1	6 152,2	103,55																													
2007 m.	7 120,4	7 824,2	109,88	27,18																												
2007 m. 10 mėn.	-	6 670	93,7*																													
2008 m. 10 mėn.	-	7 737,2	76,12*	16,00																												
2008 m.	10 164,1	9 240,4	90,91	18,10																												

¹⁹ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=310898&p_query=&p_tr2=

		<p>* Metinės užduoties vykdymas.</p> <p>2008 m. 10 mėn. PVM pajamų į valstybės biudžetą metinė užduotis įvykdyta 76,12 proc. Atsižvelgiant į Finansų ministerijos prognozę, kad 2008 m. valstybės biudžeto pajamų iš PVM surinkimo užduotis nebus įvykdyta, numatomas įvykdymas – 91 proc. t. y. nebus gauta apie 800 mln. Lt PVM.</p> <p>2009 m. prognozuojama pajamų iš PVM gauti 57,7 mln. Lt daugiau, nei numatoma faktiškai gauti 2008 m.</p>																						
3.	PVM permokos pokyčiai	<p>Finansų ministerija prognozuoja, kad ir 2008-12-31 mokesčių mokėtojų PVM permoka padidės 274 mln. Lt, lyginant su 2007-12-31, ir bus apie 800 mln. Lt. Įvertinus permokos kitimo tendencijas (2006-12-31 permoka buvo 481 mln. Lt, 2007-12-31 – 526,3 mln. Lt, 2008-10-01 – 1 017,1 mln. Lt, t. y. 20,2 proc. didesnė negu 2007-10-01), galima daryti prielaidą, kad 2008 m. pabaigoje PVM permoka viršys Finansų ministerijos prognozuojamą 800 mln. Lt sumą. Dėl didesnės nei prognozuojama PVM permokos 2008 m. pabaigoje padidės valstybės išipareigojimai mokesčių mokėtojams, kurie ne tik didins valdžios sektoriaus deficitą, bet ir dėl padidėjusių grąžinimų ir užskaitymų darys neigiamą įtaką 2009 m. PVM pajamų surinkimui.</p>																						
4.	Lengvatų įtaka	<p>Finansų ministerijos duomenimis, nuolat didėja PVM pajamų netekimai dėl lengvatų:</p> <table border="1" data-bbox="512 719 1286 1016"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Laikotarpis</th> <th colspan="2">Netekimai (mln. Lt)</th> <th rowspan="2">Pokytis, lyginant su praėjusiais metais (proc.)</th> </tr> <tr> <th>iš viso</th> <th>iš jų kompensacija už šildymą ir karštą vandenį</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2006 m.</td> <td>365,4</td> <td>113,0</td> <td>13,23</td> </tr> <tr> <td>2007 m.</td> <td>427,8</td> <td>125,4</td> <td>17,08</td> </tr> <tr> <td>2008 m.</td> <td>488,2</td> <td>139,8</td> <td>14,12</td> </tr> <tr> <td>2009 m.</td> <td>537,4*</td> <td>156,6</td> <td>10,08</td> </tr> </tbody> </table> <p>* 2009 m. numatomi PVM netekimai apskaičiuoti atsižvelgiant į tai, kad bus atšauktas Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 19 str. 3 d. pakeitimas, nuo 2009-01-01 numatantis lengvatinių 5 proc. PVM tarifą šviežiams vaisiams ir daržovėms. Dėl šios lengvatos valstybės biudžeto netekimai 2009 m. būtų 96,7 mln. Lt didesni.</p> <p>Didžiausią valstybės biudžeto netekimų dalį (apie 30 proc. visų netekimų) dėl lengvatinių PVM tarifų taikymo sudaro didėjančios kompensacijos už šildymą ir karštą vandenį (2009 m. prognozuojama 156,6 mln. Lt kompensacija, 2006 m. buvo 113 mln. Lt), apie 20 proc. visų netekimų sudaro lengvatinio tarifo taikymas vaistams ir medicininei įrangai (prognozuojami netekimai 2009 m. – 120 mln. Lt, 2006 m. buvo 70 mln. Lt), šviežiai atšaldytai mėsei (2009 m. prognozuojami netekimai 90 mln. Lt, 2006 m. buvo 75 mln. Lt).</p> <p>Valstybės kontrolė, 2006 metais įvertinusi PVM lengvatinių tarifų taikymą²⁰, nustatė, kad šios lengvatos teigiamos įtakos galutiniam vartotojams neturi.</p>	Laikotarpis	Netekimai (mln. Lt)		Pokytis, lyginant su praėjusiais metais (proc.)	iš viso	iš jų kompensacija už šildymą ir karštą vandenį	2006 m.	365,4	113,0	13,23	2007 m.	427,8	125,4	17,08	2008 m.	488,2	139,8	14,12	2009 m.	537,4*	156,6	10,08
Laikotarpis	Netekimai (mln. Lt)			Pokytis, lyginant su praėjusiais metais (proc.)																				
	iš viso	iš jų kompensacija už šildymą ir karštą vandenį																						
2006 m.	365,4	113,0	13,23																					
2007 m.	427,8	125,4	17,08																					
2008 m.	488,2	139,8	14,12																					
2009 m.	537,4*	156,6	10,08																					

Didžiausi rizikos veiksniai:

- Sparčiai didėjančios paskolų palūkanų normos, gerokai padidėjusios būsto šildymo išlaidos mažins namų ūkių perkamąją galią, todėl galimas spartesnis nei prognozuojama galutinio vartojimo lėtėjimas.
- Lėčiau augantys pardavimai pagrindiniuose šalies ekonomikos sektoriuose. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenimis, pardavimų apimtys veiktos sektoriuose (didmeninė ir mažmeninė prekyba, statyba, nekilnojamojo turto operacijos, finansinė ir draudimo veikla, apdirbamoji gamyba), kuriuose 2007 m. jos daugiausiai augo, 2008 m. auga lėčiau nei 2007 m.

²⁰ 2006 m. gruodžio 19 d. valstybinio audito ataskaita Nr. 8000-7P-31 „Dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatinių tarifų taikymo“.

- Sparčiau nei prognozuota didėjanti PVM permoka, didėjantys valstybės biudžeto išipareigojimai ir PVM permokos gražinimai mokesčių mokėtojams.
- Didėjanti nepriemoka (mokesčių mokėtojų PVM nepriemoka 2008-01-01 buvo 404 mln. Lt, 2008-10-01 – 753 mln. Lt).
- Nepanaikinus PVM lengvatos šviežiams vaisiams ir daržovėms, valstybės biudžeto netekimai padidėtų dar beveik 100 mln. Lt.

Išvada

Atsižvelgdami į nurodytas rizikas ir į tai, kad 2007 m. PVM pajamų augimo tempai susilygino su galutinio vartojimo išlaidų augimo tempais (iki 2007 m. PVM pajamų augimas viršijo galutinio vartojimo išlaidų augimo tempus) ir ėmė mažėti, manome, kad, prognozuojant 2009 m. valstybės biudžeto pajamas iš PVM, dėl neigiamų pokyčių ekonomikoje ir finansų rinkose nepakankamai įvertinti galutinio vartojimo pokyčiai, t. y. ***PVM pajamų prognozė yra optimistinė.***

3.2.2. Akcizų pajamos

Pajamos iš akcizų sudaro apie 17 proc. valstybės biudžeto pajamų ir apie 14 proc. nacionalinio biudžeto pajamų. 2009 m. į valstybės biudžetą iš akcizų prognozuojama gauti 3 581,8 mln. Lt pajamų, t. y. 6,3 proc. (213,4 mln. Lt) daugiau, nei buvo numatyta 2008 m. Per šių metų 10 mėnesių gauta 2 744,9 mln. Lt akcizų, metų prognozė įvykdyta 78,0 proc.

Didžiausią pajamų iš akcizų dalį (apie 50 proc.) sudaro akcizai už energetinius produktus (variklių benzina, gazolius, suskystintas dujas, akmens anglį, mazutą ir kt.); už alkoholinius gėrimus (etilo alkoholi, vyną ir kitus fermentuotus gėrimus ir alų) gaunama apie 28 proc. pajamų; už apdorotą tabaką (cigaretes, cigariles, cigarus, rūkomąjį tabaką) – daugiau kaip 28 proc. pajamų.

Faktinių pajamų iš akcizų pagal prekių rūšis palyginimas su numatomomis gauti 2008 m. ir prognozuojamomis 2009 m. pateiktas 4 lentelėje.

2008 m. numatyta pajamų iš akcizų gauti 20,1 proc. daugiau negu 2007 m. Didžiausias pajamų augimas (179,7 proc.) numatytas iš akcizo už mazutą, tačiau pajamos už šios rūšies produktus tesudaro labai nežymią dalį (0,3 proc.) visų pajamų. Dėl nuo 2008 m. kovo 1 d. padidinto akcizo tarifo cigaretėms 2008 m. numatyta gauti 74,1 proc. (301,8 mln. Lt) daugiau pajamų iš akcizo už tabako gaminius, 16,5 proc. (103,9 mln. Lt) daugiau pajamų už etilo alkoholi, 10 proc. (89,9 mln. Lt) daugiau pajamų už gazolius.

4 lentelė. Pajamų iš akcizų pagal prekių rūšis palyginimas su numatomomis gauti 2008 m. ir prognozuojamomis 2009 m. pajamomis

Akcizais apmokestinamos prekės	2007 m. pajamos (mln. Lt)	2008 m. numatomos gauti pajamos (mln. Lt)	2009 m. prognozuojamos pajamos (mln. Lt)	Pokytis (proc.)	
				2008/2007 m.	2009/2008 m.
Etilo alkoholis	631,6	735,6	735,6	16,5	0,0
Vynas ir kiti fermentuoti gėrimai bei tarpiniai produktai	79,1	86,4	86,4	9,3	0,0
Alus	127,8	137,7	137,7	7,7	0,0
Apdorotas tabakas (cigaretės)	407,5	709,3	927,5	74,1	30,8
Benzinas	558,6	608,5	608,5	8,9	0,0
Gazoliai	901,5	991,4	991,4	10,0	0,0
Žibalas	0,5	0,3	0,3	-35,7	0,0
Gazoliai, skirti šildymui	1,5	1,7	1,7	12,2	0,0
Suskystintos dujos	89,2	84,1	79,4	-5,7	-5,7
Mazutas	3,2	8,9	8,9	179,7	0,0
Akmens anglis, koksas, lignitas	3,4	4,4	4,4	31,7	0,0
Iš viso	2 803,8	3 368,3	3 581,8	20,1	6,3
Pajamų užduotis (mln. Lt)	2 624,1	3 520,2			
Metinės užduoties vykdymas	106,8 %	95,7%*			
Gauta per 2008 m. 10 mėn.		2 744,2			
Metinės užduoties vykdymas		78,0%			
Gauta per 2007 m. 10 mėn.		2 330,8			
Pokytis: 2008 m. 10 mėn./2007 m. 10 mėn.		17,7%			

* Numatomas.

Šaltinis – Finansų ministerijos duomenys

Per šių metų 9 mėnesius kaip rodo Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenys²¹, prekybos degalais apimtys buvo 2,5 proc., o apmokestinamais akcizu degalais – 4,5 proc. mažesnės negu per tą patį praėjusių metų laikotarpį. Pajamos iš akcizo už energetinius produktus augo tik dėl akcizo tarifų šiai prekių grupei didinimo²².

Prekybos alkoholiu ir alkoholiniais gėrimais apimtys per 2008 m. 9 mėnesius, lyginat su tuo pačiu 2007 m. laikotarpiu, sumažėjo 16,1 proc., alumi – 7,4 proc. Pajamos iš akcizo už etilo alkoholių ir alkoholinius gėrimus augo (apie 15 proc.) taip pat tik dėl akcizo tarifų šiai pajamų grupei didinimo.

Prekybos apdoroto tabako gaminiais apimtys per šių metų 9 mėnesius, lyginat su 2007 m. tuo pačiu laikotarpiu, išaugo 31,4 proc. Pajamų iš akcizo už apdoroto tabako gaminius augimą (83 proc., 232,1 mln. Lt) lėmė ne tik išaugę pardavimai, bet ir akcizo tarifo šiai prekių grupei padidinimas.

Finansų ministerijos pateiktais duomenimis, dėl akcizų lengvatų valstybės biudžetas 2008 m. neteks apie 222 mln. Lt pajamų: dėl lengvatų, taikomų dyzeliniams degalams,

²¹ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos VMI administruojamų nacionalinio biudžeto pajamų surinkimo 2008 m. I-III ketvirčių apžvalga.

²² Pagal Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 8, 9, 11, 21, 22, 23, 24, 28, 33, 34, 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymą, 2007-12-06 Nr. X-1355.

Išvada dėl 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto naudojamiems žemės ūkyje ir žuvininkystėje – apie 150 mln. Lt, dėl lengvatos biokurui – apie 72 mln. Lt.

Prognozuojant 2009 m. valstybės biudžeto pajamas iš akcizų buvo vertinami atskirų akcizinių prekių grupių realizacijos pokyčiai ir akcizų tarifų pasikeitimo įtaka.

Pagrindiniai rizikos veiksniai:

- Akcizinių prekių realizacijos apimtys (5 lentelė).

5 lentelė. Duomenys apie akcizinių prekių realizaciją

Akcizais apmokestinamos prekės	2007 m. realizacija	2008 m. numatoma realizacija	2009 m. prognozuojama realizacija	Pokytis (proc.)	
				2008/2007	2009/2008
Etilo alkoholis (tūkst. grynojo etilo alkoholio hektolitru)	197	192	192	-3,0	0,0
Vynas ir kiti fermentuoti gėrimai bei tarpiniai produktai (tūkst. hektolitru)	721	663	663	-8,1	0,0
Alus (1 proc. koncentracijos tūkst. hektolitru)	18 263	17 878	17 878	-2,1	0,0
Apdorotas tabakas (cigaretės) (mln. vnt.)	4 730	5 905	5 314	24,8	-10,0
Benzinas (tūkst. l)	581	567	567	-2,4	0,0
Gazoliai (tūkst. l)	1 107	1 097	1 097	-0,9	0,0
Žibalas (tūkst. l)	1	0	0	-42,6	0,0
Gazoliai, skirti šildymui (tūkst. t)	18	20	20	12,2	0,0
Suskystintos dujos (tūkst. t)	206	195	184	-5,7	-5,7
Mazutas (tūkst. t)	61	171	171	179,7	0,0

Šaltinis – Finansų ministerija

Finansų ministerija prognozuoja, kad akcizinių prekių (išskyrus apdoroto tabako ir suskystintų dujų) realizacijos apimtys išliks tokios pat kaip šiais metais, tačiau, atsižvelgiant į mažėjančią beveik visų akcizinių prekių realizaciją, numatomą tabako akcizų didinimą tabako gaminiams, galima daryti prielaidą, kad 2009 m. beveik visų akcizinių prekių realizacijos apimtys mažės, o tai neišvengiamai turės neigiamos įtakos valstybės biudžeto pajamoms.

- Atsižvelgiant į tai, kad mažėja didžiausią pajamų iš akcizų dalį sudarančių energetinių produktų ir alkoholinių gėrimų realizacijos apimtys, yra rizika, kad 2008 m. pajamų iš akcizų surinkimo užduotis bus neįvykdyta, gali būti negauta apie 150 mln. Lt, t. y. metinės užduotis gali būti įvykdyta apie 96 proc.

- Akcizų tarifai.

2009 m. numatoma du kartus (nuo 2009-03-01 ir nuo 2009-09-01) didinti akcizo tarifą cigaretėms.

Remiantis Akcizų įstatymo 28 str. 2 d., nuo 2008 m. kovo 1 d.²³ cigaretėms buvo nustatytas 129 Lt akcizo tarifas už 1000 populiariausių cigarečių kainų kategorijos cigarečių.

Nuo 2009 m. kovo 1 d. numatoma, kad akcizas 1000 populiariausių cigarečių kainų kategorijos cigarečių bus 169,4 Lt, todėl mažmeninė cigarečių pakelio kaina padidės apie 0,95 Lt, nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. akcizas 1000 populiariausių cigarečių kainų kategorijos cigarečių bus 221,9 Lt, mažmeninė cigarečių pakelio kaina padidės 1,24 Lt.

Padidinus akcizo tarifus cigaretėms numatoma papildomai gauti 220 mln. Lt pajamų.

Išvada

Dėl numatomo akcizo tarifų apdoroto tabako gaminiams didinimo numatomos gauti 220 mln. Lt papildomos pajamos iš akcizų gali nekompensuoti pajamų sumažėjimo dėl mažėjančių energetinių produktų ir alkoholinių gėrimų realizacijos apimčių, todėl 2009 m. prognozuoti pajamas iš akcizų 6,3 proc. didesnes, nei numatyta 2008 m., yra pernelyg neatsargu, t. y. **pajamų iš akcizų prognozė yra optimistinė.**

3.2.3. Pelno mokesčio pajamos

2009 m. į valstybės biudžetą numatoma gauti 3 381,2 mln. Lt pelno mokesčio, tai sudaro 16,7 proc. valstybės biudžeto pajamų (13,6 proc. nacionalinio biudžeto pajamų). 2009 m. pajamų iš pelno mokesčio prognozuojama gauti 24,7 proc. (670,1 mln. Lt) daugiau negu 2008 m.

Per 2008 m. 10 mėnesių į valstybės biudžetą gauta 2 399,6 mln. Lt pelno mokesčio, metinė užduotis vykdoma 88,5 proc. Finansų ministerija prognozuoja, kad 2008 m. bus gauta 2 884,3 mln. Lt pelno mokesčio, t. y. 860 mln. Lt daugiau negu 2007 m. (6 lentelė), tačiau kartu pažymi, kad jeigu 2008 m. antrąjį pusmetį ikimokestinio pelno metinis augimas mažės taip pat kaip 2008 m. pirmąjį pusmetį, pelno mokesčio į valstybės biudžetą 2008 m. gali būti gauta 400 mln. Lt mažiau nei buvo prognozuota.

2009 m. pelno mokesčio prognozė apskaičiuota atsižvelgiant į 2007 ir 2008 m. mokestinius išipareigojimus, jų pokytį ir faktiškai gautas įplaukas iš pelno mokesčio, BVP augimą 2007–2008 m., pelningumo kitimo tendencijas. Dėl neapibrėžtos situacijos akcinėje bendrovėje „Mažeikių nafta“ (bendrovė 2007 m. deklaravo 266 mln. Lt nuostolio) iš skaičiavimų eliminuotas bendrovės pelno mokestis.

²³ Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo 8, 9, 11, 21, 22, 23, 24, 28, 33, 34, 35 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1355.

6 lentelė. Pajamų iš pelno mokesčio dinamika

Laikotarpis	Užduotis (mln. Lt)	Gauta faktiškai (mln. Lt)	Vykdymas (proc.)	Faktiškai gautų pajamų pokytis, lyginant su praėjusiu laikotarpiu (proc.)
2006	1 695,4	1 924,5	113,52	27,65
2007	2.339,1	2 053,6	87,79	6,71
2008 m. 10 mėn. pajamos	****	2 399,6	88,51*	
2008 m. numatomas vykdymas	2 711,1	2 884,3	106,39	40,45

* Metinės užduoties vykdymas

Šaltinis – Finansų ministerija

Prognozuojant 2009 m. pelno mokesčio pajamas eliminuoti netekimai (85 mln. Lt) dėl lengvatos investicijoms į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą²⁴. Kiti netekimai, susiję su kartu su Biudžeto projektu teikiamomis Pelno mokesčio įstatymo pataisomis²⁵ dėl pelno mokesčio lengvatos investiciniams projektams ir socialinėms iniciatyvoms ir dėl avansinių mokėjimų tvarkos, įvertinti atitinkamai koreguojant mokesčių išipareigojimų ir prognozuojamo pelno mokesčio dydžius.

Rizikos veiksniai:

- Mažėjantis įmonių pelningumas. Statistikos departamento duomenimis, 2008 m. antrąjį ketvirtį įmonių pelningumas buvo 7,2 proc., t. y. sumažėjo 1,5 proc., lyginant su 2007 m. tuo pačiu laikotarpiu.
- 2008 m. sparčiai augant darbo užmokesčiui, kilo kainos, kartu didėjo įmonių pelningumas, todėl sulėtėję darbo užmokesčio augimo tempai, mažėjanti infliacija neigiamai atsilieps ir įmonių pelningumui. Neigiamos įtakos įmonių pelningumui turės ir pabrangęs skolinimasis.
- Mažėjantis pelningai dirbančių įmonių skaičius²⁶.
- Įmonės gali keisti avansinio pelno mokesčio mokėjimo tvarką, pasirinkdamos Pelno mokesčio įstatyme numatytą mokėjimo būdą pagal numatomą einamojo mokesčio laikotarpio pelno mokesčio sumą, o ne pagal užpraėjusių (2007 m.) ir praėjusių (2008 m.) mokesčių metų veiklos rezultatus.

²⁴ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 2, 12, 13, 17, 18, 21, 23, 26, 28, 30, 31,38-1, 47, 50 straipsnių ir 1, 3, priedėlių pakeitimo bei papildymo ir įstatymo papildymo 17-1 straipsniu įstatymas, 2008-04-10 Nr. X-1484, 5 str.: apskaičiuojant 2008 m. prasidėjusio mokesčio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, sąnaudos, patirtos moksliniams tyrimo darbams ir eksperimentinei plėtrai, gali būti atskaitomos tris kartus.

²⁵ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 2, 5, 13, 26 straipsnių pakeitimo ir papildymo IX¹ skyriumi įstatymo projektas, 2008-10-17 Nr. XP-3424.

²⁶ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos duomenimis, 2007 m. daugiau kaip 10 tūkst. sumažėjo pelningai dirbančių įmonių skaičius (2007 m. pelningai dirbo 61 320 įmonių, 2006 – 71 452), Statistikos departamento duomenimis, pelningai dirbusių įmonių dalis 2008 m. antrąjį ketvirtį sudarė 63 proc. (mažesnė nei praėjusių metų antrąjį ketvirtį – 73 proc.).

- Išaugo grąžintinos pelno mokesčio sumos, nes įmonės 2008 m. bus permokėjusios avansinį pelno mokestį.

Išvada

Atsižvelgdami į nurodytas rizikas, neapibrėžtumą ekonomikoje ir finansų rinkose, manome, kad 2009 m. prognozuoti 24 proc. pajamų iš pelno mokesčio augimą, lyginant su numatytomis gauti šio mokesčio pajamomis 2008 m., yra labai neatsargu, taigi **pelno mokesčio prognozė pernelyg optimistinė.**

3.2.4. Gyventojų pajamų mokesčio pajamos

Į nacionalinį biudžetą 2009 m. prognozuojama gauti 6 048,8 mln. Lt gyventojų pajamų mokesčio, t. y. 12 proc. (645,6 mln. Lt) daugiau, negu numatoma gauti 2008 m. Prognozuojamos GPM pajamos sudarys daugiau kaip 24 proc. 2009 m. nacionalinio biudžeto pajamų (be ES lėšų). Visų savivaldybių biudžetams numatoma skirti 65,94 proc. visų GPM pajamų, t. y. beveik tiek pat kaip ir šiais metais (0,04 procentinio punkto mažiau).

Prognozuojama, kad į valstybės biudžetą bus gauta 2 060,2 mln. Lt GPM, t. y. 2,6 proc. (240,9 mln. Lt) daugiau, nei numatyta 2008 m.

Per 2008 m. 10 mėnesių į nacionalinį biudžetą gauta 4 053,6 mln. Lt GPM, metinė užduotis įvykdyta – 74,6 proc., o į valstybės biudžetą įplaukė 1 360,9 mln. Lt GPM, metinė užduotis įvykdyta 74,8 proc.

Prognozuojamos 2009 m. pajamos iš GPM į nacionalinį biudžetą apskaičiuotos atsižvelgiant į 2008 m. numatomas gauti GPM pajamas (5 392,3 mln. Lt), darbo užmokesčio fondo augimą, kuris, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2009 m. bus 9,80 proc., ir taikant elastingumo koeficientą²⁷. Finansų ministerija prognozuoja, kad 2008 m. GPM pajamų surinkimo užduotis bus įvykdyta 99,3 proc., taip pat atsižvelgiama į šio mokesčio netekimus (45 mln. Lt) dėl to, kad nuo 2009 m. sausio 1 d. padidės papildomas NPD tėvams, auginantiems vaikus²⁸.

GPM pajamų analizė rodo, kad nuo 2004 m. GPM pajamų surinkimo užduotys buvo viršijamos vis mažiau, o 2007 m. GPM pajamų surinkimo į nacionalinį biudžetą planas neįvykdytas (įvykdyta 96,86 proc.). Faktiškai gautų pajamų augimo tempai nuo 2005 m. pradėjo lėtėti po 2–3 proc. kasmet, todėl yra rizika, kad 2008 m. GPM surinkimo užduotis bus įvykdyta ne 99,3 proc., kaip prognozuoja Finansų ministerija, bet apie 93–94 proc. (7 lentelė).

²⁷ Elastingumo koeficientas atspindi GPM pajamų priklausomybę nuo mokesčio bazės dinamikos, t. y. pajamų iš šio mokesčio pokyčio santykis su atitinkamos mokesčio bazės pasikeitimo pokyčiu per tam tikrą laikotarpį.

²⁸ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas, 2002-07-02 Nr. IX-1007, 20 str. 5 d.

7 lentelė. GPM pajamų į nacionalinį biudžetą surinkimo užduočių vykdymas ir faktinių įplaukų pokyčiai

Laikotarpis	Metinė užduotis (mln. Lt)	Faktiškai gauta pajamų į nacionalinį biudžetą (mln. Lt)	Užduoties vykdymas (proc.)	Faktiškai gautų pajamų pokytis, lyginant su praėjusiu laikotarpiu (proc.)	Augimo pokytis (proc.)
2006 m.	3 757,5	4 059,2	108,03	13,82	-2,95
2007 m.	4 703,6	4 555,8	96,85	12,23	-1,59
2007 m. 10 mėn.	****	4 203,6	89,36*	****	****
2008 m. 10 mėn.	****	4 053,6	74,65*	9,64	****
2008 m.	5 430,2	5 200,0**	95,76	10,55	-1,68

* Metinės užduoties vykdymas.

** numatomas vykdymas apskaičiuotas darant prielaidą, kad faktinių pajamų augimas 2008 m. bus toks, kaip ir 2007 m. (apie 12 proc.).

Šaltinis – Finansų ministerija

Atsižvelgiant į faktinių įplaukų augimo dinamiką, galima teigti, kad 2008 m. į nacionalinį biudžetą įplauks apie 5,2 mlrd. Lt GPM, o ne 5,4 mlrd. Lt, kaip prognozuoja Finansų ministerija.

Lengvatų poveikis GPM pajamoms

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 str. numatytų specialių apmokestinimo sąlygų, sudarančių galimybę gyventojo apmokestinamąsias pajamas sumažinti tam tikromis išlaidomis, nacionalinis biudžetas negauna vis daugiau pajamų (8 lentelė).

8 lentelė. GPM netekimų dinamika

Rodiklis	GPM netekimai (mln. Lt)		
	Iš viso	Iš jų – dėl GPMĮ 21 str.	Iš jų – 2 proc. paramai ^x
Iš viso 2007 m.	412	356	56
Iš jų – valstybės biudžeto	123	106	17
Iš viso 2008 m.	490	430	60
Iš jų – valstybės biudžeto	147	129	18
Numatoma 2009 m.	510	450	60
Iš jų – valstybės biudžeto	153	135	18

^x Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002-09-25 įsakymu Nr. 305 patvirtintas „Iki 2 procentų pajamų mokesčio sumos pervedimo Lietuvos vienietams, pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą turintiems teisę gauti paramą, taisyklės“.

Šaltinis – Finansų ministerija ir Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos

Pagrindiniai rizikos veiksniai, turėsiantys neigiamos įtakos 2008 m. ir 2009 m. GPM pajamoms:

- mažėjantis dirbančiųjų skaičius ir didėjantis nedarbas (Statistikos departamento duomenimis, dirbančiųjų skaičius 2008-07-01 buvo 1525,1 tūkst. gyventojų, t. y. 19,7 tūkst. mažesnis nei 2007 m., Darbo biržos duomenimis, 2008 m. sausio–rugsėjo mėn. į teritorines darbo biržas kreipėsi 167,4 tūkst. asmenų. Tai yra 25,8 tūkst., arba 18,2 proc., daugiau, negu per tą patį 2007 m. laikotarpį). Abejonių kelia Finansų

ministerijos prognozė, kad 2009 m. nedarbo lygis šalyje bus 6 proc. Pagal naujausias Europos komisijos prognozes, numatomas nedarbo lygis 2009 m. – 7,1 proc.;

- sulėtėjęs darbo užmokesčio augimas, ypač statybų finansinio tarpininkavimo sektoriuose. Lietuvos bankas numato, kad 2008–2009 m. laikotarpiu darbo ištekliai persiskirstys mažėjant darbo užmokesčio augimui, nedarbo lygis kils nuosaikiai. Darbo užmokesčio augimas 2009 m. stipriai sulėtės iki nežymių teigiamų rodiklių ir bus mažesnis už darbo našumo augimą²⁹ (pastaraisiais ketvirčiais darbo užmokesčio augimas buvo apie tris kartus viršijęs darbo našumo augimą). Tikėtina, kad atskiruose sektoriuose kris nominalus darbo užmokestis. Ekonominiai sunkumai šalyse, kurios pastaraisiais metais tapo pagrindinėmis Lietuvos darbo jėgos emigracijos rinkomis, mažina darbo jėgos paklausą, sudaro sąlygas augti darbo jėgos pasiūlai šalies darbo rinkoje ir nedidinti spaudimo darbo užmokesčiui³⁰;
- didės gyventojams gražinama GPM dalis dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 str. numatytų specialių apmokestinimo sąlygų, ypač dėl 2008 m. padidėjusių palūkanų už kreditus gyvenamajam būstui įsigyti. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenimis, 2007 m. gyventojų, deklaruojančių Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 str. numatytas išlaidas, kuriomis mažinamos apmokestinamosios pajamos, skaičius padidėjo 11,8 proc., o deklaruotų išlaidų suma padidėjo 37,7 proc. (nuo 1 278,8 mln. Lt 2006 m. iki 1 977,4 mln. Lt 2007 m.). 2007 m. daugiausia (2,1 karto) padidėjo gyventojų sumokėtų palūkanų už suteiktas paskolas gyvenamajam būstui įsigyti arba statyti suma.

Kartu su 2009 m. valstybės biudžeto projektu Seimui pateikti du Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektai. Aiškinamuosiuose raštuose dėl siūlomų pakeitimų nurodoma, kad Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo naujų nuostatų įgyvendinimas didelės įtakos biudžeto pajamoms neturės.

Išvada

Atsižvelgdami į minėtas rizikas, neapibrėžtumą ekonomikoje ir finansų rinkose bei į tai, kad prognozuojamos 2009 m. GPM pajamos apskaičiuotos remiantis prognoze, kad 2008 m. bus gauta ne mažiau kaip 5,4 mlrd. Lt pajamų, manome, kad 2009 m. GPM pajamų į nacionalinį biudžetą **prognozė pernelyg optimistinė.**

²⁹ Valstybės kontrolės pastaba: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija planuoja 9,8 proc.

³⁰ Prieiga per internetą <http://www.lb.lt/news/pg.dll?f=1&did=2027&lng=LT> (žiūrėta 2008-10-28).

4. 2009 m. skolinimosi poreikis

Planuojamas skolinimosi poreikis – daugiau nei 5 800 mln. Lt, didžiausia skolintų lėšų dalis numatyta planuojamam valstybės biudžeto deficitui (2 639 mln. Lt) finansuoti ir skoloms gražinti (2 567 mln. Lt). Kitiems tikslams numatyta skolintis per 600 mln. Lt (9 lentelė).

9 lentelė. 2009 metų planuojamas skolinimosi poreikis, mln. Lt

	Vyriausybės skolinimosi tikslai	Planuojamas skolinimosi poreikis
1.	<i>Valstybės biudžeto deficitas</i>	2 639,4
2.	<i>Skolos grąžinimas, iš jų:</i>	2 566,9
2.1.	Vidaus skolos grąžinimas, iš jų:	2 512,4
2.1.1.	VVP išpirkimas	2 201,6
2.1.2.	Vidaus paskolų grąžinimas	310,8
2.2.	Užsienio skolos grąžinimas, iš jų:	54,5
2.2.1.	Užsienio paskolų grąžinimas:	54,5
2.2.2.	Užsienio VVP išpirkimas:	0
3.	<i>Kitiems tikslams, iš jų:</i>	608,0
3.1.	Specialiųjų ES programų lėšų, nepanaudotų ankstesniais metais, galimas poreikis	250
3.2.	Lėšų poreikis dėl naftos produktų atsargų kaupimo	76,0
3.3.	Teismų sprendimams vykdyti	26,0
3.4.	Papildomoms tiesioginėms išmokoms	30,0
3.5.	AB Turto banko perskolinimui	226,0
	Iš viso	5 814,3*

Šaltinis – Finansų ministerija, Valstybės kontrolė

*Į šį skolinimosi poreikį neįtrauktas skolinimosi poreikis Socialinio draudimo fondui (Sodra), tačiau yra rizika, kad šio fondo įsipareigojimams dengti gali būti reikalingos lėšos.

Pastebėjimai:

- Skaičiuojant skolinimosi poreikį, kitiems tikslams numatoma skolintis 608 mln. Lt, iš jų 358 mln. Lt: dėl naftos produktų atsargų kaupimo (76 mln. Lt), teismų sprendimams vykdyti (26 mln. Lt), papildomoms tiesioginėms išmokoms (30 mln. Lt) ir AB Turto banko perskolinimui (226 mln. Lt). Valstybės kontrolės nuomone, situacija, kai tam tikros priemonės numatomos finansuoti ne iš valstybės biudžeto, o iš skolintų lėšų mažina Biudžeto projekto skaidrumą. Asignavimai minėtoms priemonėms turėtų būti numatyti Biudžeto projekte ir nurodyti tvirtinamuose valstybės biudžeto asignavimuose.
- 2008 m. lapkričio 1 d. duomenimis, nepanaudotų specialių programų (biudžetinių įstaigų pajamų ir kitais įstatymais skiriamų lėšų specialiosioms programoms finansuoti) likutis sudaro per 521,5 mln. Lt.
- Sanglaudos fondo aplinkos apsaugos sektoriaus projektų biudžetas pagal Finansinius memorandumus yra 1 475,1 mln. Lt. Rangovai savo paslaugas projektams įgyvendinti

pasiūlė arba planuoja pasiūlyti už 2 457,8 mln. Lt³¹. Projektų vertė išaugo 982,6 mln. Lt. Vyriausybė iš valstybės biudžeto skyrė 504,1 mln. Lt, savivaldybės – 143,2 mln. Lt. Minėtų lėšų nepakanka, todėl siūloma koreguoti Finansinius memorandumus ir atsisakyti projektų komponentų, kurių vertė 335,2 mln. Lt. Jeigu Europos Komisija nesutiks koreguoti Finansinių memorandumų, šias lėšas gali tekti skolintis.

5. Asignavimų skolos valdymo išlaidoms prognozavimo vertinimas

Biudžeto projekte numatyta 910,4 mln. Lt asignavimų, skiriamų programai „Skolos valstybės vardu valdymas“ (programos tikslas – užtikrinti valstybės skolinimosi poreikio finansavimą ir gerinti valstybės skolos valdymą) įgyvendinti, t. y. 76 mln. Lt, arba 9 proc., daugiau nei 2008 m. Toliau pateikiame planuojamų skolos valstybės vardu valdymo asignavimų 2009 metams apskaičiavimą (10 lentelė).

10 lentelė. Planuojami 2009 metų skolos valdymo asignavimai, tūkst. Lt

1.	<i>Palūkanų mokėjimas</i>	890 647
1.1.	Už vidaus VVP	147 051
1.1.1.	Faktinės skaičiavimo metu	92 842
1.1.2.	Pagal planuojamą skolinimąsi	54 209
1.2.	Už vidaus paskolas	22 965
1.2.1	Pagal planuojamą skolinimąsi	22 965
1.3.	Už užsienio VVP	688 661
1.3.1.	Faktinės skaičiavimo metu	588 184
1.3.2.	Pagal planuojamą skolinimąsi	100 476
1.4.	Už užsienio paskolas	31 970
1.4.1.	Faktinės skaičiavimo metu	13 822
1.4.2.	Pagal planuojamą skolinimąsi	18 149
2.	<i>Asignavimai be palūkanų mokėjimo</i>	19 782
2.1	Komisiniai, reitingų mokesčiai	6 377
2.2.	Mokesčiai už paskolų administravimą	4 800
2.3.	Dėl valiutų kursų skirtumų	7 489
2.4	Kitos	1 116
	Iš viso	910 429

Šaltinis – Finansų ministerija

Prognozuojant valstybės lėšų poreikį palūkanoms už skolinius įsipareigojimus mokėti turėtų būti atsižvelgiama į:

- faktiškai prisiimtus skolinius įsipareigojimus ir planuojamą skolinimosi poreikį;

³¹ Duomenys paimti iš 2008-01-04 finansų ministro įsakymu Nr. 1K-004 sudarytos darbo grupės, klausimams dėl papildomų lėšų aplinkos apsaugos projektams skyrimo nagrinėti, 2008-03-28 pažymos Seimui.

- kintamų³² palūkanų normų svyravimą ir fiksuotas palūkanas, kurios yra nustatytos sutartyse;
- valiutų kursų svyravimo įtaką.

Pastebėjimai:

- Per šių metų dešimt mėnesių panaudota 673,9 mln. Lt, t. y. 80,8 proc. skirtų asignavimų skolos valstybės vardu valdymo programai, todėl tikėtina, kad visi šiai programai skirti asignavimai gali būti panaudoti.
- Yra rizika, kad lėšos skolos valdymui planuojamos nepakankamai atsargiai ir nepakankamai įvertinus rinkos bei palūkanų normos svyravimo riziką:
 - 2009 m. mokamos palūkanos už anksčiau (iki 2008 m. rugpjūčio mėn.) priištus įsipareigojimus sudaro 694,8 mln. Lt, tai yra 78 proc. visos prognozuojamos palūkanų sumos (890,6 mln. Lt), tačiau palūkanas reikės mokėti ir už 2009 metais pasiskolintas lėšas (planuojama pasiskolinti apie 2,5 mlrd. Lt vidaus ir apie 2,9 mlrd. Lt užsienio rinkose);
 - 2008 m. rugsėjo mėn. duomenimis, per laikotarpį nuo 2007 m. sausio iki 2008 m. rugsėjo skolinimasis vidaus rinkoje vidutiniškai pabrango daugiau nei 50 proc., užsienio rinkoje – daugiau nei 30 proc. 2008 m. sumažinti valstybės skolinimosi kredito reitingai ir tai pirmiausia turi įtakos valstybės skolinimosi kaštams.
- Planuodama skolos valdymo išlaidas Finansų ministerija naudojo 2008 metų rugsėjo duomenis. Per spalio – lapkričio mėn. situacija finansų rinkoje gerokai pasikeitė brangstant skolinimosi kaštams.
- Iš visų Seimo komitetų pasiūlymų, pateiktų pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui, skirti papildomus asignavimus kai kurioms valstybės institucijoms ir įstaigoms daugiau kaip 115 mln. Lt (3 priedas) finansavimo šaltiniu buvo nurodytos skolos valdymo išlaidos.

Išvada

Asignavimai Skolos valstybės vardu valdymo programai ***prognozuojami nepakankamai atsargiai.***

³² Kintamų palūkanų normos apskaičiuotos, naudojant išankstines agentūros „Bloomberg“ informacinėje finansų sistemoje skelbiamas palūkanų normas. Apskaičiuotos kintamų palūkanų normos gali būti didinamos (mažinamos) iki 30 proc. 2009 m. padidintos 10 proc.

6. Asignavimų valstybės investicijoms planavimo vertinimas

Lietuvos Respublikos Seimas 2008 m. spalio 14 d. nutarime³³, siekdamas, kad valstybės investicijos būtų racionalios ir ekonomiškai pagrįstos, įvertinęs Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitoje „Valstybinio audito ataskaitoje „Valstybės investicijų, paskirstytų 2004–2006 m. programoje, panaudojimas 2004 metais“ pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas“ pateiktas pastabas ir rekomendacijas, matydamas būtinybę siekti nuoseklios ir ilgalaikės politikos valstybės investicijų srityje, pasiūlė Vyriausybei:

1) valstybės investicijas atlikti pagal Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodiką, prioritetą teikiant investicijų projektams, kur atlikta naudos ir sąnaudų analizė. Nustatyti valstybės investicijų prioritetus vidutinės trukmės laikotarpiui pagal investavimo sritis, laikantis šių prioritetų:

a) prioritetą teikti tęstiniam investicijų projektams, stabdant valstybės investicijas į naujos statybos objektus;

b) valstybės investicijų lėšas nukreipti švietimo, kultūros ir socialinės paskirties pastatų apšiltinimui ir atnaujinimui finansuoti;

2) svarstyti galimybę Finansų ministerijai suteikti įgaliojimus priimti galutinius sprendimus dėl investicijų projektų įtraukimo į Vyriausybei teikiamą Valstybės investicijų programos projektą, atsižvelgiant į investicijų projektų atitiktį nustatytiems valstybės investicijų prioritetams;

3) investicijų projektų, neatitinkančių teisės aktų ir šio nutarimo 1 punkto reikalavimų, neištraukti į Valstybės investicijų programoje numatytų kapitalo investicijų paskirstymą pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus;

4) kartu su atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu teikti Seimui informaciją apie tęstinus investicijų projektus, kurių siūloma neištraukti į atitinkamų metų Valstybės investicijų programos projektą, nurodant neištraukimo priežastis ir ekonominį pagrindimą;

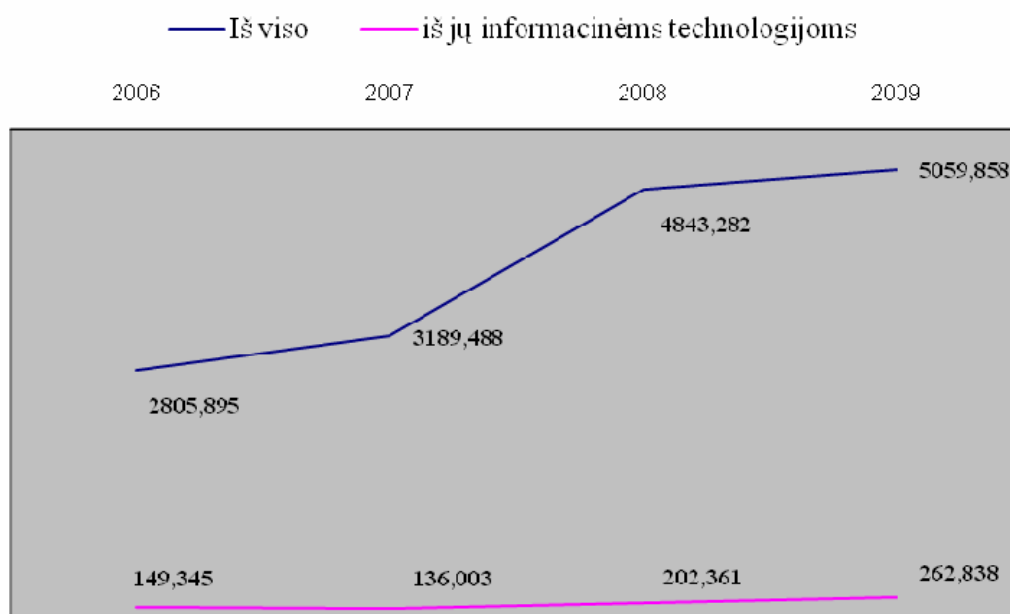
5) dalį Valstybės investicijų programos lėšų nukreipti gyvenamųjų namų apšiltinimo programai finansuoti.

Nors minėtas Seimo nutarimas priimtas vėliau nei Vyriausybė pateikė Seimui svarstyti Biudžeto projektą, nagrinėjome, kiek Biudžeto projektas įgyvendina minėtus siūlymus. Formuluodami siūlymus Vyriausybei, taip pat atsižvelgėme į šio Seimo nutarimo rekomendacijas.

6.1. Valstybės investicijoms planuojami asignavimai ir tendencijos

2009 metų valstybės biudžeto projekte valstybės investicijoms planuojama skirti 5 059,9 mln. Lt valstybės biudžeto asignavimų (1 pav.), iš jų Europos Sąjungos paramos lėšų 2 200,1 mln. Lt. Valstybės biudžeto asignavimai valstybės investicijoms 2009 metams, lyginant su patvirtintais asignavimais 2008 metams, didėja 216,6 mln. Lt, arba 4,5 proc. (iš jų – iš ES lėšų valstybės investicijoms, palyginti su 2008 metais, planuojama skirti 32,8 mln. Lt daugiau).

1 pav. Valstybės biudžeto asignavimai valstybės investicijoms, tūkst. Lt

Šaltinis – 2009 m. Biudžeto projekto ir 2006–2009 m. biudžeto duomenys.

³³ Lietuvos Respublikos Seimo 2008 -10-14 nutarimas Nr. X-1752 „Dėl valstybės investicijų programos“.

11 lentelė. Valstybės biudžeto asignavimai valstybės investicijoms pagal sritis, tūkst. Lt

Sritis	2008 m.	2009 m.		Pokytis, palyginti su 2008 m., proc.
		iš viso	iš jų ES lėšų	
Valstybės valdymas	147 718	169 842		15
Krašto apsauga	270 675	301 949		11,5
Viešoji tvarka	104 219	96 177		-7,7
Švietimas	535 946	540 901	259 037	0,9
Sveikatos apsauga	285 051	291 555	157 633	2,3
Socialinė apsauga	98 962	89 437	47 226	-9,6
Aplinkos apsauga	1 023 619	548 602	383 287	-46,4
Kultūra	218 054	223 519		2,5
Žemės ūkis	134 647	168 185	53 828	24,9
Visuomenės apsauga	303 870	339 279	154 519	11,6
Transportas ir ryšiai	1 349 238	1 776 702	758 135	31,7
Kita veikla	371 283	513 710	386 403	38,4
Iš viso	4 843 282	5 059 858	2 200 068	4,5
iš jų informacinėms technologijoms	202 361	262 838	67 514	29,9

Šaltinis – 2009 m. Biudžeto projekto ir 2008 m. biudžeto duomenys

6.2. Investicijų kaštų – naudos analizė

Pagal Vyriausybės 2000 m. spalio 30 d. nutarimą Nr. 1304 „Dėl valstybės kapitalo investicijų planavimo gerinimo“ Finansų ministerija turi nagrinėti ir įvertinti investicinius projektus, remiantis asignavimų valdytojų pateiktais siūlymais, ir teikti Vyriausybei išvadas ir pasiūlymus. Realiai Finansų ministerija galutinio sprendimo dėl valstybės investicijų projektų įtraukimo į Vyriausybei teikiamą Valstybės investicijų programos projektą, atsižvelgiant į investicijų projektų atitiktį nustatytiems valstybės investicijų prioritetams, neatlieka. Šią funkciją vykdo valstybės politiką atskirose srityse įgyvendinančios atitinkamos ministerijos ir Vyriausybės įstaigos³⁴. Valstybės investicijų projektų peržiūros (vertinimo) kokybė yra silpna (plačiau 6.2, 6.6, 6.9 dalyse)³⁵.

Remiantis Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikos III dalies 8 punktu, investicijų sąnaudų ir rezultatų analizė atliekama, norint nustatyti geriausią investicijų projektą. Analizuodami valstybės investicijų projektų rengimą, auditoriai atkreipė dėmesį, kad kai kuriose

³⁴ Pagal Finansų ministro patvirtintą Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodiką (Finansų ministro 2001 m. liepos 4 d. įsakymas Nr. 201 „Dėl valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikos patvirtinimo“) valstybės institucijos ir įstaigos, vykdydamos įstatymų ir kitų teisės aktų joms pavestas atitinkamos srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendindamos šioje srityje valstybės politiką, pagal savo kompetenciją formuoja savo srities valstybės investicijų politiką ir prioritetus.

³⁵ Lietuvos Respublikos Seimo 2008-10-14 nutarimu Nr. X-1752 „Dėl valstybės investicijų programos“ Vyriausybei pasiūlyta svarstyti galimybę Finansų ministerijai suteikti įgaliojimus priimti galutinius sprendimus dėl investicijų projektų įtraukimo į Vyriausybei teikiamą Valstybės investicijų programos projektą, atsižvelgiant į investicijų projektų atitiktį nustatytiems valstybės investicijų prioritetams.

įstaigose projektų sąnaudų ir rezultatų analizė neatlikta. Jie nustatė, kad tokių investicijų projektų iš viso yra 17, jiems planuojama skirti 42 mln. Lt (4 priedas).

Daug lėšų skiriama ne ilgalaikėms investicijoms, sukuriančioms ekonominę gražą, duodančioms tiesioginį socialinį rezultatą visuomenei (valstybės remiamai veiklai vystyti), o einamiesiems įstaigų poreikiams ir socialinėms darbuotojų sąlygoms gerinti (pavyzdžiui, dalis ilgalaikiam turtui skirtų lėšų, administracinių patalpų ir pastatų rekonstrukcija, plačiau – 6.3, 6.4. dalyse). Kai kurios įstaigos netgi nurodo, kad ilgalaikio turto įsigijimas yra investicijų prioritetinė sritis (pavyzdžiui, Vyriausybės kanceliarija).

6.3. Ilgalaikio turto įsigijimas

2009 m. planuojama vykdyti 307 investicinius projektus, įsigyjant ilgalaikio turto. Biudžeto projekte iš viso numatoma skirti 949,3 mln. Lt (iš ES paramos lėšų – 420,4 mln. Lt). Seimui, Prezidentui, Vyriausybei atskaitingos valdžios ir valdymo institucijos planuoja įsigyti ilgalaikio turto už 20,5 mln. Lt, ministerijos – už 809,4 mln. Lt (iš jų ES parama – 418,6 mln. Lt).

Atrankos būdu išnagrinėję 83-jų valstybės institucijų pateiktas paraiškas ilgalaikiam turtui įsigyti, nustatėme, kad iš viso buvo prašoma 138,5 mln. Lt, iš jų: 17,9 mln. Lt transporto priemonėms, 6,3 mln. Lt baldams. Į Biudžeto projektą buvo įtraukta 91,7 mln. Lt, t. y. 66 proc. prašomos sumos. Šios Išvados 5 priede pateikiame pavyzdžius apie kai kurių valstybės institucijų ir įstaigų prašomą ilgalaikiam turtui įsigyti lėšų sumą ir prognozuojamus asignavimus Biudžeto projekto Valstybės investicijų programoje. Iš audito metu nagrinėtų projektų daugiausia ilgalaikio turto funkcijoms atlikti planuoja įsigyti Seimo kanceliarija („Lietuvos Respublikos Seimo narių ir parlamentinę veiklą aptarnaujančio personalo darbo sąlygų pagerinimas (ilgalaikio turto įsigijimas)“ – 1 mln. Lt), Valstybės saugumo departamentas (1,7 mln. Lt), Vadovybės apsaugos departamentas (1,5 mln. Lt), Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (2,9 mln. Lt), Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (1 mln. Lt).

Atkreiptinas dėmesys, kad daug ilgalaikio turto planuoja įsigyti mokslo organizacijos – 24,1 mln. Lt. Pavyzdžiui, Vilniaus Gedimino technikos universitetas – 4,5 mln. Lt, Kauno technologijos universitetas – 2,2 mln. Lt. Šis turtas bus įsigyjamas iš mokslo įstaigų uždirtų lėšų (specialiosioms programoms vykdyti gautų pajamų).

Pastebėjimas

Dažnai institucijų investiciniuose projektuose, kurie teikiami Finansų ministerijai ir kuriuos prašoma įtraukti į Valstybės investicijų programą, nurodoma, kad bus įsigytas

materialusis ir nematerialusis turtas, tačiau kai kuriais atvejais nepateikiama detalesnio planuojamo įsigyti turto išskaidymo – transportui, baldams, informacinėms programoms.

Pavyzdys

Kauno technologijos universitetui planuojama skirti 2 164 tūkst. Lt ilgalaikiam turtui įsigyti. Ši mokymo įstaiga prašė skirti 5 000 tūkst. Lt. Investicijų projektas, kaip reikalauja Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, apskaitos ir kontrolės tvarka, neparengtas.

6.4. Pastatų statyba, rekonstrukcija ir remontas

Iš viso pastatų rekonstrukcijai ir statybai planuojama skirti 3 841,7 mln. Lt, iš jų ES lėšų 1 712,2 mln. Lt. Naujai pradedamiems statybos, rekonstrukcijos, remonto darbams siūloma skirti 1 019,9 mln. Lt, arba 26,5 proc. nuo visos numatomos skirti sumos.

Administracinių patalpų remontui ir rekonstrukcijai iš viso planuojama skirti 109,7 mln. Lt. Duomenis pateikiame 6 priede.

Atkreipiame dėmesį, kad kai kuriais atvejais įstaigos pradeda valstybės investicijų projektus, nors dar nėra išspręsti žemės sklypų skyrimo klausimai. Todėl yra rizika, kad lėšos projektavimo darbams bus išleistos netikslingai. Be to, statybų projektams suplanuoti ir nenaudojami asignavimai perskirstomi kitiems asignavimų valdytojo investiciniams projektams.

Pavyzdžiai

1. Investicijų projektui „Muitinės departamento prie Finansų ministerijos administracinio pastato su ryšių valdymo centru ir duomenų centru statyba“, kurio vertė 72 358 tūkst. Lt, 2009 m. planuojama skirti 2 500 tūkst. Lt. Investicijų projektas pradėtas vykdyti 2007 metais, panaudota 86 tūkst. Lt projektiniams pasiūlymams. Nuo projekto vykdymo pradžios jo vertė padidėjo beveik 10 000 tūkst. Lt. Projektas planuojamas, nors šioms statyboms vykdyti dar nepaskirtas žemės sklypas, nėra savivaldybės ir Vyriausybės atitinkamų sprendimų, todėl 2008 metais planuoti 2 556 tūkst. Lt asignavimai nebus panaudoti (šios lėšos jau planuojamos perskirstyti kitiems projektams). 2009 metams planuojama panaudoti 2 500 tūkst. Lt (iš kurių 608 tūkst. Lt planuojama skirti projektavimo, o 1 892 tūkst. Lt statybos darbams). Pažymėtina, kad Vyriausybės 2007-10-10 nutarimu Nr. 1082 „Dėl atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašo patvirtinimo“ Muitinės departamento turtas įtrauktas į atnaujinamo turto sąrašus (planuojama statyba Šeimyniškių g. 30A). Muitinės departamentas su Turto banku 2008-06-06 pasirašė sutartį Nr. (10.9-52-08) T8-45/11B-390 dėl naujo administracinio pastato statybos. Sutartyje pažymima, kad ji įsigalioja tada, kai Muitinės departamento administracinio pastato statybai bus paskirtas žemės sklypas.

2. Finansų ministerija 2007 m. pradėjo įgyvendinti investicijų projektą „Finansų ministerijos administracinio pastato Vilniuje, J.Tumo–Vaižganto 8A/2, kapitalinis remontas ir priestato statyba“, kuriam iki 2007-12-31 panaudota 1 986 tūkst. Lt. Už šią sumą atlikti administracinio pastato garažo kapitalinio remonto darbai. 2008 m. skirta 950 tūkst. Lt biudžeto asignavimų administracinio pastato priestato projektavimo darbams. Finansų ministerijos teigimu, šie asignavimai 2008 m. nebus panaudoti, nes savivaldybė nepatvirtino sklypo detaliojo plano. 2009 m. šiam valstybės investicijų projektui planuojama skirti 4 800 tūkst. Lt

Pastebėjimas

Mūsų nuomone, yra bloga tokia praktika, kai nenaudojami asignavimai perskirstomi kitiems asignavimų valdytojo investiciniams projektams, o kitiems metams vėl prašoma asignavimų (ir jie skiriami) tiems patiems projektams. Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo

investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarka ar Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodika turėtų apriboti nepanaudotų asignavimų perskirstymą kitiems asignavimų valdytojo vykdomiems investicijų projektams.

6.5. Nauji investiciniai projektai

2009 metais planuojama pradėti 345 naujus valstybės investicijų projektus³⁶, kuriems iš valstybės biudžeto 2009 m. planuojama skirti 1 117,5 mln. Lt (iš jų: valstybės biudžeto lėšos – 866,2 mln. Lt ir ES finansinės paramos lėšos – 251,3 mln. Lt). Iš planuojamų pradėti naujų investicijų projektų 196 statybos, rekonstrukcijų ir remonto investicijų projektams Biudžeto projekte numatyta 1 019,9 mln. Lt, 100 investicijų projektų ilgalaikiam turtui įsigyti – 63 mln. Lt (7 priedas).

Vadovaujantis Investicijų įstatymo³⁷ 14 str. 2 d., valstybės investicijų programa sudaroma ne mažiau kaip trejiems metams, todėl 2009 m. planuojamos investicijos turėjo būti įtrauktos į Valstybės investicijų 2007–2009 metų ir 2008–2010 metų programas. Tačiau dalis valstybės institucijų ir įstaigų planuoja 2009 m. pradėti vykdyti naujus investicijų projektus, kurie nebuvo įtraukti į pirmiau minėtų metų programas. Valstybės investicijų programa sudaroma nesilaikant nustatyto trejų metų principo. Šiems projektams įgyvendinti numatyta 150,7 mln. Lt, jų sąrašas pateikiamas 8 priede.

Priežastys, kodėl siūloma įtraukti neplanuotus investicinius projektus, mūsų nuomone, dažnai yra nepakankamai argumentuotos.

Pavyzdys

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos paaiškino, kad projekto „Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos administracinio pastato Birštone, Tylioji g. 1, kapitalinis remontas“ būtinybė paaiškėjo įgyvendinus 2007 m. investicijų projektą „Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos administracinio pastato Birštone, Tylioji g. 1, rekonstrukcija dėl avarinės būklės pašalinimo“.

Atsiranda naujų projektų, kurių įtraukimo priežastis – papildomų lėšų poreikis, nes darbai buvo finansuojami ES paramos lėšomis ir jų neužtenka projektui užbaigti.

Pavyzdys

Investicijų projektui „Žuvinto biosferos rezervato direkcijos pastato Alytaus rajone, Aleknonių kaime, patalpų šildymo sistemos rekonstravimui ir gerbūvio sutvarkymas“ numatyta skirti 521 tūkst. Lt.

Manome, kad papildomų lėšų poreikį Finansų ministerija turi planuoti tik įvertinusi kiekvieno investicijų projekto papildomų lėšų poreikio pagrįstumą.

³⁶ Iš jų 23 nurodyti kaip nauji, tačiau tai yra tęstinių projektų sekantis etapas, jiems planuojama skirti 847,1 mln. Lt.

³⁷ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas, 1999-07-07 Nr. VIII-1312.

Valstybės institucijos (ministerijos), kurioms pagal įstatymus ir kitus teisės aktus pavesta įgyvendinti atitinkamos srities valstybės politiką, tarp jų ir investicijų srityje, daugeliu atvejų savivaldybėms ir apskričių viršininčių administracijoms nepateikė išvadų ir pasiūlymų dėl teikiamų 2009 m. investicijų projektų.

6.6. Tęstiniai projektai, kurių neplanuojama vykdyti 2009 metais

Į Valstybės investicijų 2008–2010 m. programą buvo įtraukta ir 2008 m. finansuojamų 40 tęstinių projektų, kuriems 2009 m. nesiūloma skirti lėšų. Tokiems investiciniams projektams finansuoti numatyta bendra lėšų suma – 206,6 mln. Lt, 2007 m. jiems vykdyti panaudota 45,7 mln. Lt, o 2008 m. numatoma panaudoti 36,7 mln. Lt. Iš nesiūlomų įtraukti į 2009 m. valstybės investicijų programą 38 projektus numatoma finansuoti 2010–2012 metais, vieno projekto siūloma atsisakyti ir stabdyti įgyvendinimą (kairiojo Nemuno kranto sutvirtinimas Prienu m.), kito projekto užsitęsė sprendimo dėl vietos parinkimo (Kauno viešojo logistikos centro steigimas) priėmimas. Šių investicinių projektų sąrašas pateikiamas 9 priede.

Nurodoma, kad pagrindinės priežastys, kodėl investiciniai projektai netęsimi, yra prioritetai kitiems projektams, lėšų trūkumas ir tai, kad nėra apsispręsta dėl patalpų (statinių) statybos ir rekonstrukcijos. Atvejai, kai projektai pradedami ir sustabdomi, dažnai yra susiję su valstybės biudžeto lėšų neefektyviu naudojimu.

Manome, kad pradedamų naujų projektų pagrįstumui turi būti skirtas ypatingas dėmesys, nes, kaip rodo patirtis, atsiranda atvejų, kai atlikus projektavimo darbus valstybės investicijų projektas sustabdomas.

6.7. Informacinės visuomenės plėtros projektai

Iš viso informacinių technologijų projektams planuojama 262,8 mln. Lt., iš jų ES lėšų – 67,5 mln. Lt. Valstybės kontrolės auditoriai, 2007 m. atlikę auditą „Valstybinių institucijų informacinių sistemų valdymas elektroninės valdžios kontekste“³⁸, nustatė, kad nesant objektyvios stebėsenos mechanizmų, nevykdomas informacinių technologijų procesų valdymo etapas – esamos būklės stebėjimas ir įvertinimas.

12 lentelėje pateikiame didžiausius 2009 metais vykdomus (tęstinius) valstybės investicijų projektus.

³⁸ Valstybės kontrolės 2007-09-28 valstybinio audito ataskaita Nr. IA-9000-4-3 „Valstybinių institucijų informacinių sistemų valdymas elektroninės valdžios kontekste“.

12 lentelė. Didžiausi planuojami vykdyti testiniai 2009 m. valstybės investicijų projektai

Istaiga, institucija	Investicijų projekto pavadinimas	2009 m., tūkst. Lt
Vyriausybės kanceliarija	Informacijos valdymo ir apsaugos sistemų tobulinimas.	4 833
Finansų ministerija	1. Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) funkcinių galimybių modernizavimas ir plėtra, veiklos procesų bei kaupiamų duomenų optimizavimas ir Valstybės išdo ir biudžeto posistemų versijos naujinimas ir migracija į „Microsoft Dynamic NAV 5.1“.	1 588
	2. Viešojo sektoriaus apskaitos duomenų konsolidavimo informacinės sistemos (VSAKIS) sukūrimas ir įdiegimas.	4 000
Švietimo ir mokslo ministerija	Mokytojų darbo vietų kompiuterizavimas.	14 800
Vidaus reikalų ministerija	Asmens dokumentų išrašymo įrangos atnaujinimas.	10 169
Užsienio reikalų ministerija	Užsienio reikalų ministerijos ir Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių užsienyje informacinės sistemos (URMIS) plėtra ir modernizavimas.	3 500
Muitinės departamentas	1. Elektroninių muitinės paslaugų tobulinimas.	10 766
	2. Muitinės finansinių išteklių, mokesčių ir jų apskaitos sistemų tobulinimas.	4 685
Valstybinė mokesčių inspekcija	1. Administravimo programinių priemonių diegimas.	5 409
	2. Programinės įrangos kūrimas ir diegimas įgyvendinant Akcizų įstatymą.	4 625
	3. Informacinių technologijų platformos plėtra.	3 000
Policijos departamentas	Programinės įrangos įsigijimas.	8 495

Šaltinis – Valstybės investicijų 2009–2011 m. programos projektas

2009 metais numatoma pradėti 48 informacinių technologijų investicijų projektus, kuriems numatoma skirti iš viso 34,1 mln. Lt. 13 lentelėje pateikiami didžiausi projektai, kuriems planuojama skirti 1,5 mln. Lt ir daugiau.

13 lentelė. Didžiausi nauji informacinių technologijų valstybės investicijų projektai

Įstaiga, institucija	Investicijų projekto pavadinimas	2009 m., tūkst. Lt
Finansų ministerija	1. Valstybės išdo finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos (FVIS) sukūrimas ir įdiegimas.	4 600
	2. Finansų ministerijos finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos (FVAIS) sukūrimas ir įdiegimas	1 690
Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos	Informacinės sistemos vystymas ir saugumo stiprinimas	3 830
Teisingumo ministerija	Finansų valdymo ir apskaitos sistemos (FVAS) diegimas	2 000
Vidaus reikalų ministerija	1. Nacionalinio teistumo registro modernizavimas, siekiant prisijungti prie būsimos Europos teistumo registrų sistemos.	2 000
	2. Prašymų biometriniais asmens dokumentams išduoti/pakeisti registravimo, užsakymų šiems dokumentams išrašyti formavimo ir duomenų apie asmens dokumento galiojimą tvarkymo techninės ir programinės įrangos įsigijimas.	2 250
	3. Vidaus reikalų informacinės sistemos vartotojų centralizuoto valdymo plėtra.	1 500
Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinės sistemos modernizavimas	1 770

Šaltinis - Valstybės investicijų 2009–2011 m. programos projektas

6.8. Asignavimai daugiabučių namų modernizavimui

Aplinkos ministerijos Specialiajai daugiabučių namų modernizavimo programai įgyvendinti 2009 m. planuojama skirti 69,8 mln. Lt., lyginant su 2008 m. – 17,3 mln. Lt daugiau (2008 m. – 52,5 mln. Lt). Iš 2008 m. patvirtintos 50 mln. Lt sumos programai įgyvendinti (iš jų 2,5 mln. Lt agentūros išlaidoms) iki lapkričio 1 d. panaudota 36,8 mln. Lt.

Aplinkos ministerijos duomenimis, iš viso yra parengti 720 daugiabučių namų modernizavimo projektai. 306 projektai jau įgyvendinti, o šiuo metu įgyvendinami 28. Parengtiems 390 projektų valstybės paramos lėšų poreikis – daugiau nei 285 mln. Lt, o 2009 m. lėšų poreikis – ne mažiau kaip 149 mln. Lt.

Mūsų nuomone, valstybės paramos lėšų dalis nepakankama, kad būtų užtikrintas jau patvirtintų daugiabučių namų modernizavimo investicinių projektų finansavimas.

6.9. Investicijų projektų atitiktis metodikos reikalavimams

Valstybiniai auditoriai vertino valstybės investicijų projektus. Vertinimo tikslas – nustatyti, ar investicijų planai ir projektai, pateikti Finansų ministerijai, atitinka Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikos nuostatas.

Pastebėjimai:**1. Dėl savivaldybių rengiamų investicinių projektų.**

Daugelis savivaldybių nevertina, ar investicijų projektai, kurie teikiami Finansų ministerijai, kad įtrauktų į atitinkamų metų Valstybės investicijų programą, atitinka Vyriausybės 2001 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. 478 patvirtintos Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės tvarkos 29 punkto nuostata, kad valstybės lėšos (specialiosios dotacijos) gali būti planuojamos tik tiems savivaldybių investicijų projektams, kurie būtini priskirtosioms (ribotai savarankiškomis) savivaldybių funkcijoms ir valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti.

Pirmiems planuojamiems 2009 metams kai kurios savivaldybės nenumato lėšų statybos projektavimo darbams ir techninei dokumentacijai parengti (Klaipėdos miesto savivaldybė – 19 661 tūkst. Lt vertės projektas) arba numatomos lėšų projektavimo darbams ir statybai (Panevėžio miesto savivaldybė – 15 224 tūkst. Lt, Vilniaus miesto savivaldybė – 50 000 tūkst. Lt vertės projektai), tačiau auditoriai neturėjo galimybės įsitikinti, kad nurodyta dokumentacija bus parengta ne vėliau kaip iki planuojamų metų sausio 1 dienos.

2. Dėl valstybės institucijų ir įstaigų rengiamų investicijų projektų.

Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikoje reikalaujama, kad turi būti nustatyti kiekvieno investicijų projekto vertinimo kriterijai, numatyti rezultatai, kurie bus pasiekti įgyvendinus projektą. Tačiau kai kurių audito metu nagrinėtų investicijų projektų vertinimo kriterijų nėra nustatyta (Klaipėdos ir Vilniaus miestų, Kelmės rajono savivaldybių); Seimo kanceliarijoje, Vyriausybės kanceliarijos, Muitinės departamento prie Finansų ministerijos kai kurių valstybės investicijų projektų vertinimo kriterijai nekonkretūs, nenurodyta, kaip bus galima įsitikinti, ar pasiekti investicijų projekto rezultatai.

Kai kurios valstybės institucijos ir įstaigos (Finansų ministerija, Aplinkos ministerija, Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos) nenustatė prioritetinių veiklos sričių, į kurias atsižvelgiant būtų vykdoma investicijų politika, o tai prieštarauja Valstybės investicijų planavimo metodikai.

Investicijų projektų, neatitinkančių Valstybės investicijų planavimo metodikos nuostatų, nustatyta už 71 mln. Lt (10 priedas).

Pastebėta, kad valstybės investicijų planavimą reglamentuojanti metodika³⁹ ne visais atvejais apibrėžia, kokiais dokumentais turi būti pagrįstas valstybės investicijų projektams įgyvendinti reikalingų lėšų poreikio apskaičiavimas (specifikacija, analogiškų pirkimų

³⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-07-04 įsakymu Nr.201 patvirtinta Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodika.

Išvada dėl 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto apibūdinimas, protokolai, laisvos formos skaičiavimai ir pan.), todėl kai kurios įstaigos projektui įgyvendinti reikalingų lėšų poreikį grindžia panašių sutarčių vykdymo patirtimi.

Pavyzdys

Muitinės departamento septyni informacinių sistemų valstybės investicijų projektai (iš viso 2009 metais jiems planuojama skirti 20 270 tūkst. Lt) nėra pagrįsti konkrečiais skaičiavimais, o suplanuoti pagal panašias Muitinės departamento prie Finansų ministerijos vykdomas sutartis.

7. Asignavimų planavimo vertinimas

7.1. Asignavimų planavimas audituotose institucijose

Valstybiniai auditoriai, atlikdami valstybės institucijų ir įstaigų finansinius auditus, įvertino asignavimų 2009 m. poreikio apskaičiavimą ir nustatė kai kuriuos netikslumus, pateikiant programų sąmatų projektus, skaičiuojant darbo užmokesčio poreikį, bei kitus trūkumus (14 lentelė). Valstybės institucijos ir įstaigos apie trūkumus, nustatytus audito metu, informuotos raštu.

14 lentelė. Valstybės institucijų ir įstaigų asignavimų planavimo trūkumų pavyzdžiai

Eil. Nr.	Asignavimų planavimo trūkumai	Valstybės institucijos ir įstaigos
1.	Valstybės biudžeto asignavimų poreikio nepagrindė arba nepakankamai pagrindė realiais skaičiavimais (prekėms ir paslaugoms, kai kuriais atvejais ir darbo užmokesčiui, socialiniam draudimui), nesivadovavo teisės aktų reikalavimais ir neplanavo asignavimų socialinėms išmokoms (pašalpoms) atitinkamame išlaidų straipsnyje.	Švietimo ir mokslo, Užsienio reikalų ministerijos, Švietimo ir mokslo, Kultūros, Sveikatos apsaugos ministerijoms pavaldžios įstaigos; Klaipėdos, Vilniaus Gedimino technikos, Vilniaus ir Mykolo Romerio universitetai; Termoizoliacijos, Chemijos, Biotechnologijos, Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos, Puslaidininkių fizikos, Fizikos bei Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutai; Tautinių mažumų ir išeivijos, Kūno kultūros ir sporto departamentai; Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.
2.	Šildymui reikalingų lėšų poreikį skaičiavo visam valdomam plotui, nors dalis patalpų išnuomota kitiems ūkio subjektams, dalis perduota naudoti panaudos pagrindais.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas; Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos, Fizikos, Puslaidininkių fizikos institutas.
3.	Prognozuodami asignavimus viešosioms įstaigoms, vykdančioms viešojo administravimo funkcijas, nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. nuostatomis.	Finansų ministerija

4.	Už Regionų kultūros plėtros 2008-2012 metų programos įgyvendinimą ir kontrolę atsakinga institucija (Kultūros ministerija) turėtų koordinuoti ir kontroliuoti, kiek vykdančios įstaigos (apskričių administracijos ir kt.) šiai programai vykdyti skiria ar planuoja skirti lėšų, ar planuojamas poreikis neviršija Vyriausybės numatyto preliminarus lėšų dydžio.	Vilniaus apskrities viršininko administracija
5.	Socialinės globos įstaigų vykdomoms programoms asignavimų poreikis apskaičiuotas ir pateiktas, neatsižvelgiant į tai, kad sudarius sutartis su savivaldybėmis, iš jų bus gaunamos lėšos už socialinių paslaugų teikimą. Audituotos apskritys (išskyrus Šiaulių ir Marijampolės) 2008 m. už siunčiamų asmenų globą planuoja gauti iš savivaldybių iki 14,7 mln. Lt.	Apskričių viršininkų administracijos
6.	Nesivadovavo Valstybės tarnybos įstatymo 46 str. 1 d., nes lėšų valstybės tarnautojų mokymui numatė mažiau nei 1 proc. darbo užmokesčiui skiriamų asignavimų.	Vidaus reikalų ministerija; Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas; Lietuvos apeliacinis, Kauno apygardos administracinis, Marijampolės, Jonavos, Kėdainių, Kretingos, Zarasų, Šilalės ir Vilniaus rajonų apylinkių teismai.

Šaltinis – Valstybės kontrolės finansinių auditorių pateikta informacija

Pastebėjimai:

- Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. nustatyta, kad asignavimų valdytojai privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti jiems skirtas biudžeto lėšas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams, atliekantiems viešojo administravimo funkcijas, programoms vykdyti. Be to, pagal Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁴⁰ 7 punktą, asignavimų valdytojai, vadovaudamiesi Metodika⁴¹, rengia (tikslina) strateginius veiklos planus ir programas, sudaro programų sąmatų projektus ir organizuoja jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų, atliekančių viešojo administravimo funkcijas, programų sąmatų projektų sudarymą. Pažymėtina, kad Finansų ministerijos finansuojamų įstaigų (VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra, VšĮ Audito ir apskaitos tarnyba, VšĮ Audito, apskaitos ir turto vertinimo institutas) programų išlaidų sąmatų projektuose asignavimai planuojami kitų išlaidų straipsnyje. Mūsų nuomone, atsižvelgiant į išvardytas teisės aktų nuostatas, programų sąmatų projektai turi būti sudaromi pagal visus ekonominės klasifikacijos kodus.
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM) „Užimtumo didinimo“ programos priemonei „Paramos fondas – Europos socialinio fondo agentūra“ prognozuoja valstybės biudžeto asignavimų poreikį 3 553 tūkst. Lt, nors tai

⁴⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.

⁴¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“.

prieštarauja teisės aktams. Išliko problema dėl Europos socialinio fondo agentūros ir Švietimo mainų paramos fondo teisinės formos ir finansavimo, nors jie nevykdo viešojo administravimo funkcijų, tačiau ir Švietimo ir mokslo ministerija 2009 m. teikia lėšų poreikį šiems fondams finansuoti. Be to, SADM teikia 1 700 tūkst. Lt lėšų poreikį programos priemonei „Socialinio dialogo Lietuvoje stiprinimo 2007–2011 m. programa“, nors lėšų poreikis nepagrįstas konkrečiais skaičiavimais, atsižvelgiant į lėšų panaudojimą ir priemonės įgyvendinimo efektyvumą praėjusiais metais. Moksliniams tyrimams 135 tūkst. Lt lėšų poreikis skaičiavimais nepagrįstas. Dėl mažos apimties asignavimų netikslinga planuoti dvi SADM programas. Valstybės kontrolė pasiūlė atsisakyti programų „Gyvenimo lygio, gyventojų užimtumo, socialinio draudimo ir socialinės paramos Lietuvoje moksliniai tyrimai“ ir „Profesinio sveikatos pakenkimo prevencija ir saugos darbe gerinimas“, o asignavimų poreikį pagrįsti skaičiavimais ir numatyti kitų programų priemonėse ar pan.

- Pagal Metodikoje⁴² pateiktą strateginio veiklos plano pildymo aprašymą, pareigybių skaičius nurodomas tik tų programų, kurioms planuojamas darbo užmokestis. Finansų ministerijos strateginiame 2009–2011 metų veiklos plano projekte nurodyta, kad programai „2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos konvergencijos tikslui įgyvendinti administravimas“ numatyta 97⁴³ etatai, o programai „Specialiosios Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių priemonių programa“ – 5 etatai, tačiau šių programų darbo užmokestis neplanuojamas.
- Vyriausybės kanceliarija, nesivadovaudama teisės aktų reikalavimais, lėšų poreikį darbo užmokesčiui apskaičiavo 600 tūkst. Lt didesnę, o Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba – 71,4 tūkst. Lt didesnę.
- Vilniaus universitetas planuoja lėšas įsipareigojimams pagal 2006 m. sudarytas dvi finansinės nuomos sutartis (dėl automobilio ir autobuso įsigijimo) vykdyti.
- Asignavimų poreikį prekėms ir paslaugoms neišsamiais skaičiavimais pagrindė Vilniaus Gedimino technikos universiteto Termoizoliacijos institutas (593 tūkst. Lt), Chemijos institutas (588,3 tūkst. Lt), Puslaidininkių fizikos institutas (200 tūkst. Lt), Fizikos institutas (335 tūkst. Lt).
- Kai kurios savivaldybių administracijos, nepateikdamos pagrįsto skaičiavimo ir kai kuriais atvejais nesivadovaudamos reglamentuojančiais teisės aktais ir patvirtintomis

⁴² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“.

⁴³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-12-22 nutarimas Nr. 1325 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų administracinių gebėjimų stiprinimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos programų techninės paramos“.

metodikomis, apskaičiavo lėšų poreikį valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 23 mln. Lt (11 priedas):

- socialinių išmokų bei kompensacijų skaičiavimui ir mokėjimui;
- kitoms funkcijoms (civilinės būklės registravimo; archyvinių duomenų tvarkymo; civilinės saugos organizavimo; dalyvavimo rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones bei gyventojų užimtumo programas; socialinės globos teikimo asmenims su sunkia negalia užtikrinimo, vaikų ir jaunimo teisių apsaugos, socialinės paramos teikimo mokiniams).
- Kaip ir praėjusiais metais valstybės sektoriuje išlieka vidutiniškai 10 proc. neužimtų etatų, palyginti su bendru etatų sąrašu (15 lentelė). Manome, kad būtina peržiūrėti, ar šie neužimti etatai yra reikalingi, juos panaikinus būtų galima sumažinti valstybės išlaidas darbo užmokesčiui.

15 lentelė. Valstybės institucijų ir įstaigų neužimtos pareigybės, 2007–2008 m.

Valstybės institucijos ir įstaigos	Neužimtos pareigybės			
	2007-01-01		2008-01-01	
	vnt.	proc. nuo pareigybių skaičiaus	vnt.	proc. nuo pareigybių skaičiaus
Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos	12	4,8	15	5,6
Vyriausybės kanceliarija	22	7,8	13	4,4
Finansų ministerija	48	10,9	61	13
Lietuvos automobilių kelių direkcija	2	1,5	13	4,4
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba	54,5	10,5	91,2	16,5
Seimo kanceliarija	29	6	32	7
Prezidento kanceliarija	13	10	20	10,9
Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba	2	13	2	13
Sveikatos apsaugos ministerija	29	21,6	24	12,4
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija su pavaldžiomis įstaigomis	81	19	74	17
Užsienio reikalų ministerija	93	8,6	93	8,6
Žemės ūkio ministerija	41	15	10	3,6
Kultūros ministerija	10	11	4	4,3
Švietimo ir mokslo ministerija	12,5	5,7	15	6,4
Vilniaus Gedimino technikos universitetas	29	0,02	36	0,02
Valstybinė lietuvių kalbos komisija	1	4,7	2	9,3
Mykolo Romerio universiteto Teismo medicinos institutas	28	7	29,7	7,4
Puslaidininkų fizikos institutas	34	11,3	28	9,3
Vilniaus universiteto Teorinės fizikos ir astronomijos institutas	58	33,7	58	33,7
Vilniaus Gedimino technikos universiteto Termoizoliacijos institutas	4	5,7	6	8,9
Jonavos rajono apylinkės teismas	2	5,9	1	2,9
Kauno apygardos teismas	10	7,1	14	9,1
Kauno apskrities viršininko administracija	14,5	3,9	26,5	6,9
Kauno apygardos administracinis teismas	15	36	15	29
Kėdainių rajono apylinkės teismas	3	7,9	3	7,9
Tauragės apskrities viršininko administracija	4	2,8	5	3,3

Kauno medicinos universiteto Palangos psichofiziologijos ir reabilitacijos institutas	36,8	22	57,8	32
Jurbarko rajono apylinkės teismas	1	4,8	2	9,5
Kretingos rajono apylinkės teismas	0,5	2	0,5	2
Telšių apskrities viršininko administracija	14	8	7,5	4
Klaipėdos apskrities viršininko administracija	14	6	23	10
Zarasų rajono apylinkės teismas	3	13	3	13
Marijampolės rajono apylinkės teismas	9	14	7	11
Vilniaus rajono apylinkės teismas	2	4,1	3,5	6,9
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	10	15	8	12
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba	54,5	10,5	91	16,5
Lietuvos automobilių kelių direkcija	2	1,5	2	1,5
Utenos apskrities viršininko administracija	34,3	1,8	20,9	1,8
Vilkaviškio rajono apylinkės teismas	1	3,8	2	7,4
Lietuvos apeliacinis teismas	4	4,9	4	4,5
Vilniaus apskrities viršininko administracija	21	5	19,5	4,6
Aplinkos ministerija	14	5,8	23	8,9
Susisiekimo ministerija	15	7,8	21	10,5
Ūkio ministerija	23	8,5	49	16
Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba	73	14,9	87	17,7
Generalinė prokuratūra	116,2	6,9	85	5,1
Ginklų fondas	8	36	6	27
Krašto apsaugos ministerija su pavaldžiomis įstaigomis	922	8,8	687	6,8
Policijos departamentas su pavaldžiomis įstaigomis	1650,5	11,8	1879,5	13,7
Vidaus reikalų ministerija su pavaldžiomis įstaigomis	377	14,6	410	15,7
Iš viso 50 vnt. ir proc. nuo pareigybių sąrašo vidurkis:	4 057,3	10,1	4 190,6	10,3

Šaltinis – Valstybės kontrolės auditorių, atliekančių valstybės institucijų ir įstaigų finansinių ataskaitų auditus, pateikti duomenys

8. Kitų valstybės biudžeto planavimo procesų vertinimas

8.1. Asignavimų valdytojų ir programų skaičius

Vyriausybės 2008-05-16 nutarime⁴⁴ asignavimų valdytojams pateiktos rekomendacijos optimizuoti asignavimų valdytojų skaičių, vadovaujantis teisinės formos, atskaitingumo, asignavimų dydžio ir autonomiškumo kriterijais. Biudžeto projekte nurodyti 242 asignavimų valdytojai – palyginti su 2008 m. sumažėjo aštuoniais (sumažėjo devyniais, bet įkurtas vienas).

Biudžeto projekte numatyta, kad 2009 m. valstybės institucijos ir įstaigos vykdys 606 programas. Palyginti su 2008 m., programų skaičius sumažėjo 74 (sumažinta 86 programomis, 12 naujų programų). Daugiausia programų sumažino apskritys (42) ir ministerijos (21).

⁴⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-05-16 nutarimas Nr. 470 „Dėl Lietuvos Respublikos 2009–2011 metų preliminarių nacionalinio biudžeto pagrindinių rodiklių“.

Pastebėjimai

- Finansų ministerija rašte valstybės biudžeto asignavimų valdytojams⁴⁵ rekomendavo 18-ai asignavimų valdytojų, kurie neatitinka statuso kriterijaus⁴⁶, pateikti savo sprendimus dėl institucijų galimo įtraukimo į atitinkamo asignavimų valdytojo programas kartu su 2009 metų strateginiais veiklos planais. Biudžeto projekte asignavimų valdytojų skaičius iš rekomenduotų 18-os sumažėjo 9-iais, taip pat numatoma įsteigti vieną naują įstaigą – Nacionalinį muziejų Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmus, kuriems siūloma skirti 13,9 mln. Lt biudžeto asignavimų.
- Pažymėdami pažangą, pasiektą mažinant vykdomų programų skaičių, atkreipiame dėmesį, kad ne visos ministerijos siekia optimizuoti programų skaičių (16 lentelė).

16 lentelė. Ministerijų vykdomos biudžeto programos

Eil. Nr.	Ministerija	2008 m. vykdomų programų skaičius	2009 m. planuojamas vykdyti programų skaičius	Skirtumas
1.	Aplinkos ministerija ⁴⁷	28	16	-12
2.	Finansų ministerija	17	17	0
3.	Krašto apsaugos ministerija	9	10	+1
4.	Kultūros ministerija	7	7	0
5.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	19	17	-2
6.	Susisiekimo ministerija	11	11	0
7.	Sveikatos apsaugos ministerija	6	5	-1
8.	Švietimo ir mokslo ministerija	8	5	-3
9.	Teisingumo ministerija ⁴⁸	23	23	0
10.	Užsienio reikalų ministerija	3	7	+4
11.	Ūkio ministerija	12	9	-3
12.	Vidaus reikalų ministerija	13	11	-2
13.	Žemės ūkio ministerija	15	12	-3
	Iš viso	171	150	-21

Šaltinis – Vyriausybės nutarimas ir nutarimo projektas⁴⁹

Ministerijos vadovavosi ne visomis programų skaičiaus optimizavimo gairėmis⁵⁰:

⁴⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2008-06-10 raštas Nr. (2.33-01)-6K-0806609 „Dėl prognozuojamų 2009, 2010, ir 2011 metų valstybės biudžeto apimčių ir 2009 metų valstybės biudžeto projekto skaičiavimų“.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-04-17 pasitarimo protokolai Nr. 24.

⁴⁷ Į Aplinkos ministerijos 2008 m. vykdomų programų skaičių įtrauktos pavaldžių įstaigų, kurios 2009 m. nebus kaip atskiros įstaigos, kurioms skiriami asignavimai (Lietuvos standartizacijos departamentas, Valstybinės metrologijos tarnyba, Nacionalinio akreditavimo biuras), vykdomos programos.

⁴⁸ Į Teisingumo ministerijos 2008 m. vykdomų programų skaičių įtrauktos pavaldžių įstaigų, kurios 2009 m. nebus kaip atskiros įstaigos, kurioms skiriami asignavimai (Europos teisės departamentas, Valstybinis patentų biuras, Lietuvos metrologijos inspekcija), vykdomos programos.

⁴⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2009 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ projektas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-01-30 nutarimas Nr. 79 „Dėl 2008 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ (su pakeitimais).

⁵⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-05-16 nutarimas Nr. 470 „Dėl Lietuvos Respublikos 2009–2011 metų preliminarių nacionalinio biudžeto pagrindinių rodiklių“, 8.2 p.

- kai kurių ministerijų programos parengtos ne pagal aiškiai atskirtas veiklos sritis;

Pavyzdys

Kultūros ministerijos programa 03.02 „Kultūros rėmimo fondas“ apima tas pačias veiklos sritis, kaip ir jos vykdomos programos – 01.01 „Meno kūrybos plėtra ir sklaida Lietuvoje ir užsienyje“, 02.01 „Paveldo, istorinės ir kultūrinės atminties išsaugojimas“, 02.02 „Kultūros tradicijų ir mėgėjų meninės veiklos puoselėjimas ir plėtra“, 02.03 „Visuomenės informacinis aprūpinimas ir viešosios informacijos sklaida“.

- yra programų, kurių tikslai ir uždaviniai dubliuojasi, jos parengtos pagal lėšų šaltinius.

Pavyzdžiai

1. *Finansų ministerijos* programos 01.02 „Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas“ tikslui 02 „Užtikrinti tinkamą ES ir kitos tarptautinės paramos planavimą ir panaudojimą“ pasiekti bus vykdomas uždavinys „tinkamai koordinuoti Pereinamojo laikotarpio institucijų plėtros priemonės, EEE bei Norvegijos finansinių mechanizmų, Šveicarijos dvišalės paramos panaudojimo procesą“, kuris dubliuoja programos 52.01 „Specialioji EEE ir Norvegijos finansinių priemonių programa“ uždavinį „Tinkamai koordinuoti paramos panaudojimo procesą ir <...>“ bei 01.13 programos „Šveicarijos finansinė parama (techninė ir projektų rengimo pagalba)“ uždavinį „Užtikrinti tinkamą koordinavimo institucijų funkcijų atlikimą <...>“. Programos 01.02 „Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas“ tikslas 02 taip pat siejasi ir su programų 60.01 „Specialioji sanglaudos fondo programa“ ir 68.01 „2007–2013 metų ES struktūrinės paramos konvergencijos tikslui įgyvendinti administravimas“ tikslais ir uždaviniais.

2. *Žemės ūkio ministerijos* programos 01.01 „Lietuvos žuvų ūkio administravimas“ programos tikslas ir uždaviniai dubliuoja programos 67.01 „Europos žuvininkystės fondo programa“ tikslą ir uždavinį; 01.01 programos uždavinys 01 dubliuoja programos 70.01 „Žuvininkystės duomenų rinkimas ir kontrolė“ uždavinį 01, uždavinys 06 dubliuoja 01.32 programos tikslo „Atkurti ir pagausinti žuvų ir vėžių išteklius, sukurti naujas akvakultūros technologijas, plėtoti karpių ir kitų žuvų veislininkystę, parengti akvakultūros plėtros ir racionalaus žuvų išteklių naudojimo ir gausinimo rekomendacijas“ uždavinius 01 ir 02.

- Ministerijose programų tikslai susieti su jų strateginiu tikslu (tikslais), tačiau daugeliu atvejų programos tikslai yra suformuluoti gana abstrakčiai, nusako veiklos funkcijas, veiksmą, todėl aiškiai neparodo per tam tikrą laikotarpį planuojamo pasiekti rezultato, kuris turi reikšmingą poveikį ir atspindi viešąjį interesą.

Pavyzdžiai

1. *Vidaus reikalų ministerijos* programos tikslai 01.15.01 „Įgyvendinti iš valstybės biudžeto lėšų remiamas vidaus tarnybos pareigūnų, kitų teisės aktuose numatytų tarnybų <...> pareigūnų, buvusių pareigūnų socialines garantijas“, 03.17.01 „Įgyvendinti valstybės politiką laisvo asmenų judėjimo, vizų, prieglobsčio ir migracijos srityse, plėtoti asmens dokumentų išdavimo sistemą, modernizuoti esamas ir kurti naujas <...> duomenų bazes ir registrų sistemas, tobulinti valstybės valdžios, valdymo įstaigų ir institucijų, taip pat piliečių ir užsieniečių aptarnavimą“.

2. *Švietimo ir mokslo ministerijos* programos tikslai 11.02.03 „Rengti jaunimą profesinei veiklai“, 11.01.01 „Pertvarkyti švietimo sistemos valdymą“, 11.01.03 „Suformuoti paramos mokiniams sistemą“.

- Programų tikslams pasiekti nustatyti uždaviniai daugelyje ministerijų tik iš dalies nusako apskaičiuojamą, palyginamą rezultatą, kuris bus pasiektas per kitus biudžetinius metus.

8.2. Strateginio planavimo vertinimas

Apibendrinami finansinių auditorių atliktus trylikos ministerijų 2009–2011 m. strateginio veiklos plano projektų, 2009 metų programų sudarymo ir vertinimo kriterijų nustatymo vertinimus, pateikiame pastebėjimus dėl strateginio planavimo ir vertinimo kriterijų kokybės.

Pastebėjimai:

- Ministerijoms 2009 metams planuojami asignavimai sudaro 65 proc. visų planuojamų asignavimų. Visose ministerijose veikia padalinys, atsakingas už strateginio planavimo organizavimą, strateginio veiklos plano sudarymą, taip pat įkurta atskira strateginio planavimo grupė, kurios neturi tik trys ministerijos (Finansų, Krašto apsaugos ir Susisiekimo ministerijos). Tačiau kai kuriose ministerijose:
 - strateginio planavimo padalinys / grupė atlieka ne visas Strateginio planavimo metodikos⁵¹ 49 p. numatytas funkcijas;

Pavyzdžiai

Eil. Nr.	Funkcija	Institucija, kurioje Strateginio planavimo padalinys / grupė neatlieka funkcijos
1.	Atlieka institucijos aplinkos ir išteklių analizę	Finansų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ⁵²
2.	Suformuoja ir prireikus gali siūlyti patikslinti institucijos misiją	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
3.	Nustato ir tikslina institucijos strateginius tikslus, numato planuojamo laikotarpio veiklos rezultatus, jų išdėstymą prioritetine tvarka	Finansų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
4.	Nustato vykdytinas institucijos programas	Finansų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
5.	Numato planuojamo laikotarpio rezultatus pagal institucijos programas	Finansų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
6.	Paskiria užduotis institucijos programų koordinatoriams	Finansų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
7.	Įvertina institucijos programų koordinatorių pateiktų institucijos programų projektų suderinimą su institucijos strateginiais tikslais	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
8.	Užtikrina visų institucijos programų tarpusavio suderinamumą	Finansų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija; Užsienio reikalų ministerija
9.	Pritaria institucijos programų projektams ir pateikia institucijos strateginio veiklos plano projektą institucijos vadovui	Užsienio reikalų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
10.	Suformuluoja (tikslina) efekto vertinimo kriterijus	Finansų ministerija; Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Šaltinis – Valstybės kontrolės audito rezultatai

⁵¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-02 nutarimas Nr. 827 „Dėl strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“ (2007-02-07 nutarimo Nr. 194 redakcija).

⁵² Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2007-03-13 įsakymu Nr. A1-70 patvirtintame Strateginės darbo grupės darbo reglamente nustatyti grupės uždaviniai ir funkcijos, kurios atitinka Strateginio planavimo metodikos 49 p. nurodytas funkcijas, tačiau audito metu ministerija nepateikė įrodymų, kad Strateginio planavimo grupė faktiškai atlieka reglamente išvardytas funkcijas. Šias funkcijas faktiškai atlieka Strateginio planavimo ir socialinės aprėpties departamento Strateginio planavimo skyriaus darbuotojai.

- nepakankamai reglamentuotas strateginio veiklos plano rengimo, vykdymo, stebėsenos ir rezultatų vertinimo procesas.

Pavyzdžiai

1. *Užsienio reikalų ministerijoje* strateginio veiklos plano rengimo, vykdymo, stebėsenos ir rezultatų vertinimo proceso eiga yra numatyta šios ministerijos darbo reglamente, bet šio proceso aprašymas nėra pakankamai išsamus. Ypač nėra detalizuotas ir apibrėžtas strateginio plano vykdymo, stebėsenos ir priežiūros procesas.

2. *Finansų ministerijoje* atskirų tvarkų ir taisyklių, reglamentuojančių šios ministerijos strateginio veiklos plano rengimo, vykdymo, stebėsenos ir atsiskaitymo už rezultatus procesą, nėra patvirtinta. Ministerijos vadovai nedalyvauja strateginio planavimo procese.

3. *Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje*, auditorių nuomone, strateginio planavimo procesas yra tinkamai reglamentuotas ministro įsakymais patvirtintuose Strateginio planavimo ir socialinės aprėpties departamento ir jo skyrių nuostatuose, įsakyme dėl koordinatorių paskyrimo, Strateginio planavimo grupės darbo reglamente, kituose įsakymuose, tačiau visas strateginio planavimo procesas galėtų būti reglamentuotas vienu dokumentu.

- Daugelyje ministerijų (8-iose iš 13-os) programos tikslams suformuluoti rezultato vertinimo kriterijai tik iš dalies leidžia įvertinti programos įgyvendinimo rezultata.
- Nemažai atvejų, kai pasirinktas vertinimo kriterijų reikšmės įmanoma dirbtinai padidinti nekeičiant kokybės (pvz., dokumentų, leidinių, renginių skaičių), vertinimo kriterijų duomenų patikimumas yra gana žemas ir jį ne visada galima patikrinti. Ministerijose daugeliu atvejų nėra nustatytos ir patvirtintos vertinimo kriterijų apskaičiavimo metodikos, formulės ir kontrolės sistemos.

Valstybės kontrolierė

Rasa Budbergytė

PRIEDAI

Išvados 1 priedas

Išvados rengimo tikslai

Išvada dėl Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto (toliau – Išvada) parengta vykdant Lietuvos Respublikos Seimo statuto 173 str. 1 d., kurioje numatyta, kad Valstybės kontrolė Seimo Biudžeto ir finansų komitetui pateikia išvadą dėl valstybės biudžeto projekto.

Išvados tikslai:

- suteikti Seimo Biudžeto ir finansų komitetui informaciją, reikalingą svarstant Biudžeto projektą;
- padėti tobulinti Biudžeto projekto sudarymą;
- padėti stiprinti viešojo administravimo subjektų atskaitingumą piliečiams, skatinti pateikiamos informacijos apie valstybės biudžeto pajamų prognozavimą ir planuojamų asignavimų panaudojimą viešumą ir skaidrumą;
- padėti atskleisti potencialias valstybės finansų valdymo problemas ir laiku jas spręsti, skatinti į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotą viešųjų finansų valdymą.

Tyrimo apimtis

Rengiant Išvadą buvo vertinama, ar:

- Biudžeto projektas parengtas pagal teisės aktų reikalavimus, t. y. ar jame pateikti Biudžeto sandaros įstatymo⁵³ 18 str. nustatyti rodikliai; ar kartu su Biudžeto projektu Seimui pateikti dokumentai, numatyti Biudžeto sandaros įstatymo 19 str.; ar laikomasi Fiskalinės drausmės įstatymo⁵⁴ reikalavimų;
- prognozuojant valstybės biudžeto pajamas pakankamai įvertinti veiksniai, turintys įtakos jų dydžiui, ar pateikta informacija apie galimus rizikos veiksnius;
- asignavimai išlaidoms suplanuoti, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais;
- Valstybės investicinė programa sudaryta vadovaujantis teisės aktų reikalavimais;
- Seimui ir Valstybės kontrolei pateikta išsami informacija apie Biudžeto projektą (atskleisti veiksniai, turintys įtakos valstybės biudžeto pajamų ir asignavimų dydžiams,

⁵³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430.

⁵⁴ Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatymas, 2007-11-08 Nr. X-1316.

jų prognozavimo metodai, pateikta papildoma informacija, nurodyti galimi rizikos veiksniai ir kt.);

- ministerijos atsižvelgė į rekomendacijas⁵⁵ dėl strateginio planavimo proceso ir programų sudarymo;
- valstybės pajamų prognozavimo ir asignavimų išlaidoms planavimo procesas yra tinkamai organizuotas.

Apribojimai

- Pagal Seimo statutą, Valstybės kontrolė Išvadą turi pateikti iki lapkričio 15 d. Vyriausybė, parengusi Biudžeto projektą, pateikia jį Seimui ne vėliau kaip iki spalio 17 d. Laikas tarp Biudžeto projekto gavimo ir Išvados pateikimo yra per trumpas, kad būtų galima įvertinti visą reikšmingą informaciją, pateiktą Biudžeto projekte. Atsižvelgdami į tai, Išvadoje pateikiame pastabas tik dėl pasirinktų reikšmingų Biudžeto projekto informacijos aspektų.
- Makroekonominių rodiklių (BVP, infliacija, nedarbo lygis, vidutinis darbo užmokestis ir kt.) prognozavimas ir pateiktos informacijos teisingumas (pvz., pajamų netekimų dėl lengvatų apskaičiavimas) nebuvo vertinamas.

Valstybės kontrolė nevertino tų Biudžeto projekto aspektų, kurie priklauso politinio apsisprendimo sričiai.

Informacijos šaltiniai

- Finansų ministerijos parengta informacinė medžiaga Biudžeto projektui.
- Kita Finansų ministerijos parengta pagalbinė medžiaga (mokesčių pajamų 2009 m. prognozavimo lentelės, makroekonominių rodiklių prognozės, informacija apie 2008 m. dešimties mėnesių valstybės biudžeto įvykdymą ir vykdymo prognozės 2008 m. ir kt.).
- Lietuvos banko, SEB Vilniaus banko, „Swedbanko“ banko analitinės apžvalgos apie Lietuvos ūkio vystymosi tendencijas ir makroekonominių rodiklių projekcijas.
- Tarptautinio valiutos fondo, Europos Komisijos dokumentai.
- Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiami ūkio ir finansų rodikliai.
- Informacija, gauta Valstybės kontrolės 2008 metais atliekamų finansinių (teisėtumo) auditų metu įvertinus audituojamų subjektų asignavimų 2009 metams planavimą teisėtumo požiūriu, valstybės kapitalo investicijų poreikio planavimo teisėtumą ir strateginio planavimo procesą bei programų sudarymą (tik ministerijų).

⁵⁵ UAB „PricewaterhouseCoopers“ 2007-10-08 atliktas ministerijų 2008 m. strateginių veiklos planų projektų vertinimas.

Išvados 2 priedas

Tarybos nuomonė ir rekomendacijos dėl 2007 m. Lietuvos konvergencijos programos

Bendra Tarybos išvada	
<p>Programoje siekiama Lietuvos makroekonominio disbalanso problemą išspręsti griežtinant fiskalinę politiką. Tačiau, atsižvelgiant į dabartinį spartų ūkio augimą, biudžeto tikslai yra nuosaikūs. Pagal programą koregavimas numatomas tik laikotarpio pabaigoje, taigi vidutinės trukmės tikslas bus pasiektas tik 2009 m. Kyla pavojus, kad biudžeto tikslai nebus pasiekti, nes konsolidavimas nepakankamai paremtas numatytais priemonėmis ir reikia stiprinti vidutinės trukmės sistemą.</p> <p>Pajamų projekcijos atrodo pernelyg optimistinės, turint omenyje tolesnį planuojamą tiesioginių mokesčių mažinimą ir tai, kad daroma geresnio mokesčio surinkimo prielaida, o atsargus makroekonominis scenarijus jas kompensuotų tik iš dalies.</p> <p>Siekiant sustabdyti didėjančią infliacinį spaudimą, išlaikyti konkurencingumą ir pašalinti likusius darbo rinkos trikdžius – reikia fiskalinę politiką sugriežtinti labiau, nei numatyta programoje, ir imtis papildomų struktūrinių politikos priemonių.</p> <p>Ilgalaikio valstybės finansų tvarumo rizika ir toliau yra nedidelė.</p>	
Tarybos rekomendacijos	Vyriausybės išvadoje dėl Tarybos nuomonės pateikta informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą
<p>Siekti kur kas geresnių, nei numatyta programoje, 2008 ir vėlesnių metų biudžeto rodiklių, visų pirma ribojant išlaidų augimą, kaupiant neplanuoti gautas pajamas ir stiprinant privalomą vidutinės trukmės išlaidų viršutinių ribų pobūdį.</p>	<p>Atsižvelgiant į tai, kad Tarybos nuomonė pagrįsta dabartinių tendencijų neatitinkančiu makroekonominiu scenarijumi, kuris nepakankamai įvertina staigaus ūkio ciklo pasikeitimo riziką, Tarybos raginimai vykdytini iš dalies. Atsižvelgiant į didesnio masto nei planuota ciklinį augimo sulėtėjimą, būtų procikliška siekti geresnių, nei numatyta Programoje, 2008 m. ir vėlesnių metų biudžeto balanso rezultatų ir taip rizikuoti pabloginti ūkio plėtros perspektyvas.</p> <p>Siūlymas sukaupti neplanuoti gautas pajamas tampa neįgyvendinamas, kadangi pajamų perviršis nenumatomas.</p> <p>2009 m. asignavimų prieaugis apribotas Fiskalinės drausmės įstatymo (7,05 proc. augimas, lyginant su 2008 m. asignavimais);</p> <p>Biudžeto projekte:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5 proc. sumažinti asignavimai valstybės institucijų išlaikymui; – atsisakyta netęstinių programų, dėl ko valstybės biudžeto išlaidų suma sumažinta per 600 mln. Lt; – numatoma valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos bazinį dydį palikti galioti 490 Lt.
<p>Mažinti infliacijos poveikį, be kita ko, skatinant darbo užmokestį nustatyti atsižvelgiant į bendrą našumo augimą ir priimančias struktūrines priemones darbo rinkos trikdžiams šalinti.</p>	<p>Vyriausybės nutarimu patvirtinta vidutinės trukmės infliacijos valdymo strategija.</p> <p>2008 m. patvirtintoje Nacionalinėje Lisabonos strategijos įgyvendinimo 2008-2010 programoje numatytos priemonės.</p> <p>Kartu su Biudžeto projektu teikiami įstatymų projektai, susiję ir su rekomendacijos vykdymu.</p>

Šaltinis – Finansų ministerija

Išvados 3 priedas

Seimo komitetų pasiūlymai dėl papildomų asignavimų, kurių finansavimo šaltinis – Skolos valdymo išlaidos

Seimo komitetas	Kokiam tikslui papildomai siūloma skirti	Valstybės asignavimai, tūkst. Lt
<i>Informacinės visuomenės plėtros komitetas</i>	Švietimo ir mokslo ministerijai	7 080
	Litnet Infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra	
	Lietuvos virtualaus universiteto (LVU) IT infrastruktūros atnaujinimas	3 132
	Vilniaus universitetas	
	Vilniaus universiteto nacionalinio kompiuterio tobulinimas	5 200
	Vidaus reikalų ministerija	
	Biometrinių kelionės dokumentų išrašymo ir patikros sistemų įsigijimas	4 000
	Ryšių reguliavimo tarnyba	
	Pasaulinio elektroninių ryšių srities reguliuotojų simpoziumo ir Pasaulinio elektroninių ryšių pramonės lyderių forumo organizavimas	3 035
	Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės	600
Interneto valdymo forumo rengėjų pradinė įmoka JTO		
<i>Iš viso</i>		23 047
<i>Teisės ir teisėtvarkos komitetas</i>	Lietuvos apeliacinis teismas	753,1
	Teisėjų taryba (dėl apylinkių, apygardų ir apygardų administracinių teismų)	5 081
	Nacionalinė teismų administracija	1 015
	Generalinė prokuratūra	15 458
	Vidaus reikalų ministerija	13 102
	Policijos departamentas prie VRM	26 210
	Vadovybės apsaugos departamentas	5 857
	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie VRM	6 404
	Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamentas	10 553
	Teismo medicinos institutas	7 841
Lietuvos teismo ekspertizės centras	200	
<i>Iš viso</i>		92 474,1
<i>Ekonomikos komitetas</i>	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija	252
Iš viso pagal komitetus		115 773,1

Šaltinis – Seimo komitetų išvadų dėl Biudžeto projekto duomenys

Investicijų projektai, kurių sąnaudų ir rezultatų analizė neatlikta

Eil. Nr.	Institucija / įstaiga	Investicijų projekto pavadinimas	Projekte numatyta skirti suma, tūkst. Lt
1.	Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija	„Lietuvos Respublikos Prezidento rezidencijos Vilniuje, Turniškių g. 28, kapitalinis remontas“.	1 844
2.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija	„Ilgalaikio turto įsigijimas“. „Ilgalaikio turto savivaldybių veiklos teisėtumo priežiūrai įsigijimas“. „Ministro Pirmininko rezidencijai numatyto pastato Vilniuje, Turniškių g. 17, rekonstrukcija“. „Valstybės valdymo institucijų veiklos gerinimas: Informacijos valdymo ir apsaugos sistemų tobulinimas“. „Kapitalinis dalies Vyriausybės kanceliarijos administracinių pastatų remontas, numatant įrengti techniškai saugią zoną“.	650 50 2 000 4 833 2 400
3.	Kūno kultūros ir sporto departamentas prie LRV	„Ilgalaikio turto įsigijimas“	2 000
4.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM	„Žuvinto biosferos rezervato direkcijos pastato patalpų šildymo sistemos rekonstrukcijos ir gerbūvio sutvarkymas – iš dalies (Metodikos III d. 8.1 ir 8.2 p.)“	521
5.	Muitinės departamentas prie FM	1. „Elektroninių muitinės paslaugų tobulinimas“. 2. „Elektroninės muitinės informacinių sistemų patikimumo ir saugumo užtikrinimas“. 3. „Muitinės finansinių išteklių, mokesčių ir jų apskaitos sistemų tobulinimas“. 4. „Elektroninės muitinės kontrolės įgyvendinimas“. 5. „Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimas“. 6. „Duomenų bazių ir bylų serverių konsolidacija ir unifikavimas“. 7. „Muitinės duomenų centro inžinerinių sistemų patikimumo didinimas“.	10766 4099 4685 200 250 20 250
6.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	„Ilgalaikio turto įsigijimas“. „Aviacijos specialistų rengimo ir mokomosios bazės atnaujinimo 2008–2013 programos įgyvendinimas“.	4 471 3 242
	Iš viso		42 281

Šaltinis – Valstybės kontrolės auditų rezultatai

Pasirinktų institucijų / įstaigų ilgalaikio turto investicijų projektų analizė

Eil. Nr.	Institucijos / įstaigos pavadinimas	Prašoma suma, tūkst. Lt			Projekte numatyta suma, tūkst. Lt	Skirtumas, tūkst. Lt (6-3)
		iš viso	iš jų			
			transportui	baldams		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija	3017	600	483	700	-2317
2.	Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija	4250	1910	600	1032	-3218
3.	Konstitucinis teismas	300	-	220	100	-200
4.	Valstybės kontrolė	1185	-	-	861	-324
5.	Vyriausioji tarnybinės etikos komisija	73	-	-	73	0
6.	Valstybės saugumo departamentas	1700	1000	700	1700	0
7.	Vadovybės apsaugos departamentas	1500	550	463	1500	0
8.	Specialiųjų tyrimų tarnyba	2405	280	74	2045	0
9.	Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija	223	-	-	223	0
10.	Aplinkos ministerija	6181	528	35	6181	0
11.	Kultūros ministerija	1200	65	18	1994	794
12.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2952	Taip	Taip	2952	0
13.	Susisiekimo ministerija (VĮ Vidaus vandens kelių direkcija)	1745	-	-	1745	0
14.	Susisiekimo ministerija (VĮ Kauno aerouostas)	2800	-	-	2800	0
15.	Sveikatos apsaugos ministerija	2510	-	-	2510	0
16.	Švietimo ir mokslo ministerija	200	-	125	200	0
17.	Švietimo ir mokslo ministerija (Švietimo įstaigoms)	6942	-	-	5940	-1002
18.	Teisingumo ministerija	980	-	100	980	0
19.	Teisingumo ministerija (teismams)	3260	1200	Taip	3260	0
20.	Teisingumo ministerija (Teismo ekspertizės centrai)	500	-	-	500	0
21.	Teisingumo ministerija (Valstybiniam patentų biurui)	324	120	-	324	0
22.	Teisingumo ministerija (Metrologijos inspekcijai)	220	88	-	220	0
23.	Ūkio ministerija	480	425	15	480	0
24.	Vidaus reikalų ministerija	4509	-	400	4509	0
25.	Vidaus reikalų ministerija (Viešojo saugumo tarnybai)	7465	2130	-	800	-6665
26.	Žemės ūkio ministerija (Valstybinei augalų apsaugos tarnybai)	1400	200	-	1300	-100
27.	Žemės ūkio ministerija (Valstybinei kiaulių veislininkystės stočiai)	600	150	-	600	0
28.	Žemės ūkio ministerija (Laukystos žuvų veislynui)	380	-	-	380	0
29.	Alytaus AVA (žemėtvarkos skyriams)	1649	-	-	220	-1429

Išvada dėl 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto

1	2	3	4	5	6	7
30.	Kauno AVA (žemėtvarkos skyriams)	886	520	-	143	-743
31.	Kauno AVA (viršinininko administracijai)	156	70	50	70	-86
32.	Klaipėdos AVA (viršinininko administracijai)	335	335	-	160	-175
33.	Marijampolės AVA (žemėtvarkos skyriams)	258	60	7	140	-118
34.	Tauragės AVA (žemėtvarkos skyriams)	285	188	-	97	-188
35.	Telšių AVA (žemėtvarkos skyriams)	1058	390	22	140	-918
36.	Telšių AVA (viršinininko administracijai)	501	140	-	100	-401
37.	Utenos AVA (žemėtvarkos skyriams)	246	140	-	260	14
38.	ViIniaus AVA (viršinininko administracijai)	330	70	-	255	-75
39.	Lietuvos archyvų departamentas prie LRV	466	50	257,5	400	-66
40.	Kūno kultūros ir sporto departamentas prie LRV	2000	220	Taip	2000	0
41.	Kvalifikacijų tarnyba prie LRV	800	-	200	800	0
42.	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba	1000	800	-	1000	0
43.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM (Parkų ir rezervatų direkcija)	1300	770	-	1300	0
44.	Hidrometeorologijos tarnyba prie AM	300	-	-	133	-167
45.	Lietuvos geologijos tarnyba prie AM	30	-	-	30	0
46.	Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie AM	374	215	70	374	0
47.	AM Aplinkos projektų valdymo agentūra	200	-	100	199	-1
48.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM	80	-	-	80	0
49.	Muitinės departamentas prie FM	1976	786	225	1419	-557
50.	Valstybinė mokesčių inspekcija prie FM	4323	1700	70	1275	-3048
51.	Kultūros paveldo departamentas prie KM	405	212	-	405	0
52.	Lietuvos nacionalinis muziejus	900	-	-	900	0
53.	Valstybinė vidaus vandenų laivybos inspekcija	385	-	-	385	0
54.	Valstybinė geležinkelio inspekcija prie SM	100	-	-	100	0
55.	Civilinės aviacijos administracija	400	-	20	400	0
56.	Lietuvos saugios laivybos administracija	800	-	-	800	0
57.	Kalėjimų departamentas prie TM	29531	-	-	4000	-25531
58.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM	2900	-	65	2900	0
59.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM (Gaisrinių tyrimų centras)	250	-	-	250	0
60.	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie VRM	180	140	-	180	0
61.	Nacionalinė mokėjimų agentūra prie ŽŪM	441	-	-	240	-201
62.	Generalinė prokuratūra	1500	900	600	1500	0
63.	Vilniaus universitetas	4380	250	550	4380	0
64.	Vytauto Didžiojo universitetas	900	-	-	900	0

Išvada dėl 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto

1	2	3	4	5	6	7
65.	Kauno technologijos universitetas	2049	-	-	2164	115
66.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	4471	210	-	4471	0
67.	Klaipėdos universitetas	1800	-	75	1800	0
68.	Žemės ūkio universitetas	1000	-	-	1000	0
69.	Lietuvos veterinarijos akademija	800	50	200	800	0
70.	Mykolo Romerio universitetas	500	-	-	500	0
71.	Kauno medicinos universitetas	2000	89	305	2000	0
72.	Vilniaus dailės akademija	200	-	-	384	184
73.	Vilniaus pedagoginis universitetas	1000	-	71,6	1000	0
74.	Lietuvos kūno kultūros akademija	200	-	-	200	0
75.	Šiaulių universitetas	700	-	200	700	0
76.	Lietuvos muzikos ir teatro akademija	100	-	-	100	0
77.	Kauno technologijos universiteto Architektūros ir statybos institutas	110	-	-	110	0
78.	Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės institutas	280	10	-	280	0
79.	Lietuvos žemdirbystės institutas	500	101	-	500	0
80.	Biotechnologijos institutas	250	-	-	250	0
81.	Lietuvos energetikos institutas	734	-	-	734	0
82.	Vilniaus universiteto Onkologijos institutas	249			249	0
83.	Geologijos ir geografijos institutas	100	-	-	100	0
	Iš viso	138538	17862	6321	91746	-46792

Šaltinis – 2009 m. Biudžeto projektas, Valstybės kontrolės audito rezultatai

Išvados 6 priedas

Investiciniai projektai dėl administracinių pastatų ir kitų patalpų rekonstravimo ir remonto

Asignavimų valdytojo pavadinimas, investicijų projekto pavadinimas	Planuojami įgyvendinimo terminai		Numatoma likutinė priemonės vertė 2009-01-01	2009 metai (tūkst. Lt)	
	Pradžia	Pabaiga		iš viso	iš jų
					valstybės biudžetas
1	2	3	4	5	6
Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija					
Reprezentacinių rūmų ansamblio Vilniuje restauravimas ir pritaikymas Lietuvos Respublikos prezidentūrai	1995	2012	10915	1000	1000
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija					
I Seimo rūmų rekonstravimas	2009	2011	8350	350	350
III Seimo rūmų Konferencijų salės rekonstravimas	2007	2009	918	918	918
Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba					
Cokolinio aukšto patalpų rekonstravimas	2009	2009	290	290	290
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija					
Ministro Pirmininko rezidencijai numatyto pastato Vilniuje, Turniškių g. 17, rekonstravimas	2006	2009	2000	2000	2000
Kapitalinis dalies Vyriausybės kanceliarijos administracinių patalpų remontas, numatant įrengti techniškai saugią zoną	2007	2010	3383	2400	2400
Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas					
Saugumo departamento centrinio administracinio pastato (Pilaitės g.) projektavimas ir statyba	2005	2010	217765	7166	7166
Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento Alytaus apygardos skyriaus administracinio pastato Alytuje, S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, rekonstravimas	2008	2010	1900	1300	1300
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba					
Administracinio pastato Vilniuje, A. Jakšto g. 6, šilumos punkto rekonstravimas	2009	2009	40	40	40
Aplinkos ministerija ir valdymo sritis					
Pavaldžių įstaigų patalpų įsigijimas, rekonstravimas	2008	2011	42111	9235	9235
Nemuno kilpų regioninio parko administracinio pastato remontas	2009	2009	315	315	315
Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos administracinio pastato rekonstrukcija	2009	2011	9000	500	500
Aplinkos projektų valdymo agentūros administracinio pastato rekonstrukcija	2006	2009	6000	1956	1956
Finansų ministerija					
Finansų ministerijos administracinio pastato Vilniuje, J. Tumo-Vaižganto g. 8A/2, kapitalinis remontas ir priestato statyba	2007	2012	36000	4800	4800
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija					

Garantinio ir vaikų išlaikymo fondo	2009	2010	2900	1000	1000
Susisiekimo ministerija					
Administracinio pastato Vilniuje, Gedimino pr. 17, rekonstravimas (II etapas)	2007	2009	800	800	800
Administracinio pastato Vilniuje, Gedimino pr. 17, rekonstravimas (III etapas)	2009	2010	2950	950	950
ŠMM					
Administracinis pastatas stogo rekonstravimas	2007	2012	10750	300	300
Teisingumo ministerija					
Administracinio pastato Vilniuje, Geležinio Vilko g. 53, rekonstravimas	2008	2011	29406	9033	9033
Teismų pastato Vilniuje, Gedimino pr. 40/1, rekonstravimas	2006	2010	4397	2100	2100
Užsienio reikalų ministerija					
Užsienio reikalų ministerijos administracinio pastato Vilniuje, J. Tumo-Vaižganto g. 2, rekonstravimas	1999	2011	81814	32000	32000
Vidaus reikalų ministerija					
Vidaus reikalų ministerijos administracinio pastato Vilniuje, Šventaragio g. 2, vidaus teritorijos sutvarkymas	2008	2009	1312	1312	1312
Vidaus reikalų ministerijos administracinio pastato Vilniuje, Šventaragio g. 2, kiemo fasadų rekonstravimas	2009	2010	2950	300	300
Vidaus reikalų ministerijos administracinio pastato Vilniuje, Šventaragio g. 2, šiluminių punktų rekonstravimas ir modernizavimas	2009	2010	1500	500	500
Žemės ūkio ministerija					
Žemės ūkio ministerijos administracinio pastato Vilniuje, J. Lelevelio g. 6 /Gedimino pr. 19, rekonstravimas ir ilgalaikio turto įsigijimas	2006	2011	21000	5000	5000
Alytaus apskrities viršininko administracija					
Alytaus apskrities viršininko administracijos pastato Alytuje, Tvirtovės g. 1, rekonstravimas	2007	2009	1051	1051	1051
Tauragės apskrities viršininko administracija					
Tauragės apskrities administracinio pastato Tauragėje, Vasario 16-osios g. 6, teritorijos gerbūvio sutvarkymas	2009	2009	145	145	145
Utenos apskrities viršininko administracija					
Utenos apskrities viršininko administracijos administracinio pastato Utenoje, Aušros g. 22, rekonstravimas ir priestatų statyba	2008	2011	3599	1000	1000
Vilniaus apskrities viršininko administracija					
Vilniaus apskrities viršininko administracijos pastato patalpų Vilniuje, Pilies g. 16, kapitalinis remontas	2009	2010	466	100	100
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba					
Vilniaus miesto valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos administracinio pastato Vilniuje, Siesikų g. 15, rekonstravimas pagal Europos Sąjungos reikalavimus	2009	2010	5401	1401	1401
Finansų ministerijos valdymo sritis					
Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos					

Administracinio pastato Vilniuje, Žalgirio g. 127 rekonstravimas – pritaikymas Muitinės kriminalinės tarnybos reikmėms – ikiteisminio tyrimo ir neteisėtų veikų prevencijos veiksmams atlikti	2007	2013	4422	298	298
Muitinės departamento administracinio pastato su duomenų centru statyba	2007	2009	72358	2500	2500
Muitinių postų adm. Pastatai	2006	2013	14196	1920	1920
Finansų ministerijos mokymo centras					
Pastato Kaune, Pilies g. 4, administracinių patalpų rekonstravimas – pritaikymas mokymui	2008	2012	2859	950	950
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos					
Tauragės apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos Šilalės skyriaus administracinio pastato Šilalėje, S. Dariaus ir S. Girėno g. 54A, rekonstravimas	2007	2009	2238	2238	2238
Susisiekimo ministerijos valdymo sritis					
Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos					
Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos patalpų Vilniuje, Švitrigailos g. 42/31 rekonstravimas (projektavimas)	2006	2010	8396	7897	7897
Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba					
Tarnybos administracinio pastato Vilniuje, Vilniaus g. 25, stogo-pastogės rekonstravimas	2006	2009	950	950	950
TEISĖSAUGOS INSTITUCIJOS					
Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas					
Negyvenamų pastatų statyba (priestato statyba)	2008	2011	6720	2500	2500
Neringos					
Neringos savivaldybės administracinio pastato Neringoje, Taikos g. 2, rekonstravimas	2007	2011	3236	1200	1200
Iš viso				109715	109715

2009 m. finansuojami investicijų projektai, kurių įgyvendinimo pradžia nurodyta 2009 m.

Investicijų projektų klasifikacija pagal darbų pobūdį	IP sk.	Valstybės biudžetas	iš jų		
			VB be ES	iš jų	ES
				Spec. lėšos	
I. Statybos, rekonstravimo darbai	196	1.019.923	770.454	616.673	249.469
iš jų:					
anksčiau finansuotų investicijų projektų tolimesniems etapams įgyvendinti	23	847.127	629.221	616.608	217.906
įgyvendinantys Seimo ir Vyriausybės sprendimus	3	19.142	19.142	0	0
susiję su išpareigojimais ES	20	47.646	16.083	0	31.563
melioracijai ir polderiams tvarkyti	48	41.924	41.924		
kita ("tikrieji naujieji statybos darbai")	102	64.084	64.084	65	0
II. Ilgalaikio turto įsigijimas	100	62.961	61.180	20.215	1.781
iš jų:					
įgyvendinantys Seimo ir Vyriausybės sprendimus	7	12.540	12.540	0	0
susiję su išpareigojimais ES	3	3.713	1.932	100	1.781
kita ("tikrieji naujieji ilgal. turto įsigijimai")	93	46.708	46.708	20.115	0
III. Informacinės technologijos	48	34.099	34.099	220	0
IV. Planai (detalesni, bendrieji ir pan.)	1	500	500	0	0
Iš viso	345	1.117.483	866.233	637.108	251.250

Šaltinis – Finansų ministerija

Išvados 8 priedas

Investicijų projektai, kurie numatomi vykdyti 2009 m., tačiau nebuvo įtraukti į 3 metų Valstybės investicijų programą

Asignavimų valdytojo pavadinimas, investicijų projekto pavadinimas	Planuojami įgyvendinimo terminai		Bendra vertė	2009 m. valstybės biudžetas (be ES paramos)	
	Pradžia	Pabaiga		Iš viso	iš jų: gautų institucijų pajamų
1	2	3	4	6	7
Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija					
Lietuvos Respublikos Prezidento rezidencijos Vilniuje, Turniškių g. 28, kapitalinis remontas	2009	2010	2 688	1 844	
Valstybinė lietuvių kalbos komisija					
Lituanistinio kompiuterinio šrifto Palemonas išplėtimas ir tobulinimas	2009	2011	400	100	
Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2009	223	223	
Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija					
Informacinės sistemos sukūrimas, kompiuterinės technikos ir programinės įrangos įsigijimas	2009	2010	540	350	
Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba					
Administracinio pastato Vilniuje, A. Jakšto g. 6, šilumos punkto rekonstravimas	2009	2009	40	40	
Aplinkos ministerija					
Aplinkos informacijos valdymo integruotos kompiuterinės sistemos paviršinio vandens ir vandenų taršos posistemių modernizavimas	2009	2009	370	370	
Finansų ministerija					
Kompiuterinės technikos įsigijimas	2009	2011	2 750	750	
Valstybės išdo finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos (FVIS) sukūrimas ir įdiegimas	2009	2010	8 000	4 600	
Finansų ministerijos finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos (FVAIS) sukūrimas ir įdiegimas	2009	2010	2 690	1 690	
Krašto apsaugos ministerija					
Ilgalaikio turto karinių operacijų užtikrinimui įsigijimas	2009	2014	309	50	
Kultūros ministerija					
Muzikinio instrumentarijaus įsigijimas	2009	2011	3 760	1 360	
Užutrakio dvaro sodybos pritaikymas turizmo reikmėms (II etapas)	2009	2013	15 281	1 789	
Finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos sukūrimas ir įdiegimas	2009	2011	2 000	1 000	
Lietuvos etnokosmologijos muziejaus turistinio komplekso paslaugų plėtra (II etapas)	2009	2011	7 009	1 752	
Lietuvos rusų dramos teatro pastatų Vilniuje, J. Basanavičiaus g. 13 ir Mindaugo g. 8A, rekonstravimas	2009	2015	49 582	200	

Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro pastato Klaipėdoje, Danės g. 19, kapitalinis remontas	2009	2009	672	672	
Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi centro pastato Vilniuje, Saltoniškių g. 58, kapitalinis remontas	2009	2013	5 588	230	
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija					
Garantinio ir vaikų išlaikymo fondų administracijos pastato Vilniuje, Rinktinės g. 48A, rekonstravimas ir nauja statyba	2009	2010	2 900	1 000	
Viešosios įstaigos Valakupių reabilitacijos centro materialinės-techninės bazės atnaujinimas	2009	2009	296	296	
Susisiekimo ministerija					
Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimas					
Finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos kūrimas	2009	2011	2 000	1 000	
Administracinio pastato Vilniuje, Gedimino pr. 17, rekonstravimas (III etapas)	2009	2010	2 950	950	
Akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ investicijų projektų įgyvendinimas					
Infrastruktūros plėtros ir visuomenės aptarnavimo įsipareigojimų vykdymas geležinkelių sektoriuje					
Rimkų stoties rekonstrukcijos projektavimas	2009	2009	1 801	85	
Pauosčio kelyno rekonstrukcijos projektavimas.	2009	2010	6 005	6	
Susisiekimo vidaus vandens keliais užtikrinimas					
Valstybės įmonės Vidaus vandens kelių direkcijos investicijų projektų įgyvendinimas					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2010	1 745	1 745	
Laiivų technikos priežiūros bazės slipo rekonstravimas	2009	2009	2 000	1 200	
Valstybės įmonės Kauno aerouosto investicijų projektų įgyvendinimas					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2009	5 050	2 800	
Sveikatos apsaugos ministerija					
Patalpų pritaikymas spindulinės terapijos paslaugų teikimui viešosios įstaigos Kauno medicinos universiteto klinikų filiale Onkologijos ligoninėje	2009	2009	760	760	
Viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus psichiatrijos ligoninės pastatų stogų rekonstravimas	2009	2013	7 777	1 000	
Valstybinės ŽIV/AIDS/LPI profilaktikos ir kontrolės 2009–2012 metų programos įgyvendinimas	2009	2012	11 860	500	
Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto vaikų ligoninės chirurgijos infrastruktūros atnaujinimas	2009	2012	10 311	3 000	
Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centro bendrabučio pastato Palangoje, Žemaitės g. 6/6, išorinių konstrukcijų ir inžinerinės įrangos rekonstravimas	2009	2012	2 289	500	
Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centro bendrabučių Druskininkuose, Krėvės g. 4 ir 6, rekonstravimas	2009	2011	3 874	300	
Švietimo ir mokslo ministerija					
Mokyklų aprūpinimo geltonaisiais autobusais 2009–2012 metų programos įgyvendinimas	2009	2012	60 000	8 000	

Bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų rekonstravimo ir aprūpinimo mokymo priemonėmis 2009–2012 metų programos įgyvendinimas	2009	2012	417 500	15 000	
Valstybinių kolegijų įrangos atnaujinimas	2009	2012	20 000	5 000	
Valstybinių profesinio mokymo įstaigų mokinių bendrabučių atnaujinimas	2009	2012	52 700	5 000	
Dieveniškių žemės ūkio mokyklos sporto salės ir pagalbinių patalpų Dieveniškėse, Geranionų g. 38, rekonstravimas	2009	2009	180	180	
Teisingumo ministerija					
Finansų valdymo ir apskaitos sistemos (FVAS) diegimas	2009	2010	2 000	2 000	
Panevėžio miesto apylinkės teismo pastato Panevėžyje, Respublikos g. 25, statyba	2009	2012	12 577	3 000	
Vilniaus rajono apylinkės teismo pastato rekonstravimas	2009	2011	7 158	300	
Ukmergės rajono apylinkės teismo pastato statyba	2009	2011	6 037	300	
Šilutės rajono apylinkės teismo pastato rekonstravimas	2009	2012	10 920	250	
Teisės instituto administracinių patalpų Vilniuje, Gedimino pr. 39/Ankštoji g. 1, kapitalinis remontas	2009	2010	315	264	
Ilgalaikio turto Europos teisės departamentui prie Teisingumo ministerijos įsigijimas	2009	2010	106	56	
Ūkio ministerija					
Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos Širvintų rajone, Bartkuškio miške, skystųjų atliekų sutvarkymas	2009	2009	97	97	
Vidaus reikalų ministerija					
Vidaus reikalų informacinės sistemos vartotojų centralizuoto valdymo plėtra	2009	2011	8 460	1 500	
Integruoto viešųjų interneto prieigos centrų (VIPC) tinklo kūrimas ir plėtra ir jo funkcionavimo užtikrinimas	2009	2010	500	250	
Analoginės mobiliojo radijo ryšio sistemos migravimas į skaitmeninę radijo ryšio sistemą	2009	2011	2 400	400	
Nacionalinio teistumo registro modernizavimas siekiant prisijungti prie būsimos Europos teistumo registrų sistemos	2009	2010	10 202	2 000	
Vidaus reikalų ministerijos administracinio pastato Vilniuje, Šventaragio g. 2, šiluminių punktų rekonstravimas ir modernizavimas	2009	2010	1 500	500	
Prašymų biometriniams asmens dokumentams išduoti/pakeisti registravimo, užsakymų šiems dokumentams išrašyti formavimo ir duomenų apie asmens dokumento galiojimą tvarkymo techninės ir programinės įrangos įsigijimas	2009	2009	2 250	2 250	
Vidaus reikalų sistemos kolegijos statyba ir įrengimas	2009	2011	60 000	3 000	
Pastato, skirto viešosios įstaigos Valstybės ir savivaldybių tarnautojų mokymo centro „Dainava“ Druskininkuose, Maironio g. 22, reikmėms, 6D3/P korpuso rekonstravimas	2009	2009	456	456	
Žemės ūkio ministerija					

Specialiosios technikos Laukystos žuvų veislynui Kaišiadorių rajone, Žaslių seniūnijoje, Mančiūnų kaime, įsigijimas	2009	2011	420	380	20
Kauno augalų veislių tyrimo stoties bandyminės žemės ūkio technikos remonto dirbtuvių, Kauno rajone, Babtų seniūnijoje, Muniškių kaime, rekonstravimas	2009	2011	1 850	75	
Žemės ūkio ministerijos informacinės sistemos plėtra ir techninės įrangos atnaujinimas	2009	2011	2 630	1 000	
Valstybės įmonės Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros informacinių sistemų techninės bazės atnaujinimas ir modernizavimas	2009	2011	654	170	
Lietuvos valstybinio žuviniais ir žuvininkystės tyrimų centro Žuvininkystės tyrimų laboratorijos filialo laivo „Darius“ modernizavimas ir ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	1 036	681	
Žuvininkystės duomenų optimizavimas, įgyvendinant Europos komisijos reglamentus	2009	2009	500	288	
Ilgalaikio turto Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrui įsigijimas	2009	2011	240	100	100
APSKRITYS					
Alytaus apskrities viršininko administracija					
Ilgalaikio turto socialinės globos įstaigoms įsigijimas	2009	2011	152	44	44
Ilgalaikio turto pasirengti aptarnauti gyventojus „Vieno langelio“ principu įsigijimas	2009	2010	391	100	
Kauno apskrities viršininko administracija					
Kauno 1-osios specialiosios mokyklos teritorijos Kaune, Tunelio g. 41, aptvėrimas ir pastato-šiltnamio su mokymo klase rekonstravimas (avarinės būklės likvidavimas)	2009	2009	349	349	
Prienų globos namų Prienuose, Panemunės g. 28, teritorijos tvoros įrengimas	2009	2009	165	150	
Klaipėdos apskrities viršininko administracija					
Saugų vaikų globos namų pastato Sauguose, Lietuvos g. 1, išorės sienų ir stogo rekonstravimas	2009	2009	839	800	
Šilutės pensionato Šilutės rajone, Macikų kaime, sporto salės įrengimas	2009	2011	1 500	900	
Pajūrio juostos ribų ir žemyninės dalies tvarkymo specialiojo plano parengimas	2009	2009	500	500	
Integruotos Klaipėdos apskrities viršininko administracijos ir jai pavaldžių įstaigų finansinės ir biudžeto vykdymo atskaitomybės sistemos sukūrimas Saugiamo valstybiniame duomenų perdavimo tinkle	2009	2010	500	300	
Ilgalaikio turto pasirengti aptarnauti gyventojus „Vieno langelio“ principu įsigijimas	2009	2010	516	100	
Ilgalaikio turto Klaipėdos vaikų globos namams „Rytas“ įsigijimas	2009	2012	99	20	
Ilgalaikio turto Klaipėdos vaikų globos namams „Smiltelė“ įsigijimas	2009	2012	89	20	
Mikroautobuso Klaipėdos vaikų globos namams „Danė“ įsigijimas	2009	2009	180	160	
Šilutės rajono žemėtvarkos skyriaus administracinio pastato Šilutėje, Lietuvininkų g. 8, kapitalinis remontas	2009	2010	266	110	

Ilgalaikio turto Klaipėdos gestų kalbos vertėjų centrui įsigijimas	2009	2009	15	15	
Ilgalaikio turto Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijai įsigijimas	2009	2009	20	20	20
Lengvojo automobilio Saugų vaikų globos namams įsigijimas	2009	2009	60	60	60
Automobilio Klaipėdos vaikų globos namams „Rytas“ įsigijimas	2009	2009	50	50	50
Ilgalaikio turto Klaipėdos apskrities viršininko administracijai įsigijimas	2009	2011	280	160	60
Ilgalaikio turto Viliaus Gaigalaičio globos namams įsigijimas	2009	2009	200	200	200
Keltuvo Šilutės pensionato III gyvenamajame korpuse įrengimas	2009	2009	65	65	65
Ilgalaikio turto Šilutės pensionatui įsigijimas	2009	2009	215	215	215
Marijampolės apskrities viršininko administracija					
Gyventojų aptarnavimo „Vieno langelio“ principu sistemos modernizavimas	2009	2011	153	63	
Ilguvos pensionato Šakių rajone, Ilguvos kaime, pirties-skalbyklos, katilinės, kuro sandėlio, stogų rekonstravimas	2009	2009	110	110	
Marijampolės apskrities lietuvių gestų kalbos vertėjų centro patalpų Marijampolėje, J. Bendoriaus g. 7, kapitalinis remontas	2009	2012	35	20	
Integruotos Marijampolės apskrities viršininko administracijos ir jai pavaldžių įstaigų finansinės ir biudžeto vykdymo atskaitomybės sistemos kūrimas	2009	2010	352	244	
Ilgalaikio turto Marijampolės apskrities lietuvių gestų kalbos vertėjų centrui įsigijimas	2009	2012	55	20	
Panevėžio apskrities viršininko administracija					
Panevėžio apskrities viršininko administracijos dokumentų valdymo sistemos „Avilyš“ pritaikymas elektroniniams dokumentams	2009	2009	51	51	
Panevėžio apskrities viršininko administracijos ir pavaldžių biudžetinių įstaigų integruotas buhalterinės apskaitos sistemos kūrimas	2009	2009	392	392	
Priešgaisrinės ir apsauginės signalizacijos Skemų pensionate Rokiškio rajone, Skemų kaime, įrengimas	2009	2012	220	100	
Automobilio Panevėžio Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namams įsigijimas	2009	2009	200	160	
Ilgalaikio turto Panevėžio apskrities viršininko administracijai įsigijimas	2009	2009	10	10	10
Šiaulių apskrities viršininko administracija					
Kompiuterinės technikos ir informacinės sistemos parengimas Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartams įgyvendinti Šiaulių apskrities viršininkui pavaldžioje biudžetinėje įstaigoje	2009	2009	514	514	
Šiaulių Ringuvos specialiosios mokyklos Šiauliuose, Žaliūkių g. 76, kapitalinis remontas	2009	2012	1 500	287	
Šiaulių vaikų globos namų „Šaltinis“ Šiauliuose. Vytauto g. 182, gyvenamųjų patalpų ir skalbyklos kapitalinis remontas	2009	2009	186	186	

Priešgaisrinių rezervuarų Ventos pensionate Akmenės rajone, Paeglesių kaime, įrengimas	2009	2009	216	200	
Šiaulių miesto žemėtvarkos skyriaus administracinio pastato Šiauliuose, Dvaro g. 77, kapitalinis remontas	2009	2009	107	107	
Tauragės apskrities viršininko administracija					
Tauragės apskrities administracinio pastato Tauragėje, Vasario 16-osios g. 6, teritorijos gerbūvio sutvarkymas	2009	2009	145	145	
Adakavo pensionato Tauragės rajone, Adakavo kaime, šiluminio ūkio ir vandentiekio rekonstravimas	2009	2012	1 395	300	
Tauragės apskrities viršininko administracijos ir jai pavaldžių įstaigų finansinės ir biudžeto vykdymo atskaitomybės sistemos sukūrimas, kompiuterinės technikos ir programinės įrangos įsigijimas bei atnaujinimas	2009	2009	413	413	
Pagėgių vaikų globos namų Pagėgiuose, Vilniaus g. 46, vidaus patalpų kapitalinis remontas	2009	2009	700	700	
Telšių apskrities viršininko administracija					
Stonaičių pensionato 104 vietų bendrabučio rekonstravimas	2009	2009	775	700	
Utenos apskrities viršininko administracija					
Priešgaisrinės signalizacijos ir evakuacijos valdymo sistemos Visagino pensionate įrengimas	2009	2012	385	120	
Zarasų pensionato pastatų Zarasuose, Aušros g. 18, šildymo, šalto, karšto vandens sistemų rekonstravimas	2009	2012	1 396	400	
Aknystos pensionato penkių padalinių šilumos ūkių rekonstravimas panaudojant geoterminę energiją	2009	2012	1 458	250	
Žaidimų salei reikalingos įrangos Zarasų vaikų globos namams įsigijimas	2009	2012	50	20	
Aulelių vaikų globos namų pastato Anykščių rajone, Aulelių kaime, rekonstravimas – sienų šiltinimas	2009	2012	987	300	
Autobuso Antazavės vaikų globos namams įsigijimas	2009	2009	160	160	
Priešgaisrinės signalizacijos Utenos vaikų globos namuose įrengimas	2009	2009	100	100	
Integruotos Utenos apskrities viršininko administracijos ir jai pavaldžių įstaigų finansinės ir biudžeto vykdymo atskaitomybės sistemos sukūrimas Saugiamoje valstybiniame duomenų perdavimo tinkle	2009	2010	380	255	
Ilgalaikio turto teritoriniams žemėtvarkos skyriams įsigijimas	2009	2013	1 041	260	
Ilgalaikio turto socialinių paslaugų globos įstaigoms įsigijimas	2009	2011	1 365	455	455
Vilniaus apskrities viršininko administracija					
Vilniaus apskrities viršininko administracijos pastato patalpų Vilniuje, Pilies g. 16, kapitalinis remontas	2009	2010	466	100	
Vilniaus „Vilnios“ pagrindinės mokyklos Vilniuje, Palydovo g. 29A, stogo rekonstravimas (avarinės būklės likvidavimas)	2009	2009	349	349	
Autobuso Vilniaus vaikų globos namams „Gilė“	2009	2009	60	60	

įsigijimas					
Grupinių gyvenimo namų „Maleikėnai“ Pabradės vaikų ir jaunimo pensionato pastate Pabradėje, Maleikėnų kaime, įrengimas	2009	2010	1 650	850	
Ilgalaikio turto vaikų globos namams įsigijimas	2009	2012	371	60	
Ilgalaikio turto švietimo įstaigoms įsigijimas	2009	2015	638	23	23
Ilgalaikio turto sveikatos apsaugos įstaigoms įsigijimas	2009	2015	305	5	5
Ilgalaikio turto kultūros įstaigoms įsigijimas	2009	2015	61	10	10
Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės					
Respublikinės mokomosios sportinės bazės teniso aikštynų Palangoje, Gėlių a. 1A, kapitalinis remontas	2009	2009	2 700	2 500	
Distancinio slidinėjimo trasos su sniego gaminimo sistema viešajai įstaigai „Lietuvos žiemos sporto centras“ Ignalinoje, Sporto g. 3, įrengimas	2009	2009	300	300	
Ilgalaikio turto Lietuvos olimpiniam sporto centrui įsigijimas	2009	2010	200	100	100
Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės					
Informacinių technologijų infrastruktūros parengimas duomenų mainams mobiliaisiais tinklais	2009	2010	350	160	
Elektroninių dokumentų valdymo sistemos kūrimas ir diegimas	2009	2010	600	250	
Užsienio prekybos statistikos duomenų apdorojimo ir informacijos teikimo sistemos modernizavimas ir papildomo funkcionalumo diegimas	2009	2010	200	120	
Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės					
Oficialių Europos Sąjungos dokumentų vertimo priemonių licencijos atnaujinimas 2009–2011 metams ir naujų paslaugų įsigijimas	2009	2009	600	600	
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2009	70	70	
Kompiuterinės programos elektroniniam parašui integruoti į elektroninių paslaugų sistemas sukūrimas	2009	2010	900	600	
Viešųjų pirkimų tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės					
Dokumentų valdymo sistemos modernizavimas	2009	2009	300	300	
Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba					
Marijampolės apskrities valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos administracinio pastato Marijampolėje, Kauno g. 100 A, rekonstravimas su laboratorijos priestato statyba pagal Europos Sąjungos reikalavimus	2009	2011	3 500	500	
Ukmergės rajono valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos administracinio pastato Ukmergėje, Sodų g. 15, rekonstravimas pagal Europos Sąjungos reikalavimus	2009	2010	1 500	500	
Vilniaus miesto valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos administracinio pastato Vilniuje, Siesikų g. 15, rekonstravimas pagal Europos Sąjungos reikalavimus	2009	2010	5 401	1 401	
ĮSTAIGOS PRIE MINISTERIJŲ					

Aplinkos ministerijos valdymo sritis					
Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos					
Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos administracinio pastato Birštone, Tylioji g. 1, kapitalinis remontas	2009	2009	315	315	
Žuvinto biosferos rezervato direkcijos pastato Alytaus rajone, Aleknonių kaime, patalpų, šildymo sistemos rekonstravimas ir gerbūvio sutvarkymas	2009	2009	521	521	
Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos					
Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos administracinio pastato Vilniuje, Rudnios g. 6, rekonstravimas	2009	2011	9 000	500	
Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Nidos kranto meteorologijos stoties pastato Nidoje, Naglių g. 8B, rekonstravimas	2009	2009	300	300	
Vilniaus ir Palangos oro uostų meteorologinių stebėjimų sistemos modernizavimas	2009	2011	1 870	625	625
Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos					
Lietuvos geologijos tarnybos administracinio pastato kapitalinis remontas	2009	2010	4 200	586	
Finansų ministerijos valdymo sritis					
Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos					
Duomenų bazių ir bylų serverių konsolidacija ir unifikavimas	2009	2013	12 000	20	
Muitinės duomenų centro inžinerinių sistemų patikimumo didinimas	2009	2013	3 250	250	
Specialiosios įrangos įsigijimas	2009	2012	2 200	100	
Kultūros ministerijos valdymo sritis					
Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	100	30	30
Lietuvos dailės muziejus					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2012	300	100	100
Koncertinė įstaiga Lietuvos nacionalinė filharmonija					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	990	630	180
Palangos vasaros koncertų salės pastato Palangoje, Vytauto g. 43, rekonstravimas	2009	2009	350	350	
Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valdymo sritis					
Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos					
Darbo sąlygų darbo vietose nuolatinės stebėsenos informacinės sistemos modernizavimas	2009	2011	2 135	1 770	
Susisiekimo ministerijos valdymo sritis					
Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos					
Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	2 471	1 271	100

Valstybinė geležinkelio inspekcija prie Susisiekimo ministerijos					
Geležinkelių transporto kontrolė ir priežiūra					
Geležinkelio riedmenų ir konteinerių registro modernizavimas	2009	2009	330	330	
Geležinkelių transporto eismo saugos kontrolės informacinė sistema	2009	2009	820	820	
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	630	100	
Pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisiekimo ministerijos					
Pasienio kontrolės punktų plėtra, priežiūra ir turto valdymas					
Medininkų pasienio kontrolės punkto rekonstravimas	2009	2013	1 500	100	
Teisingumo ministerijos valdymo sritis					
Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos					
Valstybės įmonės prie Pravieniškių 1-ųjų pataisos namų gamybinio pastato Kaišiadorių rajone, Pravieniškių II kaime, rekonstravimas (II etapas)	2009	2010	1 630	130	
Vidaus reikalų ministerijos valdymo sritis					
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos					
Bendrojo pagalbos centro ir Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padalinių aprūpinimas skaitmeninio radijo ryšio terminalais	2009	2012	6 000	100	
Gyventojų ir valdymo grandžių perspėjimo ir informavimo sistemos sukūrimas	2009	2015	19 000	400	
Šilalės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pastato Šilalėje, Dvaro g. 3, rekonstravimas	2009	2012	3 000	400	
Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos					
Viešvilės užkardos Jurbarko rajone, Viešvilės kaime, rekonstravimas – pritaikymas gyventi pareigūnams ir darbuotojams	2009	2012	3 706	2 206	
Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos					
Salės Vilniuje, Šermukšnių g. 3, rekonstravimas - mokymo centro įrengimas	2009	2010	1 700	150	
Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos					
Vilniaus rajono policijos komisariato Maišiagalos nuovados pasato Vilniaus rajone, Avižienių kaime, rekonstravimas	2009	2010	2 100	500	
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	2 231	729	729
Raseinių rajono policijos komisariato pastato statyba	2009	2013	17 500	331	
Žemės ūkio ministerijos valdymo sritis					
Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos					
Regioninių padalinių skyrių materialinės-techninės bazės stiprinimas	2009	2011	5 177	961	
Informacinės sistemos vystymas ir saugumo stiprinimas	2009	2011	9 594	3 830	
TEISĖSAUGOS INSTITUCIJOS					

Generalinė prokuratūra					
Šilalės rajono apylinkės prokuratūros pastato pirkimas, projektavimas ir rekonstravimas	2009	2011	1 850	900	
KITOS VALSTYBĖS INSTITUCIJOS IR ĮSTAIGOS					
Vyriausioji administracinių ginčų komisija					
Organizacinės technikos įsigijimas	2009	2011	36	12	
Tarnybinio transporto (lengvojo automobilio) įsigijimas	2009	2011	189	63	
Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija					
Kompiuterinės technikos ir programinės įrangos įsigijimas	2009	2012	340	100	
ŠVIETIMO, KULTŪROS BEI MOKSLO ORGANIZACIJOS (INSTITUTAI)					
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	148	108	20
Mokslo organizacijos (institutai)					
Vilniaus universitetas					
Vilniaus universiteto centrinių rūmų architektūrinio ansamblio patalpų Vilniuje, Universiteto g. 5, rekonstravimas, pritaikant tarptautinių kongresų ir konferencijų organizavimo reikmėms	2009	2009	535	535	
Lietuvos veterinarijos akademija					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	2 400	800	800
Vilniaus dailės akademija					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	1 920	384	384
Vilniaus pedagoginis universitetas					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	3 000	1 000	1 000
Lietuvos kūno kultūros akademija					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	600	200	200
Lietuvos muzikos ir teatro akademija					
Lietuvos muzikos ir teatro akademijos folkloro archyvo patalpų Vilniuje, Gedimino pr. 39, rekonstravimas	2009	2011	750	500	
Vilniaus universiteto Onkologijos institutas					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	759	249	249
Kauno technologijos universiteto Fizikinės elektronikos institutas					
Ilgalaikio turto įsigijimas	2009	2011	120	40	40
SAVIVALDYBĖS					
Vilniaus miesto					
Medicinos technikos ir įrangos viešojoje įstaigoje Šeškinės poliklinikoje atnaujinimas	2009	2013	2 913	800	
Viešosios įstaigos Vilniaus miesto psichikos sveikatos centro Vilniuje, Vasaros g. 5, modernizavimas	2009	2012	48 977	300	
Birštono					
Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro pastato Birštone, Jaunimo g. 8, modernizavimas	2009	2013	4 177	800	
Kauno miesto					
Viešosios įstaigos „Girstutis“ kultūros ir sporto centro pastato Kaune, Kovo 11-osios g. 26, sporto	2009	2011	8 000	2 000	

dalis rekonstravimas					
Vaizdo ekranų ir informacinių švieslenčių įsigijimas ir įrengimas Kauno sporto halėje Kaune, Perkūno al. 5	2009	2012	2 163	900	
Viešosios įstaigos Kauno Raudonojo Kryžiaus klinikinės ligoninės Kaune, Laisvės al. 17, rekonstravimas ir medicinos paslaugų plėtra	2009	2011	6 640	1 000	
Viešosios įstaigos Kauno Dainavos poliklinikos Kaune, Pramonės pr. 3, energetinio ūkio rekonstravimas	2009	2011	4 117	1 000	
Kauno memorialinio paveldo objektų Kauno senosiose kapinėse Kaune, Vytauto pr., atkūrimas	2009	2012	1 639	900	
Klaipėdos miesto					
Daugiafunkcinio sporto ir pramogų komplekso Klaipėdoje statyba	2009	2012	108 675	5 000	
Šiaulių miesto					
Šiaulių Rėkyvos pagrindinės mokyklos pastato Šiauliuose, Poilsio g. 1, rekonstravimas	2009	2014	10 620	200	
Akmenės rajono					
Viešosios įstaigos Naujosios Akmenės ligoninės pastatų Naujojoje Akmenėje, Respublikos g. 32, rekonstravimas	2009	2013	8 019	100	
Biržų rajono					
Biržų rajono savivaldybės 7 bendrojo lavinimo mokyklų langų ir durų keitimas	2009	2011	2 360	1 000	
Ignalinos rajono					
Ignalinos rajono Didžiasalio „Ryto“ vidurinės mokyklos pastato remontas	2009	2013	1 634	100	
Jonavos rajono					
Jonavos rajono savivaldybės kultūros centro pastato Jonavoje, Žeimių g. 15, rekonstravimas	2009	2012	8 283	500	
Joniškio rajono					
Saulės mūšio pergalės įamžinimas memorialiniu kompleksu Joniškio rajone, Jauniūnų kaime	2009	2009	2 179	1 500	
Kaišiadorių rajono					
Kaišiadorių kultūros centro Kaišiadoryse, Gedimino g. 40, žiūrovų salės rekonstravimas	2009	2011	1 969	500	
Kelmės rajono					
Kelmės rajono Kražių gimnazijos pastato Kražių miestelyje, S. Dariaus ir S. Girėno g. 2, rekonstravimas	2009	2012	5 400	500	
Lazdijų rajono					
Lazdijų rajono Šeštokų vidurinės mokyklos Šeštokuose, Lazdijų g. 4, rekonstravimas ir modernizavimas	2009	2012	4 402	500	
Pakruojo rajono					
Pakruojo krašto muziejaus „Žiemgala“ pastato Žeimelyje, Vienybės a. 15, restauravimas	2009	2012	1 870	300	
Pasvalio rajono					
Pasvalio kultūros centro pastato Pasvalyje, Vytauto Didžiojo a. 3, rekonstravimas	2009	2012	8 500	300	
Prienų rajono					
Prienų rajono Stakliškių vidurinės mokyklos Prienų rajone, Stakliškių kaime, Prienų g. 8,	2009	2013	5 679	500	

rekonstravimas					
Radviliškio rajono					
Radviliškio miesto stadiono Radviliškyje, Radvilų g. 8, bėgimo takų ir tribūnų rekonstravimas	2009	2010	3 300	800	
Rokiškio rajono					
Rokiškio rajono Kamajų Antano Strazdo gimnazijos pastato Kamajuose, K. Šešelgio g. 7, rekonstravimas	2009	2012	4 952	500	
Šilalės rajono					
Šilalės rajono Pajūrio Stanislovo Biržiškio vidurinės mokyklos pastato Pajūryje, Dariaus ir Girėno g. 35, rekonstravimas	2009	2013	4 586	500	
Šilalės rajono Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazijos pastato Laukuvoje, Varnių g. 10A, rekonstravimas	2009	2013	2 263	500	
Šilutės rajono					
Sveikatos priežiūros įstaigų pastatų Šilutėje, Rusnės g. 1 ir Tulpių g. 14, rekonstravimas	2009	2011	3 000	500	
Elektrėnų					
Elektrėnų „Versmės“ gimnazijos pastato Elektrėnuose, Saulės g. 30, rekonstravimas	2009	2009	500	500	
Kazlų Rūdos					
Kazlų Rūdos pagrindinės mokyklos pastato Kazlų Rūdoje, M. Valančiaus g. 3, rekonstravimas	2009	2012	6 192	500	
Iš viso				150 743	5 894

Šaltinis – 2009 m. Biudžeto projektas ir Valstybės kontrolės audito rezultatai

Išvados 9 priedas

2008 m. finansuojami investicijų projektai, kuriems 2009 m. nesiūloma skirti lėšų

Eil. Nr.	Investicijų projekto vykdytojas	Investicijų projekto pavadinimas	Bendra vertė, tūkst. Lt	Panaudota 2007 m.	Planuojama panaudoti 2008 m..	Kodėl neplanuojama skirti lėšų
1.	Krašto apsaugos ministerija	Karinių oro pajėgų dalinių infrastruktūros plėtra	9 200	3 444	2 602	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą numatoma tęsti nuo 2012 m.
2.		Specialiųjų operacijų pajėgų valdymo, kontrolės ir ryšių sistemų įsigijimas	13 401	98	230	Tas pats. Siūloma tęsti finansavimą nuo 2010 m.
3.	Susisiekimo ministerija	Klaipėdos viešojo logistikos centro steigimas	99 184	Ne	215	Užsitęsė sprendimų dėl Kauno viešojo logistikos centro steigimo vietos parinkimo priėmimas. Siūloma tęsti finansavimą nuo 2011 m.
4.	Sveikatos apsaugos ministerija	Viešosios įstaigos Kauno medicinos universiteto klinikų trečio (aukščiausio) lygio traumos ir skubios pagalbos centro projektavimas ir statyba	137 118	Ne	2 500	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektus įgyvendinti numatoma tęsti nuo 2012 metų
5.		Neurochirurginės pagalbos kokybės gerinimo Lietuvoje 2008–2010 metų programos įgyvendinimas	22 080	Ne	2 500	Tas pats
6.	Alytaus apskrities viršininko administracija	Naujų medicinos technologijų įdiegimas viešosios įstaigos Alytaus apskrities S.Kudirkos ligoninėje	9 250	Ne	1 000	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projekto finansavimą siūloma tęsti nuo 2012 m.
7.	Kauno apskrities viršininko administracija	Viešosios įstaigos Kauno apskrities ligoninės filialo Krikščioniškųjų gimdymo namų Kaune, Miško g. 25, 27, rekonstravimas ir įrangos atnaujinimas	22 346	8 353	2 300	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektus numatoma tęsti nuo 2012 metų
8.	Kauno apskrities viršininko administracija	Kėdainių pensionato perkėlimas į kitas patalpas ir įrangos įsigijimas	10 958	4 809	800	Pensionatas neatsižvelgė į Sveikatos apsaugos ministerijos siūlymus mažinti projekto apimtį, 2008 m. skirta papildomai 2108 tūkst. litų iš Privatizavimo fondo lėšų. Siūloma tęsti nuo 2010 m.
9.	Klaipėdos apskrities viršininko administracija	Viešosios įstaigos Klaipėdos apskrities ligoninės sterilizacinės ir operacinių technologijų įrangos atnaujinimas	4 000	Ne	3 000	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektus numatoma tęsti nuo 2012 m.
10.	Klaipėdos apskrities viršininko administracija	Viešosios įstaigos Palangos vaikų reabilitacijos sanatorijos	43 100	1 450	1 000	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą

1	2	3	4	5	6	
		„Palangos gintaras“ Palangoje, Vytauto g. 30 rekonstravimas			numatoma tęsti vėlesniais metais.	
11.	Marijampolės apskrities viršininko administracija	Viešosios įstaigos Marijampolės ligoninės pastato Marijampolėje, Palangos g. 1, sienų kapitalinis remontas ir grindų šiltinimas	12 045	100	151	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
12.		Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto Marijampolės specialioms globos namams įsigijimas	250	Ne	70	Tas pats
13.		Marijampolės apskrities vaikų globos namų Marijampolėje, J. Bendoriaus g. 7B, sporto salės rekonstravimas	1 768	Ne	80	Tas pats
14.		Ilgalaikio turto vaikų globos namams įsigijimas	358	Ne	100	Tas pats
15.	Panevėžio apskrities viršininko administracija	Kupiškio pensionato nebaigto statyti pastato Kupiškio rajone, Šnipeliškio kaime, rekonstravimas	11 674	3 594	200	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2011 m.
16.		Viešosios įstaigos Panevėžio apskrities ligoninės priėmimo-skubios pagalbos skyriaus priestato statyba, įrengimas ir dabartinio skyriaus rekonstravimas	9 695	130	1 000	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
17.		Viešosios įstaigos Panevėžio apskrities ligoninės terapinių pastatų Panevėžyje, Smėlynės 25, šiltinimas	6 347	160	102	Tas pats
18.		Viešosios įstaigos Panevėžio Infekcinės ligoninės Panevėžyje, Ramygalos g. 25, rekonstravimas	2 944	1 800	500	Tas pats
19.	Šiaulių apskrities viršininko administracija	Viešosios įstaigos Šiaulių apskrities tuberkuliozės ir plaučių ligų ligoninės pastato Šiauliuose, V. Kudirkos g. 97, šiltinimas ir kapitalinis remontas	1 027	Ne	422	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
20.	Telšių apskrities viršininko administracija	Telšių vaikų globos namų pastato kapitalinis remontas	5 870	3 825	500	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
21.		Plungės vaikų globos namų pastato kapitalinis remontas	5 126	1 888	500	Tas pats
22.		Mažeikių specialiosios mokyklos pastato Mažeikiuose, Laižuvos g.3, rekonstravimas	4 582	1 000	500	Tas pats
23.	Utenos apskrities viršininko administracija	Viešosios įstaigos „Utenos apskrities ligoninė“ pagrindinio pastato rekonstravimas	26 405	5 285	2 500	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
24.	Valstybinė mokesčių inspekcija	Utenos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos administracinio pastato Utenoje, S. Dariaus ir S. Girėno g. 14, rekonstravimas	6 473	85	3 000	Negautas Utenos raj. savivaldybės, rekonstruotino pastato dalies patalpų bendrasavininkės, sutikimas pastato

						rekonstravimo darbams, todėl projekto įgyvendinimas vėluoja. Siūloma tęsti nuo 2010 m.
25.		Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos dokumentų tvarkymo informacinės sistemos plėtra	7 100	Ne	120	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2010 m.
26.		Ilgalaikio materialiojo turto banderolėms platinti įsigijimas	1 013	4	650	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
27.	Pasienio kontrolės punktų inspekcija	Tverečiaus pasienio kontrolės punkto statyba	4 427	27	100	Parengtas techninis projektas, tačiau paskirsčius lėšas pagal prioritetus, projektą įgyvendinti numatoma tęsti vėlesniais metais Siūloma tęsti finansavimą nuo 2012 m.
28.	Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie ŪM	Centralizuotos Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos informacinės sistemos sukūrimas	2 425	681	710	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2010 m.
29.		Suskystintų naftos dujų ir alyvų laboratorinių bandymų diegimas	6 029	3 659	600	Tas pats
30.	Policijos departamentas prie VRM	Policijos ginkluotės ir specialiųjų priemonių, atitinkančių Europos Sąjungos standartus, įsigijimas	26 936	4 299	2 091	Įgyvendinant projektą dalis ginkluotės atnaujinta. Šiuo metu ginkluotei išigyti prioritetas neteikiamas. Siūloma tęsti nuo 2010 m.
31.		Lietuvos policijos mokymo centro pastatų rekonstravimas	27 590	Ne	3 000	Vykdamas investicijų projektą, bus įgyvendinta viena šio projekto priemonė – rekonstruotas Lietuvos policijos mokymo centro pastatas Kaune. Siūloma tęsti finansavimą nuo 2011 m.
32.		Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pastato Vilniuje, Saltoniškių g. 19, rekonstravimas	3 200	Ne	300	2008 m. bus parengta projektinė dokumentacija. 2009 m. lėšos sukonzentruotos jau pradėtiems policijos komisariatų pastatų statybos ir rekonstravimo darbams finansuoti. Siūloma tęsti finansavimą nuo 2012m.
33.	Kauno miesto savivaldybė	Viešosios įstaigos Kauno Kalniečių poliklinikos langų, stogų ir šilumos punkto rekonstravimas	2 278	399	250	Projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
34.		Viešosios įstaigos Kauno 2-osios klinikinės ligoninės centrinės sterilizacinės įrengimas	5 867	185	1 000	Tas pats
35.	Prienų rajono savivaldybė	Kairiojo Nemuno kranto sutvirtinimas Prienų mieste IV etapas	13 500	Ne	500	Aplinkos ministerija nepritaria IV darbų etapui – šio investicijų projekto aplinkosauginė nauda nereikšminga

						Stabdyti projekto įgyvendinimą
36.	Šilalės rajono savivaldybė	Viešosios įstaigos Pajūrio ambulatorijos pastato, Dariaus ir Girėno g.31, Pajūryje, Šilalės r., rekonstravimas	1 076	Ne	500	Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
37.		Šilalės rajono ligoninės pastato, esančio Vytauto Didžiojo 19, Šilalė, rekonstravimas	5 024	Ne	192	Tas pats
38.	Trakų rajono savivaldybė	Viešosios įstaigos Lentvario ambulatorijos, esančios Lauko g. 26 Lentvaryje, pastato rekonstravimas	1 472	420	200	ŠMM turėtų spręsti dėl tolesnio projekto įgyvendinimo tikslingumo Skirstant lėšas pagal prioritetus, projektą siūloma tęsti nuo 2012 m.
39.		Viešosios įstaigos Trakų greitosios medicinos pagalbos stoties Trakuose, Mindaugo g. 15, pagrindinių ir pagalbinių pastatų rekonstravimas	493	Ne	230	Tas pats
40.	Ukmergės rajono savivaldybė	Ukmergės ligoninės operacinio bloko ir reanimacijos skyriaus patalpų rekonstravimas	6 814	Ne	500	Paskirsčius lėšas pagal prioritetus, projektą įgyvendinti numatoma tęsti vėlesniais metais Siūloma tęsti finansavimą nuo 2012 m.
	Iš viso		206 650	45 695	36 715	

Šaltinis – Finansų ministerija

Investicijų projektai, neatitinkantys Valstybės kapitalo investicijų planavimo metodikos nuostatų

Eil. Nr.	Institucija / įstaiga	Investicinio projekto pavadinimas	Projekte numatoma skirti lėšų suma, tūkst. Lt
1.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija	1. „Ilgalaikio turto įsigijimas“.	650
		2. „Ilgalaikio turto savivaldybių veiklos teisėtumo priežiūrai įsigijimas“.	50
		3. „Ministro Pirmininko rezidencijai numatyto pastato Vilniuje, Turniškių g. 17 rekonstrukcija“.	2000
		4. „Valstybės valdymo institucijų veiklos gerinimas: Informacijos valdymo ir apsaugos sistemų tobulinimas“.	4833
		5. „Kapitalinis dalies Vyriausybės kanceliarijos administracinių pastatų remontas, numatant įrengti techniškai saugią zoną“.	2400
2.	Finansų ministerija	1. „Finansų ministerijos reguliavimo srities veiklos rodiklių sistemos (VRIS) sukūrimas“.	2500
		2. „Valstybės išdo finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos (FVIS) sukūrimas ir įdiegimas“.	4600
		3. „Finansų ministerijos finansų valdymo ir apskaitos informacinės sistemos (FVAIS) sukūrimas ir įdiegimas“.	1690
3.	Švietimo ir mokslo ministerija	1. „Dieveniškų žemės ūkio mokyklos sporto salės ir pagalbinių patalpų Geranorių g. 38, Dieveniškų mst., Šalčininkų raj. rekonstravimas.	180
		2. „Valstybinių profesinio mokymo įstaigų mokinių bendrabučių atnaujinimas“.	5000
		3. „Šiaulių profesinio rengimo centro Prekybos ir verslo skyriaus Šiauliuose, Vytauto g. 267 valgyklos įrengimas“.	700
		4. „Lietuvos jaunųjų gamtininkų centro Vilniuje, Džiaugsmo g. 44, rekonstravimas“.	800
		5. „Ilgalaikio turto įsigijimas“.	200
		6. „Žeimelio žemės ūkio mokyklos Žeimelyje, Naujamiesčio g. 6 sporto salės kapitalinis remontas“.	450
		7. „Valstybinių kolegijų įrangos atnaujinimas“.	5000
4.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM	1. „Nemuno kilpų regioninio parko direkcijos administracinio pastato Birštone, Tylioji g. 1, kapitalinis remontas“.	315
		2. „Žuvinto biosferos rezervato direkcijos pastato patalpų šildymo sistemos rekonstrukcijos ir gerbūvio sutvarkymas“.	521
5.	Muitinės departamentas prie FM	1. „Elektroninių muitinės paslaugų tobulinimas“.	10766
		2. „Elektroninės muitinės informacinių sistemų patikimumo ir saugumo užtikrinimas“.	4099
		3. „Muitinės finansinių išteklių, mokesčių ir jų apskaitos sistemų tobulinimas“.	4685
		4. „Elektroninės muitinės kontrolės įgyvendinimas“.	200
		5. „Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimas“.	250

		6. „Duomenų bazių ir bylų serverių konsolidacija ir unifikavimas“.	20
		7. „Muitinės duomenų centro inžinerinių sistemų patikimumo didinimas“.	250
		8. „Administracinio pastato Vilniuje, Žalgirio g. 127 rekonstravimas – pritaikymas Muitinės kriminalinės tarnybos reikmėms – ikiteisminio tyrimo ir neteisėtų veikų prevencijos veiksmams atlikti“.	298
6.	Konstitucinis teismas	1. „Ilgalaikio turto įsigijimas“.	100
		2. „Negyvenamųjų pastatų statyba“.	2500
7.	Klaipėdos universitetas	„Ilgalaikio turto įsigijimas“	1800
8.	Fizikos institutas	„Ilgalaikio turto įsigijimas“	40
9.	Puslaidininkų fizikos institutas	„Ilgalaikio turto įsigijimas“	200
10.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas	1. „Ilgalaikio turto įsigijimas“.	4471
		2. „Aviacijos specialistų rengimo ir mokomosios bazės atnaujinimo 2008–2013 programos įgyvendinimas“.	3242
		3. Kiti planuojami 4 projektai	5684
11.	Kelmės rajono savivaldybė	„Kelmės rajono Kražių gimnazijos pastato Kražių miestelyje, S. Dariaus ir S. Girėno g. 2, rekonstravimas“.	500
	Iš viso		70 994

Šaltinis – Valstybės kontrolės auditų rezultatai

DĖL 2009 METŲ VALSTYBĖS BIUDŽETO SPECIALIŲ TIKSLINIŲ DOTACIJŲ SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETAMS POREIKIO PLANAVIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 161 patvirtinto Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektų rengimo plano 14 punktas nustato, kad valstybės institucijos/įstaigos, kuruojančios valstybines (perduotas savivaldybėms) funkcijas, iki 2008 m. birželio 2 d., suderinusios su Finansų ministerija, patvirtina ir (arba) patikslina valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikas jų kuruojamoms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, atsižvelgdamos į jų įgyvendinimo praktiką. Pagal šio nutarimo 15.2. punktą valstybės institucijos/įstaigos iki 2008 m. rugpjūčio 1 d. turėjo pateikti Finansų ministerijai duomenis apie Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto asignavimų poreikį jų kuruojamoms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, mokinio krepšeliui finansuoti pagal kiekvieną savivaldybę.

Valstybės kontrolės auditoriai, atsižvelgdami į šio nutarimo 17 punkto nuostatą, kad savivaldybės prireikus pateikia valstybės institucijoms/įstaigoms jų nustatytais terminais informaciją, kad jos galėtų apskaičiuoti lėšų poreikį valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, įvertino savivaldybių administracijų pateiktą šių lėšų 2009 metams poreikio skaičiavimų bei duomenų teisingumą ir nustatė šias klaidas bei netikslumus:

1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pateiktas lėšų poreikis socialinėms pašalpoms, būsto šildymo išlaidų, išlaidų šaltam vandeniui ir išlaidų karštam vandeniui kompensacijoms (toliau – kompensacijos), išlaidoms produktams ir mokinio reikmenims finansuoti, laidojimo pašalpoms mokėti, vaikų ir jaunimo teisių apsaugos funkcijai atlikti, buvo skaičiuojamas nesilaikant Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. A1-193 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikos (toliau – metodika) nuostatų.

1.1. Pateiktas lėšų 9 411,9 tūkst. Lt socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms, 9 711,5 tūkst. Lt laidojimo pašalpoms ir 232,7 tūkst. Lt išlaidoms produktams ir mokinio reikmenims finansuoti 2009 metams poreikis savivaldybių administracijose nepagrįstas skaičiavimais:

- Zarasų rajono – 1 873,0 tūkst. Lt, Šalčininkų rajono – 4 095,0 tūkst. Lt socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms, nes nebuvo nustatytas bazinis lėšų dydis, nebuvo

vertinami išlaidas sąlygojantys veiksniai arba jie nepagrįsti skaičiavimais, prognozuojamas nepagrįstai padidintas ir skaičiavimais nepagrįstas gavėjų skaičius;

- Vilniaus miesto – 2 188,9 tūkst. Lt socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms, nes pateikti didesni baziniai lėšų dydžiai atsižvelgiant į valstybės remiamų pajamų pasikeitimą ir 2008 m. išlaidų augimą, tačiau šie lėšų poreikio didėjimą sąlygojantys veiksniai nepagrįsti skaičiavimais;
- Lazdijų rajono – 325,0 tūkst. Lt, . Kauno rajono – 930,0 tūkst. Lt socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms, nes neteisingai buvo nustatytas bazinis lėšų dydis socialinėms pašalpoms arba kompensacijoms mokėti;
- Zarasų rajono – 520,0 tūkst. Lt, Šalčininkų rajono – 832,0 tūkst. Lt, Vilniaus miesto – 7 111,5 tūkst. Lt, Kauno rajono – 1 248,0 tūkst. Lt laidojimo pašalpoms, nes mirštančių asmenų skaičiaus didėjimas buvo planuojamas neatsižvelgiant į praėjusių 3 metų mirusių asmenų skaičiaus dinamiką;
- Klaipėdos miesto – 232,7 tūkst. Lt išlaidoms produktams ir mokinio reikmenims finansuoti, nes nebuvo atlikta per praėjusius trejus metus nemokamą maitinimą gavusių mokinių skaičiaus analizė pagal kiekvieną nurodytą maitinimo rūšį, ir neįvertinti kitimo ypatumai, neatlikta paskutinių trejų metų mokinių, kuriems buvo skirta parama mokinio reikmenims įsigyti, skaičiaus dinamikos analizė ir neįvertinti kiti ypatumai.

1.2. Pateiktas darbo užmokesčio fondo 232,9 tūkst. Lt poreikis vaikų ir jaunimo teisių apsaugos funkcijai atlikti savivaldybių administracijose apskaičiuotas nesivadovaujant tai reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

Savivaldybių administracijos planuojant šias lėšas turėjo vadovautis metodikos nuostatomis, kad darbo užmokesčio fondas planuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 280 patvirtinta Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokesčių iš Lietuvos Respublikos biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodika (toliau – darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodika). Auditoriai savivaldybių administracijose negalėjo patvirtinti lėšų poreikio apskaičiavimo teisingumo:

- Zarasų rajono – lėšų 22,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui, nes šis 17,8 proc. didėjimas lyginant su 2008 m. patvirtintu planu nebuvo pagrįstas skaičiavimais, kurie atitiktų darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodiką;
- Vilniaus miesto – nepagrįstai padidintas 124,3 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir 38,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų poreikis, nes darbo užmokesčio fondas

apskaičiuotas atsižvelgiant ne į Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintą 490 Lt bazinį dydį, o į nepagrįstai 10 proc. padidintą bazinį dydį;

- Joniškio rajono – sumažintas 8,6 tūkst. Lt darbo užmokesčio fondo poreikis, nes neskaičiuotas savivaldybės administracijos nustatytas 5 proc. lėšų poreikis priemonėms mokėti;
- Šiaulių rajono – sumažintas 38,8 tūkst. Lt darbo užmokesčio fondo poreikis, nei pagal minėtos metodikos nuostatas.

2. Apskričių viršininkų administracijų civilinės saugos departamentams ir Priešgaisrinės apsaugos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pateiktas lėšų 2009 metams poreikis valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms – Civilinės saugos organizavimas ir Priešgaisrinių tarnybų organizavimas – atlikti, savivaldybių administracijose buvo skaičiuojamas nesivadovaujant Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2006 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 1V-218 patvirtintos Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodikos (toliau – metodika) nuostatomis.

2.1. Civilinės saugos organizavimo funkcijai atlikti lėšos 223,4 tūkst. Lt buvo planuojamos padidintos, metodikoje nenumatytoms išlaidoms finansuoti bei šių lėšų 1 523,9 tūkst. Lt poreikis buvo apskaičiuotas neteisingai, ne pagal metodikos nuostatas :

- nenumatytoms metodikoje išlaidoms finansuoti – Kauno rajono – 54,9 tūkst. Lt , Joniškio rajono – 5,0 tūkst. Lt ilgalaikio turto išlaidoms (perspėjimo ir informavimo sistemoms įsigyti); Klaipėdos miesto – 68,2 tūkst. Lt gyventojų švietimui ir civilinės saugos treniruočių ir pratybų išlaidomis; Jurbarko rajono – 1,7 tūkst. Lt, Kelmės rajono – 1,4 tūkst. Lt civilinės saugos treniruotėms ir pratyboms; Radviliškio rajono – 92,2 tūkst. Lt civilinės saugos treniruotėms ir pratyboms rengti, ekstremalių situacijų likvidavimui bei transporto naudojimui, ekstremalių situacijų centro vadavietei, ekstremalių situacijų valdymo centro narių aprūpinimui apsaugos priemonėmis, gyventojų švietimui civilinės saugos srityje.

Auditoriai atkreipė savivaldybių administracijų dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo (su vėlesniais pakeitimais) 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu, valstybės biudžeto specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams yra skiriamos valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti pagal nustatytą šioms funkcijoms atlikti lėšų apskaičiavimo metodiką. Pagal Civilinės saugos įstatymo 35 straipsnį savivaldybėse treniruotės ir pratybos yra finansuojamos ne iš specialių tikslinių dotacijų, o iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, to paties įstatymo 38 straipsnis nustato, kad civilinės

saugos ir gelbėjimo sistemos valdymo institucijos finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų.

- neteisingai, ne pagal metodikos nuostatas apskaičiuotas lėšų poreikis Klaipėdos miesto – dėl pateikto padidinto 2,5 pareigybių poreikio 185,9 tūkst. Lt padidintas darbo užmokesčio ir socialinio draudimo lėšų poreikis ir neteisingai apskaičiuotas 52,4 tūkst. Lt lėšų prekėms ir paslaugoms poreikis; Vilniaus miesto – nepagrįstai planuotas darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos 2 pareigybėms išlaikyti, todėl planuojamas lėšų 1 278,4 tūkst. Lt poreikis nėra pagrįstas; Jurbarko rajono – planuojamas 5,5 tūkst. Lt didesnis lėšų poreikis, iš jų prekėms ir paslaugoms apskaičiuotas 3,8 tūkst. Lt didesnis nei tai nustatyta metodikoje; Joniškio rajono – dėl neapskaičiuotų priemonių ir neteisingai apskaičiuoto socialinio draudimo įmokų procento lėšų poreikis 1,7 tūkst. Lt sumažintas.

2.2. Priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijai atlikti lėšų 1 631,3 tūkst. Lt poreikis buvo apskaičiuotas neteisingai, ne pagal metodikos nuostatas:

- Šiaulių rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba pateikė 29,3 tūkst. Lt didesnę lėšų poreikį, nes apskaičiuodama lėšas darbo užmokesčio fondui, neteisingai taikė minimalaus atlyginimo koeficiento ir maksimalaus atlyginimo koeficiento aritmetinį vidurkį;
- Šalčininkų rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba pateikė neteisingai, ne pagal metodikos nuostatas apskaičiuotą 1 602 tūkst. Lt lėšų poreikį atsarginių dalių, padangų ir akumuliatorių, degalų ir tepalų įsigijimui ir kitoms išlaidoms.

3. Apskričių archyvams pateiktas lėšų 2009 metams **26,8 tūkst. Lt** poreikis valstybinei (perduotai savivaldybėms) funkcijai – archyvinių dokumentų tvarkymas – atlikti savivaldybių administracijose buvo apskaičiuotas nesivadovaujant 2006 m. gegužės 22 d. Lietuvos Respublikos archyvų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsakymu Nr. V-56 patvirtintos „Lėšų apskaičiavimo valstybinei savivaldybėms perduotai priskirtų archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijai atlikti metodikos“ ir Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. 280, nuostatomis:

- Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje padidinta viena pareigybė, tačiau dėl aritmetinių klaidų pateiktas 14, 9 tūkst. Lt mažesnis lėšų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms poreikis;

- Panevėžio rajono savivaldybės administracijoje darbo užmokesčio fondo poreikis buvo apskaičiuotas 11,9 tūkst. Lt padidintas nei pagal darbo užmokesčio fondo apskaičiavimo metodikos nuostatas.

4. Dėl lėšų valstybės biudžeto lėšų 2009 metams poreikio mokinio krepšeliui finansuoti.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija 2008 m. birželio 18 d. raštu Nr.SR-71-06-50 “Dėl bendrojo lavinimo mokyklų, specialiųjų internatinių mokyklų bei priešmokyklinio ugdymo grupių mokinių ir sutartinių mokinių skaičiaus apskaičiavimo pagal mokinio krepšelio ir sutartinių mokinių apskaičiavimo metodiką“ savivaldybių merams nurodė, kad besimokančių mokinių ir sutartinių mokinių skaičių pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr.1385 patvirtintą Mokinių krepšelio ir sutartinių mokinių apskaičiavimo metodiką 2009 metų biudžeto projektui savivaldybių švietimo skyriai turi pateikti iki 2008 m. rugsėjo 15 d. (mokinių skaičių imant rugsėjo 1 diena).

Dėl šios priežasties Švietimo ir mokslo ministerija iki 2006 m. rugpjūčio 1 d. negalėjo pateikti Finansų ministerijai tikslių duomenų apie Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto asignavimų poreikį mokinio krepšeliui finansuoti pagal kiekvieną savivaldybę, o valstybiniai auditoriai – nustatytais terminais įvertinti audituojamų savivaldybių duomenų dėl 2009 metų valstybės biudžeto asignavimų poreikio mokinio krepšeliui finansuoti teisingumą.

Apie savivaldybių administracijų pateiktus nepagrįstus skaičiavimus arba klaidingus specialių tikslinių dotacijų 2009 metams poreikio duomenis Valstybės kontrolė informavo atitinkamas kuruojančias institucijas/įstaigas: Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų ministerijas bei Lietuvos archyvų departamentą prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir pasiūlė įvertinti raštuose pateiktą informaciją apie savivaldybėse nustatytas klaidas ir neatitikimus, planuojant valstybės biudžeto lėšų poreikį 2009 metams valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti.

Išvados:

1. Savivaldybės pateikė nepagrįstą skaičiavimus **19 356,1 tūkst. Lt** valstybės biudžeto lėšų 2009 metams poreikį:

- 9 411,9 tūkst. Lt socialinėms pašalpoms ir kompensacijoms,
- 9 711,5 tūkst. Lt. laidojimo pašalpoms;
- 232,7 tūkst. Lt išlaidoms produktams ir mokinio reikmenims finansuoti.

2. Nesilaikant teisės aktų reikalavimų (valstybės institucijų/įstaigų patvirtintų metodikų nuostatų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintos darbo užmokesčio fondo

Išvada dėl 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto apskaičiavimo tvarkos) savivaldybių administracijos neteisingai apskaičiavo **3 638,3 tūkst. Lt** (iš jų pateikė 232,9 tūkst. Lt padidintą) valstybės biudžeto lėšų 2009 poreikį:

- 1 523,9 tūkst. Lt civilinės saugos organizavimo, 1 631,3 tūkst. Lt priešgaisrinių tarnybų organizavimo ir 26,8 tūkst. Lt archyvinių dokumentų tvarkymo funkcijoms atlikti;
- 232,9 tūkst. Lt darbo užmokesčio fondą vaikų ir jaunimo teisių apsaugos funkcijai atlikti;
- padidintą 223,4 tūkst. Lt poreikį (metodikoje nenumatytoms išlaidoms) civilinės saugos organizavimo funkcijai atlikti.

3. Apie klaidingus kuruojančioms valstybės institucijoms/įstaigoms pateiktus valstybės biudžeto lėšų 2009 metams poreikio duomenis buvo informuotos audituojamos savivaldybės ir Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų ministerijos bei Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

4. Kuruojančioms institucijoms/įstaigoms pasiūlyta įvertinti raštuose pateiktą informaciją apie savivaldybėse nustatytas klaidas ir neatitikimus, planuojant valstybės biudžeto lėšų poreikį 2009 metams valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti.